

# Jyväskylän kaupungin neljännesvuosikatsaus 9/2026

JYVÄSKYLÄ



## Sisällysluettelo

### Kaupungin talousennuste

- Kaupungin talouden avainluvut
- Toimintakatteen toteutuminen
- Tuloslaskelma
- Verorahoitus
- Rahoituslaskelma
- Investoinnit
- Rahoituksen tilanne
- Rahoitustapahtumia

### Henkilöstö

### Toimialojen ja liikelaitosten toteumat

### Toiminnalliset tavoitteet

### Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

### Kaupungin tytäryhteisöt

### Väestö- ja työllisyyskatsaus



# Kaupungin talousennuste

## **Tilikauden alijäämäennuste on 20,4 M€ ja kertyneiden ylijäämien ennuste 89,9 M€**

- Tilikauden alijäämäluukuun vaikuttaa merkittävästi kaupungin poistosuunnitelman muutoksen (KV päätös 28.9.2026 § 77) myötä tehtävä kertaluonteinen alaskirjaus, joka kirjanpidollisena kirjauksena heikentää vuoden 2026 tulosta tämän hetken arvioiden mukaan 8,7 M€. Tämä kertapoisto ja poistoperusteiden muutos kuitenkin vaikuttavat tulosta parantavasti tulevina vuosina.
- Ilman tätä alaskirjausta tilikauden alijäämä olisi ennusteen mukaan 11,7 M€.
- Tilikauden alijäämäennuste nyt sisältäen nämä kertapoistot on 4,8 M€ muutettua talousarviota heikompi (TA/M alijäämä 15,6 M€). Kaupungin kertyneet ylijäämät ovat ennusteen mukaan vuoden 2026 lopussa 89,9 M€.

## **Verorahoitusennuste 413,3 M€ on syksyn muutetun talousarvion mukainen**

- Verotulot ja valtionosuudet ovat toteutumassa syksyn muutetun talousarvion mukaisesti (TA/M 413,3 M€).
- Verotuloennuste perustuu Kuntaliiton tuoreimpaan syyskuun kuntakohtaiseen veroennustekehikkoon.

## **Toimintakate toteutumassa 3,9 miljoonaa euroa muutettua talousarviota paremmin**

- Käyttötalouden toimintatuotot ovat toteutumassa 2,7 M€ talousarviota pienempänä ja toimintamenot ovat alittamassa talousarvion 6,6 M€.
- Suurimat poikkeamat toimintakatteessa ovat kasvun ja oppimisen palveluissa, jossa toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 3,3 M€ talousarviota parempana sekä Tilapalvelu-liikelaitoksessa, jossa toimintakate-ennuste on 3,2 M€ talousarviota parempi. Kaupunkirakennepalveluiden talous on jäämässä 3,6 M€ talousarviota heikommaksi maan myyntivoittojen toteutuessa 5,0 M€ talousarviota pienempänä.

## **Investointimenojen ennuste on 83,5 M€**

- Investointimenot ovat toteutumassa tämän hetken ennusteen mukaan 7,0 M€ talousarviota pienempänä. Alituksesta 4,2 M€ on talonrakennusinvestointeja. Osaa toteutumatta jäävistä investointimenoista tullaan esittämään uudelleen budjetoitavaksi vuodelle 2027 hankkeiden toteutusten siirtyessä alkuperäisiä suunnitelmia myöhemmäksi.

## **Lainakanta vähenee 0,5 M€ muutetun talousarvion ennusteesta**

- Ennusteen mukaan lainakanta tulee laskemaan 0,5 miljoonaa euroa ((TA/M: lainakannan kasvu 9,7 M€). Lainakanta 31.12.2026 ennusteen mukaan 387,5 M€, eli 2 563 euroa/asukasta kohden.

# Kaupungin talouden avainluvut

| <u>miljoona euroa</u>        | <u>TP 2025</u> | <u>TA+M 2026</u> | <u>TPE 2026</u> | <u>Poikkeama</u> |
|------------------------------|----------------|------------------|-----------------|------------------|
| Toimintakate                 | -351,8         | -381,3           | -377,3          | 3,9              |
| Vuosikate                    | 50,8           | 43,9             | 47,9            | 3,9              |
| Tilikauden yli-/alijäämä     | -7,7           | -15,6            | -20,4           | -4,8             |
| Kumulatiivinen yli-/alijäämä | 110,2          | 94,6             | 89,9            | -4,8             |
| Verotulot                    | 338,0          | 355,9            | 355,9           | 0,0              |
| Valtionosuudet               | 48,7           | 57,4             | 57,4            | 0,0              |
| Investointimenot             | 83,9           | 90,5             | 83,5            | -7,0             |
| Lainakannan muutos           | 23,0           | 9,7              | -0,5            | -10,2            |
| Lainakanta 31.12             | 388,1          | 397,7            | 387,5           | -10,2            |

# Toimintakатteen toteutuminen

| 1 000 euroa                      | Poikkeama |          | Linkki toimialan selvitykseen                         |
|----------------------------------|-----------|----------|-------------------------------------------------------|
|                                  | TA        | TA+M     |                                                       |
| Konsernihallinto                 | -1 209,7  | -1 220,0 | <a href="#">Dia: Konsernihallinto</a>                 |
| Elinkeino- ja työllisyyspalvelut | -405,9    | -365,6   | <a href="#">Dia: Elinkeino- ja työllisyyspalvelut</a> |
| Kasvun ja oppimisen palvelut     | -1 950,3  | -3 284,0 | <a href="#">Dia: Kasvun ja oppimisen palvelut</a>     |
| Kulttuuri- ja liikuntapalvelut   | 472,9     | 547,3    | <a href="#">Dia: Kulttuuri- ja liikuntapalvelut</a>   |
| Kaupunkirakenne                  | 3 583,0   | 3 626,3  | <a href="#">Dia: Kaupunkirakennepalvelut</a>          |
| Tilapalvelu-liikelaitos          | -3 228,0  | -3 228,0 | <a href="#">Dia: Tilapalvelu</a>                      |

# Tuloslaskelma

| 1 000 euroa                          | TP 2025         | TA+M 2026       | TPE 2026        | Poikkeama     |
|--------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|---------------|
| Toimintatulot                        | 212 725         | 217 208         | 214 534         | -2 674        |
| Toimintamenot                        | -564 545        | -598 464        | -591 866        | 6 599         |
| <b>Toimintakate</b>                  | <b>-351 820</b> | <b>-381 256</b> | <b>-377 332</b> | <b>3 924</b>  |
| Verotulot                            | 338 012         | 355 900         | 355 900         | 0             |
| Valtionosuudet                       | 48 705          | 57 373          | 57 373          | 0             |
| Rahoitustulot ja -menot              | 15 928          | 11 933          | 11 933          | 0             |
| <b>Vuosikate</b>                     | <b>50 826</b>   | <b>43 949</b>   | <b>47 873</b>   | <b>3 924</b>  |
| Poistot ja arvonalentumiset          | -58 843         | -59 886         | -59 886         | 0             |
| Kertapoistot                         | 0               | 0               | -8 700          | -8 700        |
| <b>Tilikauden tulos</b>              | <b>-8 017</b>   | <b>-15 937</b>  | <b>-20 712</b>  | <b>-4 776</b> |
| Tilinpäätössiirrot                   | 340             | 340             | 340             | 0             |
| <b>Tilikauden yli-/alijäämä</b>      | <b>-7 676</b>   | <b>-15 596</b>  | <b>-20 372</b>  | <b>-4 776</b> |
| Kumulatiivinen yli-/alijäämä, 1000 € | 110 229         | 94 633          | 89 857          | -4 776        |

# Verorahoitus

| 1 000 euroa                                    | TP 2025        | TA+M 2026      | TPE 2026         | Poikkeama |
|------------------------------------------------|----------------|----------------|------------------|-----------|
| Kunnallisvero                                  | 254 786        | 269 300        | 269 300          | 0         |
| Kiinteistövero                                 | 56 862         | 57 600         | 57 600           | 0         |
| Osuus yhteisöveron tuotosta                    | 26 364         | 29 000         | 29 000           | 0         |
| <b>Verotulot yhteensä</b>                      | <b>338 012</b> | <b>355 900</b> | <b>355 900,0</b> | <b>0</b>  |
| Kunnan peruspalvelujen valtionosuus            | 23 932         | 29 438         | 29 438           | 0         |
| Verotuloihin perustuva tasaus                  | 35 385         | 39 960         | 39 960           | 0         |
| Verotulomenetysten korvaus                     | 13 106         | 12 918         | 12 918           | 0         |
| Opetus- ja kulttuuritoimen muut valtionosuudet | -23 718        | -24 942        | -24 942          | 0         |
| <b>Valtionosuudet yhteensä</b>                 | <b>48 705</b>  | <b>57 373</b>  | <b>57 372,8</b>  | <b>0</b>  |
| <b>Verorahoitus yhteensä</b>                   | <b>386 718</b> | <b>413 273</b> | <b>413 273</b>   | <b>0</b>  |

# Rahoituslaskelma

| 1 000 euroa                                    | TP 2025        | TA+M 2026      | TPE 2026         | Poikkeama      |
|------------------------------------------------|----------------|----------------|------------------|----------------|
| <b>Toiminnan rahavirta</b>                     | <b>44 530</b>  | <b>33 949</b>  | <b>39 777</b>    | <b>5 828</b>   |
| Vuosikate                                      | 50 826         | 43 949         | 47 873           | 3 924          |
| Satunnaiset erät                               | 0              | 0              | 0                | 0              |
| Tulorahoituksen korjauserät                    | -6 296         | -10 000        | -8 096           | 1 904          |
| <b>Investointien rahavirta</b>                 | <b>-73 014</b> | <b>-76 613</b> | <b>-72 233</b>   | <b>4 380</b>   |
| Investointimenot                               | -83 873        | -90 453        | -83 455          | 6 998          |
| Rahoitusosuudet investointimenoihin            | 2 208          | 140            | 343              | 203            |
| Pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutustulot | 8 651          | 13 700         | 10 879           | -2 821         |
| <b>Toiminnan ja investointien rahavirta</b>    | <b>-28 484</b> | <b>-42 663</b> | <b>-32 455,8</b> | <b>10 207</b>  |
| <b>Antolainauksen muutokset</b>                | <b>15</b>      | <b>0</b>       | <b>0</b>         | <b>0</b>       |
| Antolainasaamisten lisäykset                   | 0              | 0              | 0                | 0              |
| Antolainasaamisten vähennykset                 | 15             | 0              | 0                | 0              |
| <b>Lainakannan muutokset</b>                   | <b>23 010</b>  | <b>9 663</b>   | <b>-544</b>      | <b>-10 207</b> |
| Pitkäaikaisten lainojen lisäys                 | 0              | 50 000         | 50 000           | 0              |
| Pitkäaikaisten lainojen vähennys               | -3 263         | -2 920         | -42 920          | -40 000        |
| Lyhytaikaisten lainojen muutos                 | 26 273         | -37 417        | -7 624           | 29 793         |
| <b>Oman pääoman muutokset</b>                  | <b>0</b>       | <b>0</b>       | <b>0</b>         | <b>0</b>       |
| <b>Muut maksuvalmiuden muutokset</b>           | <b>7 857</b>   | <b>33 000</b>  | <b>33 000</b>    | <b>0</b>       |
| <b>Rahoituksen rahavirta</b>                   | <b>30 882</b>  | <b>42 663</b>  | <b>32 456</b>    | <b>-10 207</b> |
| <b>Rahavarojen muutos</b>                      | <b>2 398</b>   | <b>0</b>       | <b>0</b>         | <b>0</b>       |
| Lainakanta 31.12, 1000 €                       | 388 072        | 397 735        | 387 528          | -10 207        |
| Lainakanta 31.12, euroa/asukas                 | 2 588          | 2 630          | 2 563            | -67            |

# Investoinnit (1/4)

| 1 000 euroa                              | TP 2025       | TA+M 2026     | TPE 2026      | Poikkeama     |
|------------------------------------------|---------------|---------------|---------------|---------------|
| <b>Investointimenot</b>                  | <b>83 873</b> | <b>90 453</b> | <b>83 455</b> | <b>-6 998</b> |
| Maa- ja vesialueet                       | 4 001         | 6 000         | 6 000         | 0             |
| Urheilu- ja retkeilyalueet               | 11 050        | 8 030         | 7 430         | -600          |
| Kunnallistekniikka                       | 22 726        | 26 520        | 26 520        | 0             |
| Talonrakennus                            | 33 360        | 33 583        | 29 383        | -4 200        |
| Irtainomaisuus                           | 5 522         | 13 920        | 12 653        | -1 267        |
| Osakkeet ja osuudet                      | 7 214         | 2 400         | 1 469         | -931          |
| <b>Rahoitusosuudet</b>                   | <b>2 208</b>  | <b>140</b>    | <b>343</b>    | <b>203</b>    |
| <b>Pysyvien vastaavien luovutustulot</b> | <b>8 651</b>  | <b>13 700</b> | <b>10 879</b> | <b>-2 821</b> |
| Myyntivoitot ja -tappiot, käyttötalous   | 6 293         | 10 000        | 8 096         | -1 904        |
| Maan myynti                              | 935           | 1 500         | 1 500         | 0             |
| Muiden pysyvien vastaavien myynnit       | 1 423         | 2 200         | 1 282         | -918          |

# Investoinnit (2/4)

## Talonrakennusinvestoinnit

- Investointimenot tulevat ennusteen mukaan alittamaan muutetun talousarvion 4,2 miljoonaa euroa.
- Suurimmat poikkeamat ovat seuraavat:
  - Teatterin peruskorjaus väistötiloihin alittaa hankepäätöksen kattohinnan n. 2,0 miljoonaa euroa. Vuoden 2026 talonrakennuksen investointiohjelman Teatterin peruskorjauksen määrärahasta (10,193 M€) jää käyttämättä n. 4,2 miljoonaa euroa.
  - Cygnaeuksen koulun peruskorjauksen pihatöiden määrärahan (1,0 M€) ennustetaan jäävän osin käyttämättä.
  - Lyseon peruskorjauksen käynnistyminen viivästyy ja vuodelle 2026 varatun rahoituksen ennustetaan jäävän pääosin käyttämättä. Käyttämättä jäänyt rahoitus esitetään uudelleen budjetoitavaksi tuleville vuosille.

## Urheilu- ja retkeilyalueiden investoinnit

- Urheilu- ja retkeilyalueiden investointien ennakoitua toteutuvan investointisuunnitelman mukaisesti seuraavin poikkeuksin:
  - Länsi-Palokan tekonurmen rakentaminen ei toteudu, ja investointimääräraha 0,6 miljoonaa euroa jää vuoden 2026 investointisuunnitelmalta käyttämättä.
  - K64 Matti Pullin mäen uusimisen suunnittelua ei käynnistetty.
  - Ladun majan tieliittyminen perusparantamien ei toteudu.
  - Energiasäästöohjelman toteutuksen kohteena oleva Savonmäki-Asmalampi-Halssila valaisinvaihdot siirtyy vuodelle 2027. Määrärahat siirretään Vaajakosken liikuntapuiston peruskorjaukseen.
  - Vaajakosken liikuntapuiston peruskorjaus valmistuu kesällä 2027. Vuodelta 2026 käyttämättä jääneet investointimäärärahat esitetään uudelleen budjetoitavaksi vuodelle 2027.
- Huhtasuon taitoliikuntapuiston (600 000 €) ja Lohikosken lähiliikuntapaikan (240 000 €) rakennushankkeille on saatu valtion liikuntapaikkarakentamisen avustusta. Avustus jakautuu vuosille 2026 ja 2027.

# Investoinnit (3/4)

## Kunnallistekniikan investoinnit

- Kunnallistekniikan investoinnit ovat edenneet lähes suunnitelmien mukaisesti.
- Asema-aukion rakentaminen etenee suunnitellusti
- Linkki-aseman katosten uudistaminen valmistui syyskuussa.
- Rajakadun hankkeessa tehdään vesihuollonsuunnitelmien päivitys ennen urakkakilpailutusta. Tavoitteena on saada kilpailutus liikkeelle tämän vuoden aikana.
- Tammirinteen ja Ylä-Myllyjärven kaavavalitusten takia hankkeiden suunnitelmien laatiminen on viivästynyt. Ylä-Myllyjärven osalta HO on hylännyt valitukset ja toiveissa on päästä alustaviin töihin vielä tämän vuoden aikana. Tammirinteen aloitus siirtyy varmuudella seuraavalle vuodelle.
- Hannikaisenkadun välin Kilpisenkatu-Kalevankatu rakentamissuunnitelmat ovat valmiit ja hanke menee urakkakilpailutukseen loppusyksyn aikana. Työt tulevat siirtymään pääosin seuraavalle vuodelle.
- Viherpalvelujen hankkeista Tourujoen kunnostus on aikataulussaan ja urakka päättyy marraskuussa, avajaiset 7.11.2026. Puistotorin leikkipuiston kunnostus on valmis. Lohikosken lähiliikuntapaikan työosuus ja muutamia pienempiä työmaita on vielä kesken, mutta kaikki tullevat valmistumaan vielä kuluvan kauden aikana
- Hankkeiden osalta, joiden toteutus siirtyy osittain tai kokonaisuudessaan seuraavalle vuodelle, tullaan esittämään uudelleen budjetointia.

# Investoinnit (4/4)

## Irtaimen käyttöomaisuuden investoinnit

- ICT-investoinnit toteutuvat ennusteen mukaan noin 1,0 miljoonaa euroa talousarviota pienempinä. Osa vuoden 2026 aikana aloitetuista investoinneista ei valmistu saman vuoden aikana ja näin ollen investointimenoja esitetään uudelleen budjetoitavaksi vuodelle 2027.
- Keskustan päiväkotia avautuu tammikuussa 2027 ja talousarviolla suunniteltu määräraha tulee käytettäväksi vasta loppuvuodesta 2026. Tämän hetken arvion mukaan määrärahaa jää käyttämättä noin 150 000 euroa ja summaa esitetään uudelleen budjetoitavaksi vuodelle 2027.
- Museoiden investointien osalta Lyseon hanke joudutaan keskeyttämään, sillä rakennuksen remonttiaikataulun vuoksi näyttelyä ei pystytäkään toteuttamaan. Käyttämättömiä rahoja ei uudelleen budjetoida, vaan hanke käynnistetään uudestaan siinä vaiheessa, kun peruskorjaus valmistuu.
- Sinfonian investointeihin tulee Cembalon toimituksesta johtuva talousarvion alitus 23 500 euroa, joka on uudelleenbudjetoitava vuodelle 2027.
- Päätöksentekoaikataulusta johtuen pääkirjaston väistöön varautuminen ja kirjastoverkkoselvityksen mukaiset kalustemuutokset eivät tule toteumaan suunnitellusti vuonna 2026. Nämä investoinnit tullaan esittämään uudelleen budjetoitavaksi vuodelle 2027.
- Liikunnan kalustoinvestoinnit toteutuvat suunnitellusti lukuun ottamatta opastustauluja reiteille, joka jää toteutumatta.

## Osakkeet ja osuudet

- Vuoden 2026 talousarviossa varauduttiin kaupungin omistuksessa jäljellä olevien sote-kiinteistöjen yhtiöittämiseen apporttiluovutuksena ja järjestelyyn varauduttiin lisäämällä osakkeisiin ja osuuksiin 2,2 miljoonan euron investointivaraus. Vastaavansuuruinen varaus tehtiin myös pysyvien vastaavien luovutustuloihin. Kaupunginhallitus päätti kokouksessaan 9.3.2026/64 yhtiöön siirrettävistä kohteista. Apporttiomaisuuden arvo ja osakkeiden merkintähinta ovat apporttiomaisuuden siirtokirjan mukaan 1,3 miljoonaa euroa, joka kirjataan kaupungin investointimenoksi sekä pysyvien vastaavien luovutustuloksi.

# Rahoitusraportti (1/2)

## Rahoituksen tilanne 30.9.2026

| 1000 eur                             | 31.12.2025     | 30.9.2026      | Muutos         |
|--------------------------------------|----------------|----------------|----------------|
| <b>LAINAKANTA</b>                    |                |                |                |
| Lainaa konsernilta                   | 122 592        | 96 647         | -25 945        |
| Kuntatodistukset                     | 0              | 39 000         | 39 000         |
| <b>Lyhytaikaiset lainat yhteensä</b> | <b>122 592</b> | <b>135 647</b> | <b>13 055</b>  |
| Ottolainat                           | 265 480        | 224 020        | -41 460        |
| <b>Lainakanta yhteensä</b>           | <b>388 072</b> | <b>359 667</b> | <b>-28 405</b> |
| <b>PITKÄAIKAISET ANTOLAINAT</b>      |                |                |                |
| Tytäryhteisöille                     | 150 000        | 150 000        | 0              |
| Muille                               | 686            | 703            | 17             |
| <b>Yhteensä</b>                      | <b>150 686</b> | <b>150 703</b> | <b>17</b>      |
| <b>TAKAUKSET</b>                     |                |                |                |
| Tytäryhteisöille                     | 226 202        | 213 950        | -12 252        |
| Muille                               | 1 146          | 971            | -175           |
| <b>Yhteensä</b>                      | <b>227 347</b> | <b>214 921</b> | <b>-12 426</b> |

# Rahoitusraportti (2/2)

## Rahoitustapahtumia 30.9.2026

- Lainasalkku
  - Saldo 30.9.2026 mukaan lukien sisäinen pankki ja kuntatodistukset oli 359,7 M€
  - Pitkäaikaisten ottolainojen (224,0 M€) osuus koko lainasalkusta oli 62%
  - Keskimääräisellä pääomalla laskettu kesvikorko oli 2,16 % (edellisvuonna 1,86 %)
  - Suojausaste oli 55 % (edellisvuonna 46 %)
- Pitkäaikaisten antolainojen (150,7 M€) ja takausten (214,9 M€) muutokset
  - Ei merkittäviä antolainojen muutoksia
  - Suurimmat takausten muutokset tarkasteluajanjaksolla: Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy +3,2 M€, Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy -10,3 M€
- Välirahoitteiset hankkeet
  - Jyväsiien koordinoimat: Yhdistyksillä (4kpl) käytössä limiittiä 177 079,30 € (limiitti 500 000 €)

# Henkilöstö



# Henkilöstösuunnitelma

## Henkilöstömenot

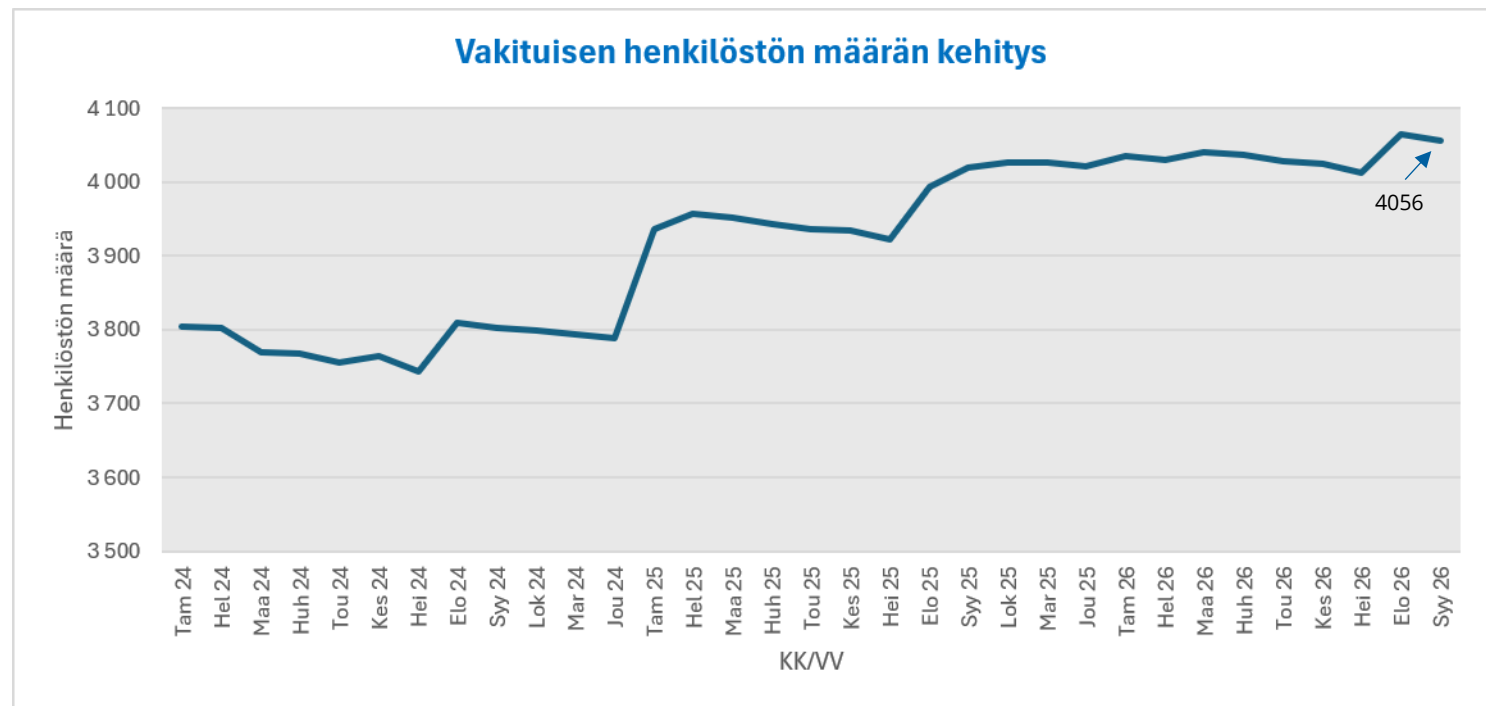
| 1 000 euroa                          | TOT            | TA+M           | TOT            | Ero TOT/TA+M  |                | Muutos 2025-2026 |               |
|--------------------------------------|----------------|----------------|----------------|---------------|----------------|------------------|---------------|
|                                      | 09/2025        | 09/2026        | 09/2026        | euroa         | %              | euroa            | %             |
| Konsernihallinto                     | 7 210          | 8 377          | 8 192          | -184          | -2,2 %         | 982              | 13,6 %        |
| Elinkeino- ja työllisyyspalvelut     | 10 907         | 11 985         | 11 173         | -812          | -6,8 %         | 267              | 2,4 %         |
| Kasvun ja oppimisen palvelut         | 119 322        | 125 711        | 124 019        | -1 692        | -1,3 %         | 4 697            | 3,9 %         |
| Kulttuuri- ja liikuntapalvelut       | 15 765         | 17 004         | 16 880         | -124          | -0,7 %         | 1 115            | 7,1 %         |
| Kaupunkirakenne                      | 14 642         | 15 562         | 15 310         | -252          | -1,6 %         | 668              | 4,6 %         |
| Liikelaithokset                      | 1 352          | 1 498          | 1 400          | -98           | -6,5 %         | 48               | 3,6 %         |
| <b>Palvelut yhteensä</b>             | <b>169 198</b> | <b>180 137</b> | <b>176 975</b> | <b>-3 162</b> | <b>-1,8 %</b>  | <b>7 778</b>     | <b>4,6 %</b>  |
| Palkkatuettu työllistäminen          | 428            | 1 303          | 495            | -808          | -62,0 %        | 67               | 15,6 %        |
| Kulttuuripalveluiden tuntipalkkaiset | 1 829          | 2 222          | 2 036          | -187          | -8,4 %         | 207              | 11,3 %        |
| Luottamustoimi, vaalit               | 1 088          | 753            | 636            | -117          | -15,5 %        | -452             | -41,5 %       |
| <b>Muut henkilöstömenot yhteensä</b> | <b>3 345</b>   | <b>4 279</b>   | <b>3 167</b>   | <b>-1 112</b> | <b>-26,0 %</b> | <b>-178</b>      | <b>-5,3 %</b> |
| <b>Henkilöstömenot yhteensä</b>      | <b>172 542</b> | <b>184 416</b> | <b>180 142</b> | <b>-4 274</b> | <b>-2,3 %</b>  | <b>7 599</b>     | <b>4,4 %</b>  |

| Palkalliset henkilötyövuodet<br>09/2026              | Tot          | Tot          | Muutos    |            |
|------------------------------------------------------|--------------|--------------|-----------|------------|
|                                                      | 09/2025      | 09/2026      | htv       | %          |
| Elinkeino- ja työllisyyspalvelut                     | 191          | 205          | 14        | 7 %        |
| Kasvun ja oppimisen palvelut (sis.<br>Kylän kattaus) | 2 287        | 2 320        | 34        | 1 %        |
| Kaupunkirakennepalvelut                              | 242          | 245          | 3         | 1 %        |
| Konsernihallinto                                     | 100          | 112          | 12        | 12 %       |
| Kulttuuri- ja liikuntapalvelut                       | 309          | 320          | 11        | 4 %        |
| Tilapalvelut-liikelaitos                             | 19           | 19           | 0         | 0 %        |
| <b>Henkilötyövuodet yhteensä</b>                     | <b>3 147</b> | <b>3 221</b> | <b>75</b> | <b>2 %</b> |

# Henkilöstömäärä 09/2026

| HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ                | Vakituiset   | Määräaikaiset | Yhteensä     | Sijaiset   | Työllistetyt | Oppisopimus | Vakituisia osa-aikaisia |
|----------------------------------|--------------|---------------|--------------|------------|--------------|-------------|-------------------------|
| Elinkeino- ja työllisyyspalvelut | 231          | 52            | 283          | 10         | 1            | 15          | 8                       |
| Kasvun ja oppimisen palvelut     | 2 954        | 261           | 3 215        | 393        |              | 6           | 668                     |
| Kaupunkirakennepalvelut          | 296          | 33            | 329          | 7          |              | 2           | 15                      |
| Konsernihallinto                 | 155          | 4             | 159          | 3          |              |             | 13                      |
| Kulttuuri- ja liikuntapalvelut   | 396          | 285           | 681          | 21         |              |             | 30                      |
| Tilapalvelut-liikelaitos         | 25           | 1             | 26           | 1          | 1            |             | 2                       |
| <b>Henkilöstö yhteensä</b>       | <b>4 056</b> | <b>636</b>    | <b>4 693</b> | <b>435</b> | <b>2</b>     | <b>23</b>   | <b>736</b>              |

18,1 % vakituisesta henkilöstöstä



Vuoden 2026 ensimmäisessä neljänneskatsauksessa raportoitiin vain vakituisen henkilöstön kokonaismäärä. Maaliskuussa käyttöön otetun HR-järjestelmän myötä henkilöstöraportointia kehitetään parhaillaan ja tällä on vielä vaikutusta henkilöstömäärän raportointiin.

JYVÄSKYLÄ

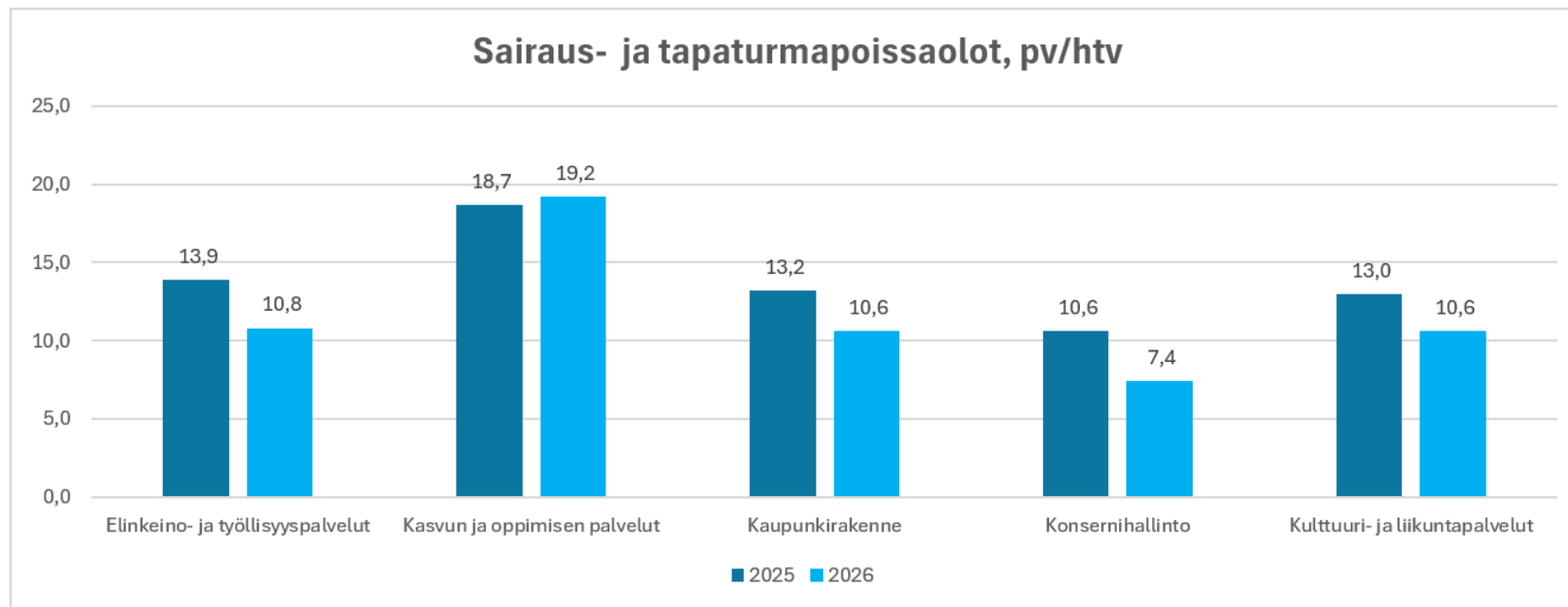


# Henkilöstösuunnitelma

- **Henkilöstömenot ovat tammi-syyskuussa yhteensä 180,1 miljoonaa euroa.**
  - Viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna henkilöstömenot ovat noin 7,6 miljoonaa euroa suuremmat.
  - Muutettuun talousarvioon nähden henkilöstömenot ovat 4,3 miljoonaa euroa pienemmät.
- **Syyskuun loppuun mennessä kertyi yhteensä 3 221 henkilötyövuotta.** Edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana 3 147 henkilötyövuotta. Kasvua 75 henkilötyövuotta. Henkilöstösuunnitelmassa vuodelle 2026 ei suunniteltu kasvua verrattuna vuoden 2025 muutettuun talousarvioon. Vuoden 2025 henkilötyövuodet toteutuivat kuitenkin suunniteltua merkittävästi pienempinä ja myös vuosi 2026 arvioidaan toteutuvan henkilötyövuosiltaan hieman suunniteltua pienempänä.
- **Henkilöstösuunnitelmassa pysymiseksi ja kustannusten kasvun hillitsemiseksi noudatetaan edelleen rekrytointilupamenettelyä.**
- **Henkilöstömäärä: vakituisen henkilöstön määrä on 4 056.**
  - Seurantakauden alusta (tammikuu 2024) seurantakauden loppuun (syyskuu 2026) vakituisen henkilöstön lukumäärä on kasvanut noin 250 henkilöllä. Vuoden 2025 alussa henkilöstömäärä kasvoi merkittävästi TE-uudistuksen myötä (+164 henkilöä). 1.1.2025 vakituisen henkilöstön määrä oli 3 941, jolloin tähän verrattuna kasvua on 115 henkilöä.
  - Raportoituihin lukuihin vaikuttavat osin järjestelmämuutokset. Uusien HR- ja raportointijärjestelmien käyttöönoton yhteydessä on havaittu eroja aiempiin järjestelmiin verrattuna tiedon määrittelyssä, koodistoissa sekä laskentatavoissa. Tämä aiheuttaa vähäisiä muutoksia raportoituihin lukuihin. Raportointia kehitetään edelleen.

# Sairauspoissaolot (1/2)

| Sairaus- ja tapaturmapoissaolot<br>09/2026 | Tot<br>09/2025 | Tot<br>09/2026 | Muutos | Muutos % |
|--------------------------------------------|----------------|----------------|--------|----------|
| Kalenteripäivät                            | 54 431         | 53 797         | -634   | -1,2 %   |
| pv/htv                                     | 17,1           | 16,7           | -0,4   | -2,3 %   |
| pv/vakituinen henkilö                      | 11,6           | 11,7           | 0,1    | 0,7 %    |



# Sairauspoissaolot (2/2)

- Sairauspoissaolot ovat laskeneet hieman edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksosta. Sairauspoissaoloja oli 16,7 pv/htv (edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana 17,1 pv/htv, laskua 0,4 pv/htv).
- Vakituksia henkilöitä kohden sairauspoissaoloja oli 11,7 päivää/vakituinen henkilö (edellisenä vuonna vastaavana ajankohtana 11,6 pv/vakituinen henkilö)
- Sairauspoissaolot ovat lähes edellisen vuoden tasolla kasvun ja oppimisen palveluissa (*kasvun ja oppimisen palveluihin sulautui vuoden 2026 alussa Kylän kattaus liikelaitos, jonka sairauspoissaolot ovat mukana luvuissa*). Henkilöstömäärältään pienemmissä kokonaisuuksissa, elinkeino- ja työllisyyspalveluissa laskua oli 3,1 pv/htv, kaupunkirakennepalveluissa 2,6 pv/htv, konsernihallinnossa 3,2 pv/htv ja kulttuuri- ja liikuntapalveluissa 2,4 pv/htv.
- Työterveyshuollon tilastojen mukaan (todistukselliset poissaolot ajalla 1.1-30.9.2026) suurin poissaolojen diagnoosiryhmä on tuki- ja liikuntaelinsairaudet (TULES), noin 12 600 päivää. Tämän diagnoosiryhmän poissaolot ovat kasvaneet edellisen vuoden vastaavasta ajanjaksoista (noin 11 200 päivää). Toiseksi suurimpana diagnoosiryhmänä on mielenterveyden ja käyttäytymisen häiriöt (psykiatria), noin 11 600 päivää (edellisenä vuonna vastaavana ajanjaksona noin 11 500 päivää).

# Muita keskeisiä nostoja henkilöstönäkökulmasta

- Personec ESS-käyttöliittymä otettiin koko henkilöstön käyttöön maaliskuussa ja sen toiminnallisuuden sekä raportointiominaisuuksien jatkokehitys jatkuu edelleen.
- MonetTiedon HR-raportointikokonaisuuden laajempaa käyttöönottoa on valmisteltu vuoden 2026 aikana. Raportointimäärittelyjä tarkennetaan vielä ja järjestelmän laajempi käyttöönotto on tarkoitus aloittaa loppuvuoden aikana. Toistaiseksi järjestelmä on käytössä vain henkilöstöpalveluissa koko kaupungin HR-raportoinnissa.
- HRD-järjestelmä Vuolearning käyttöönotto toteutui huhtikuussa. Vuoden aikana käytön perehdytykset ovat jatkuneet. Eri toimialojen ja käyttäjäryhmien kanssa on ollut käyttäjäkoulutuksia ja on suunniteltu toimintakäytäntöjä. Järjestelmään luoduista prosesseista (perehdytys, kehityskeskustelut), on kysytty alustavaa palautetta ja tehty tarvittaessa kehitystyötä. Kehittäminen jatkuu myös edelleen. Osaamisprofiilien suunnittelu on aloitettu.
- Henkilöstöpalveluiden tukea kohdennettiin arviointiin perustuen tarkoituksenmukaisella tavalla räätälöiden esimerkiksi yksiköiden työnohjaukseen ja erilaisiin työyhteisöjen kehittämistarpeisiin eri toimialoilla. Hyvän työikätyksen keskustelevala työyhteisökierros on aloitettu työllisyyspalveluissa. Tarkoituksena on edistää yhdenvertaisuutta ja syrjimättömyyttä työyhteisöissä ja puuttua epäasialliseen käytökseen. Toteutus tehtiin yhteistyössä työsuojelun kanssa, tavoitteena on jatkaa kierrosta muissa palveluyksiköissä.
- Kaupungin uuden digiosaaja-verkkokurssin tekeminen aloitettiin. Jatkossa kurssi sisältää kaupungin eri tietoturvan ja tietosuojan toimintaohjeita selkeässä ja helposti ymmärrettävässä muodossa.
- Kaupungin Trainee-ohjelma käynnistyi alkuvuodesta. Keväällä aloittaneet traineet olivat mukana kehittämässä ohjelman käytäntöjä ja ohjelman kehittämistyö jatkuu myös syksyllä aloittaneiden traineiden kanssa. Syyskuun aikana aloitti 12 uutta traineeta. Trainee-ohjelman tavoitteena on tarjota työmahdollisuuksia opintojen loppuvaiheessa oleville tai vastavalmistuneille korkeakouluopiskelijoille. Vuoden 2026 aikana tarjotaan 18 traineejaksoa ja Trainee-ohjelma saa jatkoa myös vuodelle 2027. Seuraavien traineepaikkojen rekrytointi toteutetaan marraskuussa.
- Kunta-alan virka- ja työehtosopimuksien 1.10.2026 paikallisesti jaettavat järjestely- ja kehittämisohjelmaerien jakamiset neuvoteltiin pääasiassa syyskuun aikana. Toimeenpanon valmistelu jatkuu tästä. KVTES:n ja OVTES Osio G:n osalta erät kohdennettiin syksyllä 2025 käyttöönotetun tasopalkkajärjestelmän harmonisointiin, joka jatkuu vuonna 2027.

An aerial photograph of a city, likely Tampere, Finland, taken during the golden hour of sunset. The city is densely packed with buildings of various architectural styles, including modern glass-fronted structures and older brick buildings. A river or harbor is visible in the foreground, with several boats docked along the shore. The sky is filled with soft, colorful clouds. A large, bright yellow abstract shape, resembling a stylized flower or a splash, is overlaid on the left side of the image, partially obscuring the city view. The text "Toimialojen ja liikelaitosten toteumat" is written in white, bold, sans-serif font within this yellow shape.

# Toimialojen ja liikelaitosten toteumat

# Konsernihallinto (1/3)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa (1/2)

### Päätöksenteon tuki

- Tarkistettu hallintosääntö on hyväksytty kaupunginhallituksen kokouksessa 28.9.2026. Tarkistettu hallintosääntö tulee voimaan 1.10.2026.
- Päivitetyt Jyväskylän kaupungin avustustoiminnan yleiset periaatteet on hyväksytty kaupunginhallituksen kokouksessa 7.9.2026.
- Ajalla 1.1.-30.9.2026 Keski-Suomen sovittelutoimistoon on tehty yhteensä 292 sovittelualoitetta. Aloitemäärä on 5 % suurempi kuin edellisenä vuonna samaan aikaan (vuonna 2025 yhteensä 278 aloitetta). Aloitteet ovat sisältäneet 369 soviteltavaa rikos- ja riita-asiaa. Eniten aloitteita sovitteluun on lähettänyt poliisi (77 %) ja syyttäjä (13 %). Rikosasioista sovitteluun on ohjattu eniten väkivaltarikoksia (59 %), erilaisia anastusrikoksia (12 %) ja kunnianloukkauksia (8 %). Alkusyösyn aikana Keski-Suomen sovittelutoimisto on järjestänyt vapaaehtoisille sovittelijoille ajankohtaistarkastuksen valtakunnallisista ja paikallisista sovittelupalvelun kehityssuunnista sekä koulutuksen sovittelun erilaisista tapaamismuodoista.

### Strategia ja kehittäminen

- Valmiusharjoituksiin on osallistuttu laajasti koko kaupungissa ja osana harjoittelua on toteutettu valmiusseminaarit valmiusryhmille sekä yhteisesti harjoitteleville organisaatioille / johdolle.
- Edunvalvonnassa on keskitytty hallitusohjelmavaikuttamiseen sekä EU-ohjelmakauden vaihdokseen. Jyväskylän kaupungin hallitusohjelmataavoitteita on viety valtakunnalliseen keskusteluun ja valmisteltu yhteisiä tavoitteita C3- ja C21-kaupunkien kanssa. Järjestetty Korpiseminaari ja Keski-Suomen viestit päättäjille -tilaisuus ja valmisteltu kaupunginhallituksen Brysselin matkaa uuden EU-ohjelmakauden mahdollisuuksien hyödyntämiseksi.
- Valmisteltu keskitetysti kolme EU-hankehakemusta, joista yhdelle (BWB), saatu myönteinen rahoituspäätös ja yhdelle (SAFE) kielteinen rahoituspäätös. Edistettiin hankevalmisteluja syksyn Horisontti Eurooppa -ohjelman hakuihin turvallisuuden ja kestävä kaupunkikehittämisen teemoissa.
- Ensimmäinen luonnos Kansainvälisen toiminnan linjauksista valmistunut. Ukraina-yhteistyö käynnistetty Chernivtsin kaupungin ja Kuopion kanssa.
- Prosessikehittämisen toimintamallin sekä kuntapilottien toteutuksen valmistelua jatkettu yhteistyössä hankekumppaneiden kanssa sekä edistetty hankesuunnitelman mukaisesti työpakettien toteutusta.
- TILKKU (Tilat auki kuntalaisille) -projektissa laadittu konseptiskenaariot tilavarauspalvelun tulevaisuudesta ja käynnistetty hankintakonsultointi tilavarausjärjestelmän kilpailutusta varten.
- Jatkettu kehittämisen prosessin ja toimintamallin kehittämistä erityisesti liitännäisten tukitoimintojen kanssa sekä järjestetty oman organisaation kehittäjä-verkostolle teematapaaminen kuntalaisten osallistamisesta kehittämiseen.

# Konsernihallinto (2/3)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa (2/2)

### Henkilöstöpalvelut

- Personec ESS-käyttöliittymä otettiin käyttöön maaliskuussa. Toiminnallisuuksien sekä raportointiominaisuuksien jatkokehitys jatkuu edelleen. Myös MonetTiedon HR-raportoinnin kehittäminen jatkuu, tavoitteena saada järjestelmä laajempaan käyttöön loppuvuoden aikana.
- HRD-järjestelmä Vuolearning otettiin käyttöön huhtikuussa. Perekäytöksiä sekä kehittämistyötä on jatkettu. Perekäytysten, kehityskeskustelujen ja koulutusten hallinnan lisäksi on aloitettu osaamisprofiilien suunnittelu.
- Kaupungin Trainee-ohjelma opintojen loppuvaiheessa oleville tai vastavalmistuneille korkeakouluopiskelijoille käynnistyi alkuvuodesta. Vuoden 2026 aikana tarjotaan 18 traineejaksoa, seuraava rekrytointi toteutetaan marraskuussa.
- Kunta-alan virka- ja työehtosopimuksien 1.10.2026 paikallisesti jaettavat järjestely- ja kehittämisohjelmaerien jakamiset neuvoteltiin pääasiassa syyskuun aikana. Toimeenpanon toteuttamisvaihe seuraavana. .
- Osaamisen kehittämisen toimenpiteistä esimerkkinä hyvän työkäytön keskusteleavan työyhteisökierroksen aloittaminen sekä uuden digiosaaja-verkkokurssin laatiminen.

### Talous- ja omistajaohjaus

- **Hankintapalvelut:** Tilausjärjestelmän käyttöönotto käynnistetty (SAP-tilaaminen loppuu järjestelmän käytön päättyessä). Hankintalain muutoksen edellyttämät järjestelyt (Valtiokonttori-ilmoitus, omistusjärjestelyt, sidosyksikkösopimusten kilpailutus) etenevät aikataulussa.
- **Talouden ohjaus:** Talousjärjestelmän käyttöönoton projekti etenee aikataulussa, mukaan lukien toimintaan liittyvät muutokset (mm. poistosuunnitelma). Määrittelyitä tehty elo-syyskuussa sekä pidetty testauskäyttäjäkoulutuksia. Talouden tarkastuksia toteutettu.
- **Digipalvelut:** Perustietotekniikkapalveluiden kilpailutusvalmistelut käynnissä. Markkinainfotilaisuus pidetty kiinnostuneille palvelutoimittajille. Kaupungin uusi digikehitysohjelma valmistumassa päätöksentekoon.

### Viestintä, markkinointi ja osallisuuspalvelut

- Hippoksen brändityön verkosto aloittanut toimintansa
- Home of Rally -ilmiöittäminen toteutettu katukuvassa tapahtuman aikaan
- Osallisuuspalveluissa valmisteltu asukaspaneeli sivistyspalveluiden palveluverkkoasioiden ympärille

# Konsernihallinto (3/3)

Konsernihallinto tulee ennusteen mukaan alittamaan talousarvion noin 1,2 miljoonaa euroa.

| 1 000 euroa                                   | TA 2026         | TA+M 2026       | TPE 2026        | Poikkeama       |                 |
|-----------------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|-----------------|
|                                               |                 |                 |                 | TA              | TA+M            |
| Kaupungin yhteiset                            | 4 811,1         | 4 811,1         | 3 951,1         | -860,0          | -860,0          |
| Päätöksenteon tuki                            | 4 762,5         | 4 730,4         | 4 730,4         | -32,1           | 0,0             |
| Strategia ja kehittäminen                     | 1 041,2         | 1 041,2         | 1 041,2         | 0,0             | 0,0             |
| Henkilöstöpalvelut                            | 4 697,9         | 4 740,3         | 4 580,3         | -117,6          | -160,0          |
| Talous- ja omistajaohjaus                     | 594,1           | 594,1           | 394,1           | -200,0          | -200,0          |
| Viestintä, markkinointi ja osallisuuspalvelut | 3 203,6         | 3 203,6         | 3 203,6         | 0,0             | 0,0             |
| <b>Konsernihallinto</b>                       | <b>19 110,4</b> | <b>19 120,7</b> | <b>17 900,7</b> | <b>-1 209,7</b> | <b>-1 220,0</b> |

## Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

- Kaupungin yhteisiin tuloihin on kirjattu budjetoimatonta myyntivoittoa 860 000 euroa johtuen sote-kiinteistöjen luovutuksesta Education Facilities Oy:lle.
- Työterveyshuollon tulojen arvioidaan toteutuvan 80 000 euroa talousarviota suurempina. Työterveyshuollon menojen taas arvioidaan toteutuvan 80 000 euroa talousarviota pienempinä.
- Digipalveluiden tulot tulevat ennusteen mukaan toteutumaan noin 100 000 euroa talousarviota suurempina ja menot noin 100 000 euroa talousarviota pienempinä.
- Konsernihallinnon muiden palvelualojen toimintakatteet tulevat ennusteen mukaan toteutumaan talousarvion mukaisesti.
- Kaupungin yhteiset-palvelualueelle on varattu vuoden 2026 talousarvioon yht. 677 000 euroa keskitettyä palkkavarausta, joka jaetaan toimialoille syksyn toisten talousarviomuutosten yhteydessä.

## Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

- Konsernihallinnossa noudatetaan tavanomaista harkintaa mm. ostojen ja hankintojen sekä rekrytointien ja lomajärjestelyiden osalta.

[Paluu diaan toimintakatteet](#)

# Elinkeino- ja työllisyyspalvelut (1/3)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa (1/2)

- Jyväskylän työllisyystilanne on pysynyt haastavana myös vuoden 2026 aikana, eikä työllisyyskehityksessä ole vielä nähty merkittävää käännettä parempaan. Talouden yleiset näkymät ovat kuitenkin vahvistuneet, ja niiden arvioidaan tukevan työmarkkinoiden elpymistä asteittain tulevien kuukausien aikana.
- Jyväskylän kaupungin rekrytointituen sekä nuorten rekrytointituen toimeenpano on käynnistynyt onnistuneesti. Tukimuodot ovat herättäneet kiinnostusta työnantajissa ja vahvistaneet kaupungin mahdollisuuksia edistää työllisyyttä sekä nuorten työmarkkinoille sijoittumista.
- Demola x Jyväskylä uusi innovaatio-ohjelma korkeakoulutetuille ja kv-osaajille toteutui onnistuneesti ensimmäisellä vuosipuoliskolla. Innovaatio-ohjelma sai jatkoa syksyllä 2026 ja ensi vuodelle suunnitellaan parhaillaan laajempaa pidempikestoisempaa yrittäjyys-, startup- ja innovaatio-ohjelmaa.
- Työllisyyspalvelujen hankintoihin on perustettu dynaaminen toimittajarekisteri, jolla lisätään kustannusvaikuttavuutta ja tuloksellisempia tarjouskilpailuja sekä hankintaprosessien tehokkuutta ja joustavuutta.
- Hipposkeskuksen rakentaminen etenee budjetissa ja aikataulussa
- Seuraavat TEM-ekosysteemisopimukseen kytkeytyvät hankkeet ovat edenneet hankesuunnitelmien mukaisesti:
  - Keski-Suomen Nato-arvoverkosto (Arctic Performance Network)
  - Maailmanpuu-hanke (bio- ja kuitutalous)
  - Vetyinnovaatioita Jyväskylästä Keski-Suomesta
  - Hippos Dataekosysteemi-hanke (JAMK, KIHU)
- Kevään Kestävän kaupunkikehittämisen EAKR-haussa seuraavat ekosysteemi-kehittämisen hankkeet ja ryhmähankkeet saivat rahoituksen:
  - Puolustuksen ja kaksikäytön suorituskyky-yksikkö, päähanke Jyväskylän kaupunki, osahankkeet JYU ja JAMK
  - Hippos Sport kiihdyttämö -hanke, päähanke Jyväskylän kaupunki, osahankkeet JAMK ja KIHU
  - AI4HeavyMobility vety ja kestävät vaihtoehtoiset käyttövoimat raskaan liikenteen murroksessa, JAMK
  - Monitoimijainen asiantuntijatoiminnan malli Uudella Hippoksella, Urheiluakatemia, KIHU
  - Defence Finland vetovastuuhanke on hyväksytty rahoitukseen

# Elinkeino- ja työllisyyspalvelut (2/3)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa (2/2)

- Tänä vuonna ekosysteemikehittämiseen on osallistunut 154 organisaatioita, joista 90 on yrityksiä. Ekosysteemikehittämisessä on toteutettu muun muassa seuraavat toimenpiteet ja tapahtumat: Business Rally Investor Day, Hippoksen strategiatyö, TKI-verkottamo ja Sport Tech Day, International Venture Academy, Maailmanpuun työpaketit 1-3, Proof of Concept vedyn hyödyntämisestä, puolustuksen pyöreä pöytä sekä puolustus- ja kaksikäyttö ja sotilaan suorituskyky verkottamot. Kehittämistyön tuloksena on viimeisellä kvartaalilla syntynyt yksi yhteiskehittämistä tukeva verkosto ja yksi uusi innovaatio. Yhteiskehittämiseen on tällä ajanjaksolla osallistunut kolme yritystä.
- Visit Jyväskylä Regionin toiminta on edennyt strategian mukaisin toimin.
  - Kansainvälinen matkailu on jatkanut kasvuaan: 1-8/2026 ulkomaisten rekisteröidyt yöpymiset + 11%, kotimaa +1%, yht +3%. Kesä-elokuussa rekisteröidyt yöpymiset ulkomaisten matkailijoiden osalta kasvoivat 24% verrattuna vuoden 2025 vastaavaan ajanjaksoon.
  - Uusi Unescon maailmanperintötunnus (Aalto Works) toi kolme uutta vierailtavaa Unesco-kohdetta Jyväskylään, mikä on näkynyt kysynnässä.
  - Kesä-syyskuun alun välillä toteutettiin myös ensimmäistä kertaa matkailun asukaskysely, jossa selvitettiin kuntalaisten näkemyksiä matkailun merkityksestä ja kehittämisestä. Tutkimuksen tarkempi analyysi valmistuu lokakuussa; alustavissa tuloksissa on tullut esille mm. asukkaiden poikkeuksellisen korkea suosittelemisluottamus omasta alueestaan, yli 75%.
  - Yritysyhteistyö on jatkunut aktiivisena: kolmannen kvartaalin lopussa K-S alueelta valtakunnallisessa Datahub-tietokannassa on 662 matkailutuotetta yhteensä 197 yritykseltä, yritysvierailuja on tehty 153 kpl ja osallistumisia VJR:n toimiin kirjattu 3914 kpl. Kansainvälisiä matkanjärjestäjiä on tavattu 167 kpl.

# Elinkeino- ja työllisyyspalvelut (3/3)

Elinkeino- ja työllisyyspalvelut tulee ennusteen **mukaan** alittamaan talousarvion 0,3 miljoonaa euroa.

| 1 000 euroa                             | TA 2026         | TA+M 2026       | TPE 2026        | Poikkeama     |               |
|-----------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|---------------|---------------|
|                                         |                 |                 |                 | TA            | TA+M          |
| Toimialan yhteiset, hallinto ja talous  | 28 645,5        | 28 605,2        | 34 374,3        | 5 728,8       | 5 769,1       |
| Elinkeinopalvelut                       | 4 522,2         | 4 522,2         | 4 223,6         | -298,6        | -298,6        |
| Työllisyyspalvelut                      | 23 108,1        | 23 108,1        | 17 272,0        | -5 836,1      | -5 836,1      |
| <b>Elinkeino- ja työllisyyspalvelut</b> | <b>56 275,8</b> | <b>56 235,5</b> | <b>55 869,9</b> | <b>-405,9</b> | <b>-365,6</b> |

## Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

### ■ Talousarviota parantavat:

- Työvoimakoulutuksien hankintojen muutokset, joista säästö 1,9 miljoonaa euroa
- Palveluostojen säästöt 0,4 miljoonaa euroa.
- Jyväskylän ja nuorten rekrytukiin toteuman arvioidaan alittuvan budjettiin nähden noin 1,4 miljoonaa euroa.
- Henkilöstökulujen säästöt (mm. kaupungin oppisopimuskoulutukset) 1,4 miljoonaa euroa.
- Valtion vuonna 2025 maksamien palkkatukien jaksotusten tuloutuksen arvio 0,4 miljoonaa euroa
- Muut säästöt 0,6 miljoonaa euroa.

### ■ Talousarviota heikentävät:

- Kunnan rahoitusosuus työttömyystuista kasvaa talousarvioon nähden 5,8 miljoonaa euroa (toteuma arvio 2026 33,0 miljoonaa euroa).

# Kasvun ja oppimisen palvelut (1/4)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa (1/2)

### Varhaiskasvatus

- Maksuhyvityskäytänteiden uudistus (päätetty sivistyslautakunnassa maaliskuussa 2026)
- Yksityisen varhaiskasvatuksen palvelusetelin indeksitarkastus ja arvonkorotus (päätetty sivistyslautakunnassa huhtikuussa 2026)
- Tuleviin palveluverkkomuutoksiin valmistautuminen
- Varhaiskasvatustoiminnan keskittäminen koulujen loma-aikoina
- Kasvun ja oppimisen kehittämisohjelman 2026-2029 toteuttaminen varhaiskasvatuksessa
- Liikunnallisen elämäntavan edistäminen varhaiskasvatuksessa ja esiopetuksessa
- Esiopetus selvityksen johtopäätökset ja niiden vaikutukset esiopetuksen järjestämiseen
- eVakan käyttöönottoon valmistautuminen

### Perusopetus

- DigiOne-palvelukokonaisuuden käyttöönotto eteni suunnitellusti. Palvelua pilotoidaan Puistokadun koulussa. Koulun henkilökunta, oppilaat ja huoltajaryhmät siirtyivät uuden järjestelmän käyttäjiksi.
- Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman käyttöönotto kouluissa osana turvallisen oppimisympäristön kehittämistä.
- Perusopetuksen palveluverkkoa arvioitiin osana kaupungin laajempaa palveluverkkotyötä. Syksyn aikana valmisteltiin keskustan ja läntisen alueen kouluverkkoratkaisuja sekä selvitystä Jyväskylän normaalikoulun oppilasmäärän kasvattamisen vaihtoehtoista.
- Perusopetuksen johtamisjärjestelmää uudistettiin 1.8.2026 alkaen. Kasvatus- ja opetuspäällikön virka täytettiin ja uusi organisaatorakenne otettiin käyttöön tukemaan palveluiden kehittämistä ja oppimisen tuen kokonaisuutta.
- Liikunnallisen elämäntavan edistämiseen, valmistavan opetuksen lisäopetukseen liittyvät opetussuunnitelma- ja toimintatapamuutokset vietiin käytäntöön osana koulujen arkea.
- Tammirinteen koulun toiminnot päättyneet ja opetus järjestetty 1.8.2026 alkaen Jyskän koulussa. Jyskän koulu muuttunut vuosiluokkien 1-4 kouluksi. Vuosiluokkien 5-6 opetus siirtynyt Vaajakosken yhtenäiskouluun.



# Kasvun ja oppimisen palvelut (2/4)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa (2/2)

### Nuorisopalvelut

- Keljonkankaan nuorisotilan ja Korpilahden nuorisoverstaan määräaikainen sulku ajalla 12.8.-16.12.2026.
- Turvallinen ja välittävä Keljonkangas tapahtuma 23.9.2026 yhteistyössä eri toimijoiden kanssa.

### Kylän Kattaus

- Hanselin kuntien elintarvikekilpailutus on alkanut.
- Aromi-järjestelmän sähköisen ostamisen projekti on päättynyt ja kaikki palvelukeittiöt tilaavat jatkossa elintarvikkeet sähköisesti järjestelmän kautta.
- Sisäisen raportoinnin toimeenpanoa on jatkettu mm. tarkentamalla raportointivastuita ja –sisältöjä eri raportointitasoilla.

# Kasvun ja oppimisen palvelut (3/4)

Kasvun ja oppimisen palvelut tulee ennusteen mukaan alittamaan talousarvion noin 3,3 miljoonaa euroa.

## Toimintakate

| 1 000 euroa                             | TA 2026          | TA+M 2026        | TPE 2026         | Poikkeama       |                 |
|-----------------------------------------|------------------|------------------|------------------|-----------------|-----------------|
|                                         |                  |                  |                  | TA              | TA+M            |
| Toimialan yhteiset palvelut ja hallinto | 6 624,8          | 6 691,9          | 6 721,9          | 97,1            | 30,0            |
| Varhaiskasvatuksen palvelualue          | 111 045,3        | 110 905,5        | 109 365,5        | -1 679,8        | -1 540,0        |
| Perusopetuksen palvelualue              | 151 245,7        | 152 779,9        | 150 729,9        | -515,8          | -2 050,0        |
| Nuorisopalvelut                         | 6 691,1          | 6 681,4          | 6 681,4          | -9,7            | 0,0             |
| Kylän Kattaus                           | -23,1            | -141,2           | 134,8            | 157,9           | 276,0           |
| <b>Kasvun ja oppimisen palvelut</b>     | <b>275 583,7</b> | <b>276 917,4</b> | <b>273 633,4</b> | <b>-1 950,3</b> | <b>-3 284,0</b> |

## Selvitys talousarviopoikkeamien syistä (1/2)

### Varhaiskasvatuspalvelut

- Toimintatulojen ennakoidaan jäävän talousarviota n. 160 000 euroa pienemmiksi. Maksutuotot (varhaiskasvatusmaksut) ja myyntituotot toteutuvat suunniteltua n. 0,22 miljoonaa euroa pienempinä, mutta saatuja tukia ja avustuksia sekä muita toimintatuottoja ennakoidaan toteutuvan talousarviota enemmän. Toimintakulut toteutuvat n.1,7 miljoonaa euroa suunniteltua pienempinä. Palvelujen ostojen kokonaisuudessa ollut kohdentamaton määräraha jää osittain käyttämättä. Ruokapalvelujen ostot toteutuvat talousarviolla suunniteltua pienempinä, kuten myös kunnallisen varhaiskasvatuksen palveluostot. Henkilöstökuluissa ennakoidaan alitusta n. 0,55 miljoonaa euroa.

### Perusopetuksen palvelualue

- Koulujen henkilöstökuluissa ennakoidaan alitusta (0,7 milj.€). Tämä johtuu pääasiassa oppilasmäärien vähenemisestä ja opetusryhmien optimoinnista. Koulujen palveluiden ostot jäämässä alle arvioidun (0,9 milj. €). Tämä johtuu mm. koulukuljetuksista ja Kylän kattauksen ravitsemuspalveluista. Polttoaineen hinnankehitys aiheuttaa epävarmuutta ennusteen määrittelyyn. Myös koulujen aineet, tarvikkeet ja tavarat määrärahojen osalta ennakoidaan alitusta (0,2 milj.€). Vuoden lopun hankinnat tasaavat todennäköisesti vielä tilannetta. Iltapäivätoiminnan maksutuottojen ennakoidaan alittuvan noin 200 000 euroa. Lapsimäärä on vähentynyt iltapäivätoiminnassa ja maksujen määräytymisen tulorajat ovat nousseet. Neuvottelut hyvinvointialueen kanssa Vertti -toimintojen osalta vielä kesken. Riski, että myyntituotot arvioitu liian isoiksi talousarvioon 2026. Iltapäivätoiminnan henkilöstökulut jäävät alle arvioidun (0,3 milj.). Toimintaa on supistettu oppilasmääriin nähden.

[Paluu diaan toimintakatteet](#)

# Kasvun ja oppimisen palvelut (4/4)

## Selvitys talousarviopoikkeamien syistä (1/2)

### Nuorisopalvelut

- Sib- ja hanketoiminnan osalta ennustettavuus haastavaa. Hankkeet jaksottuvat kahdelle tai kolmelle eri vuodelle ja kustannukset eivät jakaannu tasaisesti kuukausille.

### Kylän Kattaus

- Tammi-syyskuussa varhaiskasvatuksen sisäiset ruokapalvelutulot toteutuivat 1,4 prosenttia ja perusopetuksen vastaavat tulot 2,3 prosenttia talousarviota pienempinä. Sisäisten tulojen arvioidaan jäävän noin 0,3 miljoonaa euroa talousarviota pienemmiksi palvelutarpeen vähenemisen vuoksi. Ulkoisten tulojen arvioidaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Tilinpäätösennusteen mukaan tilikauden tuloksen ennustetaan jäävän noin 0,3 miljoonaa euroa muutettua talousarviota heikommaksi.

## Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

- Toiminnassa noudatetaan sivistyslautakunnan Kasvun ja oppimisen palveluiden käyttösuunnitelmalle päättämiä kohdennuksia sekä talouden tasapainottamistoimenpiteitä.
- Kasvun ja oppimisen palvelujen ennakoidaan alittavan talousarvion, joten käytössä ei ole erillisiä toimenpiteitä talousarviossa pysymiseksi. Talousarviota ja toteumatietojen kehitystä seurataan tarkasti, jotta pystytään tarvittaessa tekemään korjaavia toimenpiteitä.

# Kulttuuri- ja liikuntapalvelut (1/4)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa (1/2)

### Kulttuuripalvelut

- **Kulttuuripalvelut:** Kesän ja syksyn toiminta toteutui suunnitellusti. Valtakunnallinen Kaikki laulaa-hanke käynnistyi Lounaispuiston laulajaiset –avaustapahtumalla, kävijämäärä 1500.
- **Kansalaisopisto:** Kansalaisopisto johtaa 9.6.2026 alkanutta SILTA-hanketta, jossa vahvistetaan kansalaisopistojen roolia osana työllistymistä tukevia palveluita. Hanke toteutetaan ryhmähankkeena, mukana ovat neljän muun kaupungin kansalaisopistot ja työllisyyspalvelut. Kansalaisopisto on myös osatoteuttajana Keski-Suomen hyvinvointialueen hallinnoimassa Kohtaamisten Keski-Suomi – iäkkäiden yhteisöllisyyden vahvistaminen –hankkeessa.
- **Museot** Kesäkausi oli museoilla tasaisen vilkas. Rallinäyttely tuonut Aalto2 –museokeskukseen uudenlaisia yleisöjä. Aalto Works-sarjan lisääminen Unescon maailmanperintöluetteloon vaikuttanut jo kesän lopulla kiinnostukseen. Aalto2 Osakeyhtiön yhtiömuutokset toteutuivat syyskuun 2026 alussa. Muutoksilla tavoitellaan pysyvyyttä ja vakautta, sekä lisääntyneenä näkyvyyttä museokeskuksen toimintaan.
- **Sinfonia:** Syyskausi on lähtenyt liikkeelle poikkeuksellisen vahvalla lipunmyynnillä, ja organisaatiossa onkin keskitytty huomattavan paljon tehokkaaseen verkosto-, brändi- ja markkinointityöhön, joka tuntuu kantavan hedelmää. Sinällään toiminta on ollut tavanomaista konserttitoimintaa sisältäen sinfoniakonsertteja, viihdekonsertteja ja yleisötyötä.
- **Teatteri:** Teatteri palasi peruskorjattuun teatteritaloon kesän ja syksyn aikana. Syyskuussa teatterissa vietettiin avajaisviikkoa ja kuukauden lopulla nähtiin uudet ensi-illat teatterin pienellä ja suurella näyttämöllä. Teatteritalossa aloitti myös uusi ravintoloitsija, jonka ma-pe tarjoiltava lounas on kiinnostanut ja tuonut taloon uusia asiakkaita. Teatteritalo on myös kiinnostanut vuokraajia. Lipunmyynti on lähtenyt käyntiin odotetusti. Tällä hetkellä ollaan jäljessä viime vuoden toteumaan, mutta syksyn aikana lipunmyynnin tavoitteen pitäisi parantua. Toimenpiteinä mm. lipunhintoja on nostettu syksyllä.
- **Kirjasto:** Palveluyksikön johtaminen hoidetaan sijaisjärjestelyillä 1.9. alkaen. Kirjaston Lukutaitotyön suunnitelma on valmistunut ja siirrytään sen toimeenpanoon. Kokoelmakartta aineistojen sijoittamiseksi eri yksiköihin on laadittu ja perustettu aineistohotellit Vaajakosken ja Palokan aluekirjastoihin. Kokoelmakartan avulla hallinnoidaan kokoelmien jakautumista yksiköihin ja varaudutaan pääkirjaston väistöön. Lisäksi päätettiin viisivuotinen sisäinen varaston poistohanke varaston saavuttaessa elokuussa suunnitellusti alle 70 000 niteen koon (lähtötaso noin 150 000 nidettä).

# Kulttuuri- ja liikuntapalvelut (2/4)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa (1/2)

### Liikuntapalvelut

- Harjun stadionin kenttäurakka otettiin vastaan 26.6.2026 ja kentän avajaistapahtuma järjestettiin 4.7.2026. Harjulla järjestettiin Kalevan Kisat 24.-26.7.2026 sekä Secto Rallyn Harjun erikoiskokeet 30.-31.7.2026.
- Vaajakosken ja Huhtasuon liikuntapuistojen peruskorjausten takia liikuntapuistojen kentät olivat pois käytöstä kesäkaudella 2026.
- Hipposkeskuksen rakentaminen etenee, millä on ollut vaikutuksia alueella liikkumiseen, työskentelyyn sekä pysäköintiin. Alueen rakennustyöt ovat vaikuttaneet kilpajäähallin käyttöön ja aukioloon. Hallin sulku alkoi huhtikuussa ja jatkui lokakuulle.
- Jyväskylän harrastamisen mallin uusi hankekausi käynnistynyt, hankeaika 1.8.2026-31.7.2027. Liikkuva koulu ja kouluPT-toimintahankkeen uusi hankekausi käynnistynyt, hankeaika 1.8.2026-31.7.2027. LiikeTKlo-yhteistyöverkostohanke käynnistynyt, hankeaika 1.9.2026-31.8.2027
- Vesiliikuntakeskus AaltoAlvarissa liikunnanohjaajien laajennettu tehtäväkuva (ohjaus ja uinninvalvonta) käynnistynyt täysipainoisesti syyskauden alussa.
- Kumppanuussopimukseen perustuvat avustukset myönnettiin 10 liikunta- ja urheiluseuralle, jotka järjestävät ympärivuotista, ammattimaista ja monipuolista toimintaa sekä toteuttavat toiminnallaan Jyväskylän kaupungin strategiaa. Kumppanuussopimus-avustaminen toteutui pilottina, joka päättyy vuoden loppuun.
- Hipposkeskuksen valmistelutyö etenee. Hipposkeskuksen toiminnan valmistelua vahvistettiin kokoamalla uudistettu valmistelutyöryhmä. Kokoonpanon uudistaminen oli tarpeen henkilöstömuutosten ja valmisteluvaiheen tiiviin etenemisen vuoksi. Valmistelussa erityisesti hankinnat, tilasuunnittelu, hinnoittelu sekä viestinnän, markkinoinnin ja palvelujen konseptointi.
- Tapahtuma- ja markkinointikoordinaattorin vakanssi siirtyi osana kaupungin viestinnän, markkinoinnin ja tapahtumatuotannon tehtävien keskittämistä 1.9.2026 alkaen konsernihallinnon viestintä-, markkinointi- ja osallisuuspalvelut -yksikköön. Palvelumarkkinoinnin toimenpiteiden määräraha säilyi liikuntapalveluissa.

# Kulttuuri- ja liikuntapalvelut (3/4)

Kulttuuri- ja liikuntapalvelut tulee ennusteen mukaan ylittämään talousarvion noin 0,5 miljoonaa euroa.

## Toimintakate

| 1 000 euroa                           | TA 2026         | TA+M 2026       | TPE 2026        | Poikkeama    |              |
|---------------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|--------------|--------------|
|                                       |                 |                 |                 | TA           | TA+M         |
| Kulttuuripalvelut                     | 2 829,0         | 2 769,2         | 2 993,7         | 164,7        | 224,5        |
| Kansalaisopisto                       | 3 001,9         | 3 001,9         | 3 001,9         | 0,0          | 0,0          |
| Kirjastot                             | 9 451,9         | 9 451,9         | 9 661,9         | 210,0        | 210,0        |
| Museot                                | 5 989,7         | 5 989,7         | 5 989,7         | 0,0          | 0,0          |
| Jyväskylän Sinfonia                   | 3 391,5         | 3 391,5         | 3 436,5         | 45,0         | 45,0         |
| Jyväskylän kaupunginteatteri          | 5 530,6         | 5 530,6         | 5 798,4         | 267,8        | 267,8        |
| Liikunta                              | 20 869,3        | 20 854,7        | 20 654,7        | -214,6       | -200,0       |
| <b>Kulttuuri- ja liikuntapalvelut</b> | <b>51 063,9</b> | <b>50 989,5</b> | <b>51 536,8</b> | <b>472,9</b> | <b>547,3</b> |

## Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

**Kulttuuripalvelut:** Kulttuuripalvelujen palveluyksikkö ylittää talousarvion n. 0,2 miljoonaa euroa konsernihallinnon talousarviolla huomioimattomien vyörytyserien ja palvelualueen johtamiseen kohdennetun toteutumattoman sopeutustoimenpiteen vuoksi.

**Museot:** Aalto2 yhtiömuutokset vaikuttavat museoiden tulokseen heikentävästi. Lopulliset määrät todennetaan vuoden viimeisissä talousarviomuutoksissa.

**Sinfonia:** Sinfonian toimintakatteen ennustetaan ylittyvän 45 000 eurolla johtuen ennen kaikkea toiminnan kannalta välttämättömistä ylityksistä palvelujen ostoissa (asiantuntijapalvelut, matkustus- ja kuljetuspalvelut, muut palvelut). Ennustettu ylitys on kuitenkin yli puolet edellisen vuoden ylitystä pienempi.

**Teatteri:** Maksutuotot tulevat jäämään alle budjetoidun n. 180 000 euroa. Myös vuokratuotot jäävät lyhyen syyskauden vuoksi tavoitteestaan noin 20 000 euroa. Toimintakuluissa talousarvion tullaan alittamaan noin 30 000 euroa.

**Kirjasto:** Myyntituotot ja tilavuokrat eivät tule toteutumaan. Muuramen kunta on irtisanonut kirjastoautopysäkkien ostosopimuksen 14.8.2025 alkaen ja kirjaston ulosvuokrattavien tilojen asiakaskysyntä on vähentynyt. Maksutuotot toteutuvat talousarvion mukaisina. Toimintavuonna on käynyt ilmi, että kirjastoautomaateissa käytettävä WIN IoT 2016 -lisenssin voimassaolo päättyy. Päivitettäviä koneita on yhteensä 23 kpl. Kustannukset korottavat ICT-kuluja kertaluontoisesti noin 20 000 euroa.

**Liikuntapalvelut:** Toimintakatteen ennakoidaan alittuvan n. 0,2 miljoonalla eurolla. Liikuntapalvelujen toimintatuotot ylittävät talousarvion n. 0,3 miljoonaa euroa liikuntapaikkamaksujen sekä saatujen avustusten (hankerahoitukset) toteutuessa suunniteltua suurempina. Toimintakulujen ennakoidaan ylittävän talousarvion 0,1 miljoonalla eurolla.

# Kulttuuri- ja liikuntapalvelut (4/4)

## Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

Toiminnassa noudatetaan Kulttuuri- ja liikuntalautakunnan Kulttuuri- ja liikuntapalvelujen määrärahan käyttösuunnitelmalle päättämiä kohdennuksia. Talousarvion ylitysuuhkaa pyritään kattamaan määrärahan sisältä.

**Kulttuuripalvelut:** Hankinnoissa ja palveluiden ostoissa noudatetaan maltillisuutta, koskien kulttuuripalveluiden omaa toimintaa. Palvelualueen johtamisen rakenteellisiin ylityksiin ei voida vaikuttaa.

**Kansalaisopisto:** Hankinnoissa ja palveluiden ostoissa noudatetaan maltillisuutta, koskien kansalaisopiston omaa toimintaa.

**Sinfonia:** Sijaisia palkataan harkiten, ja tarvittavat hankinnat siirretään mahdollisuuksien mukaan tulevaisuuteen.

**Teatteri:** Teatterilla ei ole mahdollisuuksia muuton/uuden aloittamisen vuoksi kiristää menobudjettia paikkaamaan tulovajetta.

**Kirjasto:** Henkilöstökuluissa pyritään alittamaan talousarvio. Henkilöstökuluja pienennetään tehostamalla sisäisten sijaisten käyttöä ja rajaamalla tarvittaessa palveluita. Lisäksi hankintoja rajoitetaan, jotta voidaan mahdollisuuksien mukaan kattaa tulokertymän vaje. Aineistohankinnat pyritään kuitenkin toteuttamaan suunnitellusti, koska aineistohankinnoissa on jo edellisiltä vuosilta vaje. Hankintoihin painetta lisää Win IoT-lisenssien päättyminen ja sen tuoma automaattien päivitystarve, johon ei ole voitu varautua talousarviossa.

# Kaupunkirakennepalvelut (1/2)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa

- Toyotan Majajärven teknologiakeskuksen osayleiskaava ja asemakaava ovat tulleet lainvoimaisiksi. Toyota Gazoo Racingille on myyty Majajärven teknologiakeskuksen mahdollistava asemakaavan mukainen tontti. Teknologiakeskuksen rakennuslupa on myönnetty ja saanut lainvoiman.
- Itäisen Seppälänkankaan datakeskushankkeeseen on tehty tontinvaraus ja neuvoteltu maanvuokrasopimuksen ehdot. Tontti on suurin Jyväskylän historiassa.
- Ylämyllyjärvi II asemakaavavalitus on hylätty hallinto-oikeudessa. Huhtakeskuksen ja Kanavuoren varikkoalueen asemakaavamuutokset on hyväksytty kaupunginvaltuustossa.
- Täyden Kympin keskustavisio on valmisteltu ja menossa kaupunkirakennelautakunnan käsittelyyn.
- Kaupunginvaltuusto hyväksyi Resurssiviisas Jyväskylä -ohjelman elokuussa. Päivitetty ohjelma keskittyy 3 teemaan: ilmastonmuutoksen hillintä ja siihen sopeutuminen, kiertotalouden vauhdittaminen ja luonnon monimuotoisuuden vahvistaminen. Ympäristövahti-palvelu ja resurssiviisauden nettisivut on päivitetty.
- Rakennusjärjestys on hyväksytty kaupunginvaltuustossa syyskuussa ja tulee voimaan 1.1.2027. Rakennusjärjestys auttaa luomaan hyvää asuinympäristöä ja varmistamaan, että rakentaminen tapahtuu suunnitellusti ottaen huomioon kulttuuri- ja luonnonarvot.
- Ympäristönsuojelussa on tavallista enemmän jo käsittelyssä tai tiedossa tulossa olevia maa-aines- ja ympäristölupahakemuksia, päätöksiä enemmän ensi vuoden puolella
- Luonnonsuojeluohjelman toimenpiteiden suunnittelu on alkanut
- Selvitys ikääntyvien asumisesta ja maankäytön kehittämistarpeista on valmistunut, koskee Jyväskylän kaupunkiseutua
- Valmiusharjoitukset PAPU26 ja LVV26 vahvistaneet toimialan ymmärrystä ja osaamista varautumisen ja poikkeusolojen toiminnasta
- Linkki tulevaisuus 2040 -kehittämishjelma valmistunut ja etenee joukkoliikennelautakuntaan ja kuntiin hyväksyttäväksi
- Lemmikkieläinpäivystyksen uusi hankintasopimus 1.1.2027 alkaen allekirjoitettu.

# Kaupunkirakennepalvelut (2/2)

Kaupunkirakennepalvelut tulee ennusteen mukaan ylittämään talousarvion toteutumaan n. 3,6 miljoonaa euroa.

## Toimintakate

| 1 000 euroa                    | TA 2026         | TA+M 2026       | TPE 2026        | Poikkeama      |                |
|--------------------------------|-----------------|-----------------|-----------------|----------------|----------------|
|                                |                 |                 |                 | TA             | TA+M           |
| Asiakas- ja tukipalvelut       | 3 209,7         | 3 166,4         | 3 157,4         | -52,4          | -9,1           |
| Kadut ja puistot               | 15 324,4        | 15 324,4        | 14 765,7        | -558,7         | -558,7         |
| Kaupunkisuunnittelu            | -4 514,4        | -4 514,4        | -14,4           | 4 500,0        | 4 500,0        |
| Rakentaminen ja ympäristö      | 2 804,4         | 2 804,4         | 2 498,4         | -306,0         | -306,0         |
| <b>Kaupunkirakennepalvelut</b> | <b>16 824,1</b> | <b>16 780,8</b> | <b>20 407,1</b> | <b>3 583,0</b> | <b>3 626,3</b> |

## Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

- Tontinmyynti ei ole vilkastunut ja myyntivoittotavoitteesta tullaan jäämään n. 5,0 milj. euroa.
- Tontinvuokratulot toteutuvat arviolta n. 200 000 euroa talousarviota suurempina.
- Rakennusten ja alueiden kunnossapitokustannukset tulevat ylittymään noin 400 000 euroa. Suurimmat syyt tähän on Lehtisaaren koulun purkukustannusten yllättävän suuri lisätöiden määrä, pilaantuneen maan puhdistus Seppälänkankaalla ja kallionlujitus Säynätsalossa.
- Asemakaavoituksessa asiantuntijarahoista jää käyttämättä 110 000 euroa. Useat hankkeet eivät ole edenneet suunnitellusti mm. Lyseokorttelin arkkitehtikilpailu ei toteudu. Samoin kaupunkiliikenteen suunnittelussa asiantuntijarahoitusta jää käyttämättä n. 170 000 euroa (esim. SUMP-suunnitelma toteutuukin hankerahoituksella).
- Joukkoliikenteessä asiakastulot +300 000 euroa (luvuissa näkyy Valon kaupunki tapahtuman aikana toteutettu kausilippukampanjan myyntitulot).

## Selvitys toimenpiteistä talousarviossa pysymiseksi

- Maanmyyntivoittojen -5,0 M€ ennusteen vajetta ei pystytä kokonaan kattamaan toimialan muista palveluista.

[Paluu diaan toimintakatteet](#)

# Tilapalvelu-liikelaitos (1/2)

## Keskeiset tapahtumat toiminnassa

- Talonrakennusinvestoinnit etenevät suunnitelman mukaisesti. Merkittävimmistä valmistuneista investoinneista on käyttöön otettu peruskorjattu Teatteri, peruskorjattu Jyskän koulun vanhan osa ja Kivistön päiväkotit. Keskustan päiväkodin rakennus valmistuu lokakuun alussa ja sen piha-alueet marraskuun alussa.
- Jyväskylässä peruskorjatussa Teatteritalossa syksyllä järjestettävän sisäilmapajan valmistelu on käynnissä. Sisäilmapajan teema on Tekoja sisäilman eteen.
- Lyseon päärakennuksen peruskorjauksen aloitus viivästyy ja aloittaminen vuoden 2026 aikana on epävarmaa.

# Tilapalvelu-liikelaitos (2/2)

Tilapalvelu-liikelaitoksen toimintakate tulee ennusteen mukaan toteutumaan 3,2 miljoonaa euroa talousarviota parempana.

## Toimintakate

| 1 000 euroa              | TA 2026   | TA+M 2026 | TPE 2026  | Poikkeama |          |
|--------------------------|-----------|-----------|-----------|-----------|----------|
|                          |           |           |           | TA        | TA+M     |
| Tilapalvelu -liikelaitos | -38 788,0 | -38 788,0 | -42 016,0 | -3 228,0  | -3 228,0 |

## Selvitys talousarviopoikkeamien syistä

- Tulojen ennakkoidaan toteutuvat 1,1 M€ talousarviota suurempina
  - Sotekohteiden yhtiöityksen seurauksena osa arvioiduista kohteista eivät siirtyneet yhtiöön, vuokratulot paranevat näiden osalta n. 0,6 M€
  - Talousarvio oli tehty oletuksella että yhtiöitettävät kohteet olisivat siirtyneet jo vuodenvaihteessa 2025, mutta koska siirto tapahtui huhtikuussa 2026, vuokratulot paranevat n. 0,3 M€
  - Muita ulkoisia laskutusmuutoksia sekä indeksikorotuksia 0,2 M€
  - Sisäiset vuokrat toteutunevat 0,2 M€ talousarviota pienempinä pääosin Savulahden liikuntapuiston päiväkodin hankkeen siirtymisestä ja tästä aiheutuneesta vuokran hyvittämisestä
- Menojen ennakkoidaan toteutuvat n. 2,1 M€ talousarviota pienempinä
  - Henkilöstömenot toteutunevat n. 0,1 M€ talousarviota pienempinä
  - Lämmitysmenojen ennustetaan ylittävän talousarvion 78 te johtuen keskimääräistä kylmemmästä alkuvuodesta
  - Sähkö-, vesi- ja muut materiaalimenot alittunevat yht. 0,4 M€
  - Vuokra- ja vastikemenot alittunevat 0,4 M€
  - Asiantuntijapalvelut alittunevat 0,7 M€
- Toimintakatteen ennustetaan toteutuvan 3,2 M€ talousarviota suurempana
- Poistojen ennustetaan toteutuvan talousarvion mukaisina. Poistot tarkentuvat vielä loppuvuoden aikana pitoaikojen ja mahdollisten alaskirjausten takia.
- Tilikauden ylijäämän ennustetaan toteutuvan 3,2 M€ talousarviota suurempana.

# Toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteen tilan merkintä:

- tulee toteutumaan
- tulee toteutumaan osittain
- ei tule toteutumaan
- toteutumista ei voida arvioida



# Konsernihallinto

| Toiminnallinen tavoite                                                                                     | Toiminnallinen mittari           | Lähtötaso                          | Tavoitetaso                                    | Palvelualue/vastuutaho    | Toteutunut 30.9.                                                                | Tila                                                                                |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------|------------------------------------|------------------------------------------------|---------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------|
| Suositaan konsernin varainhankinnassa vihreää rahoitusta (vihreän rahoituksen kriteerien huomioiminen)     | Nostettu uusi vihreä laina       | Konsernissa 9 kpl vihreitä lainoja | Vihreän rahoituksen lisääminen                 | Talous ja omistajaohjaus  | Nostettu JS Puhdistamolle uusi vihreä laina                                     |  |
| Hyvinvointisuunnitelma päivitetään vastaamaan hyvinvointikertomuksessa 2021–2024 esiin nostettuja ilmiöitä | Hyvinvointisuunnitelma 2027–2030 | Ei päivitetty                      | Päivitetty suunnitelma hyväksytty valtuustossa | Strategia ja kehittäminen | Hyvinvointiohjelma 2027-2030 on päivitetty ja hyväksytty valtuustossa 28.9.2026 |  |

# Elinkeino- ja työllisyyspalvelut (1/3)

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                                 | Toiminnallinen mittari                                                                                  | Lähtötaso                                                                              | Tavoitetaso                                             | Palvelualue/vastuutaho                           | Toteutunut 30.9.                                                                                                                                                                                                                                                              | Tila                                                                                  |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|--------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Kansainvälisten matkailijoiden yöpymisvuorokausien määrän kasvu Keski-Suomen matkailualueella (Visit Jyväskylä Regionin toiminta-alue) | Majoitustilastot /rekisteröity yöpyminen (Visitory)                                                     | 102 k                                                                                  | 110 k (n. +8%)                                          | Visit Jyväskylä Region/ Susanne Rasmus           | Tavoitetaso asetettu koko vuodelle. Lokakuun alussa saatavilla rekisteröityjen yöpymisten määrä ajalta 1-8/2026: 101 k.                                                                                                                                                       |    |
| Hippoksen positiivinen kehittyminen jatkuu                                                                                             | Hipposkeskuksen rakentamisen käynnistyminen                                                             | Rakentamista ei ole aloitettu, lainvoimaiset päätökset Hippos keskuksen rakentamiselle | Rakentaminen on käynnissä ja operointiyhtiö toiminnassa | Elinkeinopalvelut/Ville Niskakangas, Ari Tolonen | Hipposkeskuksen rakentaminen on alkanut ja etenee aikataulussa.                                                                                                                                                                                                               |    |
| Sijoittumispalveluilla edistetään aktiivisesti yritysten sijoittumista Jyväskylään                                                     | Sijoittumispäätöksen tehneiden yritysten lukumäärä, jotka ovat olleet sijoittumispalveluiden asiakkaita | Viisi sijoittumispäätöstä v. 2024                                                      | 6-8 sijoittumispäätöstä                                 | Yrityspalvelut/Risto Kovala                      | Kolmen ensimmäisen vuosineljänneksen osalta tuloksena on neljä sijoittumispäätöksen tehnyttä yritystä. Tavoitetason lopullista toteutumista on tässä vaiheessa vuotta vielä hieman vaikea arvioida. Sijoittumisneuvotteluja vuoden alusta lukien on käyty noin 40 kappaletta. |  |

# Elinkeino- ja työllisyyspalvelut (2/3)

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                                                                                                                                    | Toiminnallinen mittari                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Lähtötaso                                                                                                                                                                                                                                  | Tavoitetaso                                                                                                                                                                                                                                                                                      | Palvelualue/Vastuutaho                 | Toteutunut 30.9.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | Tila                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Elinvoimapalvelujen tavoite: Jyväskylän kaupungin ja korkeakoulujen muodostama innovaatioekosysteemi, joka kiihdyttää osallistuvien yritysten, kasvua, TKI-kehitystä ja kansainvälistymistä, ekosysteemyön painopistealueiden mukaisesti. | Yritysten TKI-investoinnit ja kehitystyö lisääntyvät, uusia avauksia kansainvälistymiseen ja vientiin, korkean osaamistason työpaikkojen syntyminen. Ekosysteemihankekauden 2025-2027 välittömänä tavoitteena on: 21 tuote- tai prosessi innovaatiota tekevää yritystä, 11 päästövähennyksiä, energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa edistävää demonstraatiota. Lisätavoitteina 8 uutta liiketoimintaa aloittavaa yritystä ja uusia työpaikkoja | Tavoitteen toteutuminen selvitetään kysymällä hankkeen kuluessa ja sen jälkeen osallistujayrityksiltä hankkeen yksilöidyistä vaikutuksista yrityksen liiketoimintaan. Lähtötaso on tilanne, jossa näitä vaikutuksia ei ole vielä syntynyt. | Välittömät tavoitteet ekosysteemi-hankekaudella 2025-2027:<br><br>21 tuote- tai prosessi innovaatiota tekevää yritystä<br><br>11 päästövähennyksiä, energiatehokkuutta ja uusiutuvaa energiaa edistävää demonstraatiota.<br><br>Lisätavoitteet:<br><br>8 uutta yritystä<br><br>Uusia työpaikkoja | Elinvoima-palvelut                     | Hanketavoitteiden toteutumista on selvitetty hankekohtaisilla kyselyillä kunkin hankkeen vaiheen mukaan.<br><br>Ensimmäisen neljänneksen aikana ekosysteemihankkeilla raportoitiin 5 tuote- tai prosessi-innovaatiota tekevää yritystä. Lisäksi raportoitiin 5 yritystä jotka aloittivat uutta liiketoimintaa ja 1 uusi työpaikka.<br><br>Kolmannen kvartaalin tiedot ovat edelleen samat, sillä uusia indikaattorikyselyitä ei ole toteutettu edellisen katsauksen jälkeen. |    |
| Nuorten työllistyminen ja koulutuksiin ohjaaminen tehostuu                                                                                                                                                                                | Ammattikouluttamattomien alle 30-vuotiaiden määrä:<br><br>-Nuorten työttömyyden nopea päättyminen (työhaun kesto)<br><br>-Tiiviimpi ohjaamoyhteistyö: työllistymiseen ja koulutukseen liittyvien ohjausten asiointimäärä kasvaa                                                                                                                                                                                                                    | 8/2025: ilman ammattikoulutusta alle 30-v: 2020<br><br>Työttömyyden kesto 42 vkoa                                                                                                                                                          | - 1800 (n. -10%)<br>- Työttömyyden ka. kesto 39 vkoa<br>- Ohjaamon työllistymiseen tai koulutukseen liittyvät ohjausmäärät kasvavat +10 %                                                                                                                                                        | Työllisyyspalvelut/<br>Hanna Lähteellä | 9/2026:<br><br>Ilman ammattikoulutusta olevien alle 30-v määrä: 1737<br><br>Työttömyyden keskimääräinen kesto: 43 vkoa<br><br>Ohjaamo ja työllisyyspalvelut ovat tiivistäneet yhteistyötä nuorten palveluihin ohjauksessa, yhteisasiakkuuksien hoidossa sekä työllistymistä ja koulutukseen siirtymistä tukevien palvelupolkujen kehittämisessä.                                                                                                                             |  |

# Elinkeino- ja työllisyyspalvelut (3/3)

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                                           | Toiminnallinen mittari                                                                                                                                                                                                          | Lähtötaso                                                                                                                     | Tavoitetaso                                                                                                                | Palvelualue/vastuutaho                                                    | Toteutunut 30.9.                                                                                                                                                                                                           | Tila                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Työnantajapalvelut/<br>Rekrytointipalvelut: palvelujen tunnettavuus ja käytettävyys lisääntyy                                                    | Palveluiden käyttömäärä<br><br>Kuinka moni työllisyysalueen yritys käyttää palveluja (palkkatuki, työkokeilu, soitot, ehdokashakupaidat, palvelut jne.)                                                                         | Esittelyt 2024: 1214, eri paikat 159 ( kk-luku)<br><br>Jyväskylä-Muurame:<br><br>2025: eri paikat 22, esittelyt 105           | Palveluiden käyttömäärä kasvavaa:<br><br>• Ta-yhteydenotot +10%<br><br>• Ta-käynnit +30%<br><br>• Rekrytointipalvelut +10% | Yrityspalvelut/Risto Kovala<br><br>Työnantajapalvelut/ Anna-Kaisa Räsänen | TA-käynnit Q3/2026: 165 yritystä, joista 161 eri yritystä -> + 89 %<br><br>Rekrytointipalvelut Q3/2026: ehdokashakupaidkoja 60 kpl, 46 eri toimeksiantoon (Q2/2026 vastaavat luvut: eh-paidkoja 55 kpl, 37 eri yritykseen) |    |
| International House/Kansainväliset osaajat: kansainväliset osaajat ja työnhakija-asiakkaat työllistyvät alueen työmarkkinoille nykyistä paremmin | Tilastoidaan ulkomaalaisten työnhakija-asiakkaiden työnhakujen päätymiset ja päätymissyyt<br><br>Tavoitellaan seuraavissa päätymissyissä kasvua: työllistyminen, opinnot, starttiraha sekä muu yrittäjyyteen päättyvä työnhaku. | 1-7/2025:<br>Työllistymiseen, opintoihin ja yrittäjyyteen päätymisiä työnhakujia yhteensä 188.<br><br>Asiakasmäärä 14.8: 2376 | Työhaun päätymiset tavoitelluilla syillä määrällisesti + 10%                                                               | Koko toimiala                                                             | Vuosi 2026 Q3: päätymiset työnhaut 236, joista 170 ko. syihin.<br><br>Työnhakija-asiakasmäärä 2518 (29.9.)<br>Tavoiteltuihin syihin päätymiset työnhaut kasvaneet 16,3 prosenttiyksikköä (29%)                             |    |
| Työttömyysaste kääntyy laskuun                                                                                                                   | Verrataan suhteessa suuriin kaupunkiin:<br><br>• tavoitteena suurten kaupunkien (11) keskiarvo tai mediaani                                                                                                                     | 6/2025: Sijalla 10<br>Työttömyysaste 15,7<br><br>Suurten kaupunkien keskiarvo 14,2<br><br>Muurame 6/25 10,1%                  | Sija 6 tai suurten kaupunkien työttömyysasteen keskiarvo.<br><br>Muurame: alle valtakunnallisen keskiarvon (6/2025: 9,9 %) | Koko toimiala/<br><br>työllisyyspalvelut/Hanna Lähteelä                   | Työttömyysaste( 8/2026):<br><br>Jyväskylä 15,6%<br><br>Muurame 8,9%<br><br>Suurten kaupunkien ka.(11 kaupunkia) 14,21%                                                                                                     |  |
| Käynnistetään Jyväskylä mallin toteutus                                                                                                          | Jyväskylä malli on käynnistynyt                                                                                                                                                                                                 | Ei ole käynnistynyt                                                                                                           | On käynnistynyt                                                                                                            | Koko toimiala/ Ari Tolonen                                                | Jyväskylän mallin toimenpiteitä valmistellaan hyvää vauhtia.                                                                                                                                                               |  |

# Kasvun ja oppimisen palvelut (1/4)

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                             | Toiminnallinen mittari                                                                                                                                                          | Lähtötaso                                                                                                             | Tavoitetaso                                                                                   | Palvelualue/<br>vastuutaho                         | Toteutunut 30.9.                                                                                                                                                                                                                                                                  | Tila                                                                                                                                                                                                                                                              |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Varhaiskasvatus- ja esi- ja perusopetuspalvelut järjestetään kysynnän mukaisesti lähipalveluna ja lähikouluperiaatteen mukaisesti. | Palveluverkkosuunnitelma , investointiohjelma Lapsen ja oppilaan saama tuki lähipalveluna vahvistuu inklusiivisen periaatteen mukaisesti.                                       | Perusopetuksessa oppilaskohtainen tuki toteutuu alle 50 %.<br><br>Esiopetus toteutuu lähikouluperiaatteen mukaisesti. | Perusopetuksessa yli 50 % oppilaskohtaista tukea saavista oppilaista saa tuen lähikoulussaan. | Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueet | Esiopetuksessa lapsikohtainen tuki toteutuu lähipalveluna yli 50%<br><br>Varhaiskasvatuksessa kaikilla alueilla palvelu ei järjesty lähipalveluna. Kaikki lapset saavat tuen omassa päiväkodissaan.<br><br>Perusopetuksessa oppilaskohtainen tuki toteutuu lähikoulussa yli 50 %. | <br><br> |
| Muuttunut tuen lainsäädäntö toteutuu esi- ja perusopetuksessa kunnallisissa ja yksityisissä palveluissa.                           | Esiopetuksessa ryhmäkohtaiset tukimuodot on kirjattu pedagogiseen suunnitelmaan (PESU).<br><br>Perusopetuksessa toteutuu vähintään 0,122 / oppilas / koulu ryhmäkohtainen tuki. | Pedagogiseen suunnitelmaan kirjatut ryhmäkohtaiset tukimuodot ovat käytössä.<br><br>Lakisääteinen resursointi.        | Lapsikohtaisen tuen tarve vähenee.<br><br>Oppilaskohtaisen tuen tarve vähenee.                | Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueet | Toteutumista ei voida arvioida.<br><br>Toteutumista ei voida arvioida.                                                                                                                                                                                                            | <br>                                                                                        |
| Yhtenäinen opinpolku (5–8-vuotiaat) laajenee kolmessa vaiheessa kaikkiin päiväkoteihin ja kouluihin.                               | Yhtenäinen opinpolku toteutuu muissakin yksiköissä kuin päiväkotikouluissa.                                                                                                     | Yhtenäinen opinpolku toteutuu itsenäisissä päiväkotikouluissa.                                                        | Yhtenäinen opinpolku laajenee satelliittipäiväkotikouluihin.                                  | Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueet | Toteutumista ei voida arvioida.                                                                                                                                                                                                                                                   |                                                                                                                                                                              |

# Kasvun ja oppimisen palvelut (2/4)

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                                               | Toiminnallinen mittari                                                     | Lähtötaso                 | Tavoitetaso                                                                                                                                      | Palvelualue/vastuutaho                             | Toteutunut 30.9.                                        | Tila                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------|---------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätään uimaopetusta esi- ja perusopetusikäisille sivistyslautakunnan määrittelemällä tavalla                                                       | Mittarit määritellään palveluissa myöhemmin.                               |                           |                                                                                                                                                  | Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen palvelualueet | Uimaopetusta lisätty                                    |    |
| Peruuttamattomien varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen, hoitopäivien ja mahdollisten henkilöstösäästöjen kokonaisuus arvioidaan sivistyslautakunnassa. | Heinäkuun käyttöaste?                                                      |                           |                                                                                                                                                  | Varhaiskasvatuksen palvelualue                     | Kokonaisuutta tarkastellaan lautakunnassa syksyn aikana |    |
| Koulupudokkaiden määrän väheneminen perusopetuksessa.                                                                                                | Yhä useampi saa päättötodistuksen.                                         | 32 oppilasta              | 25 oppilasta                                                                                                                                     | Perusopetuksen palvelualue                         | Koulupudokkuuden määrä kasvussa.                        |    |
| Selvittämättömien koulupoissaolojen vähentäminen.                                                                                                    | Huoltajien tiedottaminen poissaololuokituksista.                           | 19 211 poissaolomerkintää | Poissaolomerkinnät vähenevät 5 %                                                                                                                 | Perusopetuksen palvelualue                         | Ei voida tässä vaiheessa vuotta arvioida vähenemää.     |    |
| Varmistamme oppimisen ja koulunkäynnin tuen toteutumisen.                                                                                            | Ryhmäkohtainen ja oppilaskohtainen tuki toteutuu kouluissa suunnitellusti. |                           | Kouluilla on käytössä yhteisesti sovitut ryhmäkohtaisen tuen toimintamallit. Oppilaskohtainen tuki toteutuu ajallaan ja suunnitelman mukaisesti. | Perusopetuksen palvelualue                         | Kouluilla yhteisesti sovitut toimintamallit.            |  |

# Kasvun ja oppimisen palvelut (3/4)

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                                                                                                      | Toiminnallinen mittari                             | Lähtötaso                        | Tavoitetaso                      | Palvelualue/vastuutaho     | Toteutunut 30.9.                                                                                                                                     | Tila                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------|----------------------------------|----------------------------------|----------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Parannamme oppijoiden ja huoltajien osallisuutta ottamalla käyttöön DigiOne -palvelut kodin ja koulun väliseen yhteistyöhön, opetuksen suunnitteluun ja arviointiin sekä oppimisen ja koulunkäynnin tukeen. | Käyttäjämäärä                                      | Käyttäjiä 0 %.                   | 30 %                             | Perusopetuksen palvelualue | Puistokadun koulu aloittanut pilotoinnin.                                                                                                            |    |
| Mahdollisimman moni oppilas syö kouluaterian päivittäin                                                                                                                                                     | Lautaslaskennan avulla saatava ruokailijamäärä (%) | 80 %                             | 90 %                             | Kylän Kattaus              | Yhdeksän kuukauden keskiarvo on 78,9 %. Lautaslaskentaa on lisätty ja tarkennettu. Lautaslaskenta tehdään kuukausittain vaihtelevista ruokalajeista. |    |
| Ruokalistan hiilijalanjäljen lähtötason määrittäminen vuoden 2026 aikana                                                                                                                                    | Hiilidioksidiekvivalentti CO2-ekv                  | Määritellään vuoden 2026 aikana. | Määritellään vuoden 2026 aikana. | Kylän Kattaus              | Lähtötaso määritetty.                                                                                                                                |    |
| Ruokahävikin kokonaismäärän (lautas- ja tarjoiluhävikki ja keittiön biojäte) lähtötason selvittäminen vuoden 2026 aikana                                                                                    | Ruokahävikin kokonaismäärä kg (%)                  | Määritellään vuoden 2026 aikana. | Määritellään vuoden 2026 aikana. | Kylän Kattaus              | Lähtötaso määritetty.                                                                                                                                |  |

# Kasvun ja oppimisen palvelut (4/4)

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                       | Toiminnallinen mittari                                                                              | Lähtötaso                 | Tavoitetaso | Palvelualue/vastuutaho         | Toteutunut 30.9. | Tila                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|-------------|--------------------------------|------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Ehkäisevällä työllä alueellisessa ja koulunuorisotyössä tavoitetaan nuoria mahdollisimman laajasti eri alueilla.             | Nuorisotyölliset kohtaamiskerrat (Huom. nuorisotyöllinen kohtaaminen ei ole sama kuin käyntikerta). | 98 000                    | 105 000     | Nuorisopalveluiden palvelualue | 98 775           |    |
| Kohdennetun nuorisotyön asiakkuudessa olevien nuorten määrä palaa vuoden 2023 mukaiselle tasolle Ankkuri-hankkeen päätyttyä. | Vahvasti tuettujen ja/tai palveluihin ohjattujen nuorten määrä.                                     | 700<br>(vuoden 2023 taso) | 700         | Nuorisopalveluiden palvelualue | 723              |    |
| Nuorten työpajatoimintaan osallistuvien nuorten määrä pysyy vuoden 2025 tasolla.                                             | Työpajatoimintaan osallistuvien nuorten määrä.                                                      | 360                       | 360         | Nuorisopalveluiden palvelualue | 279              |   |
| Tiivistynyt yhteistyö (mm. työllisyyspalvelut) lisää Ohjaamotoiminnan käyttökertoja.                                         | Ohjaamon käyttökerrat.                                                                              | 6 500                     | 7 000       | Nuorisopalveluiden palvelualue | 7 362            |  |

# Kulttuuri- ja liikuntapalvelut (1/2)

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                                                                                                                                          | Toiminnallinen mittari                                                                      | Lähtötaso                                           | Tavoitetaso                                                                                                                   | Palvelualue/vastuutaho              | Toteutunut 30.9.                   | Tila                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------|------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Liikkumisohjelman liikuntapalvelujen vastuulla olevien kehittämistoimenpiteiden käynnistäminen                                                                                                                                                  | Käynnistettyjen toimenpiteiden määrä                                                        | 24/63 käynnistetty                                  | 50/63 käynnistetty                                                                                                            | Liikuntapalvelut                    | 45/63                              |    |
| Liikuntainvestointien toteutuminen liikuntaolosuhteiden kehittämisohjelman mukaisesti. Kärkihankkeina Harjun Stadionin peruskorjaus ja laajennus, Vaajakoskeen liikuntapuiston peruskorjauksen toinen vaihe sekä Huhtasuon taitoliikuntapuisto. | Vuoden 2026 investointiohjelman mukaisten hankkeiden toteuttaminen suunnitelman mukaisesti. | Puutteelliset ja peruskorjaus-kuntoiset olosuhteet. | Hankkeiden toteuttaminen liikuntaolosuhteiden kehittämisohjelman mukaisesti. Olosuhde korjattu/rakennettu ja hanke toteutunut | Liikuntapalvelut                    | Toteutuu osittain                  |    |
| Taiteen perusopetuksen oppilasmäärä ei vähene                                                                                                                                                                                                   | Taiteen perusopetuksen oppilasmäärä                                                         | 1 335                                               | 1 340                                                                                                                         | Kulttuuripalvelut / kansalaisopisto | Oppilasmäärä pysynyt lähes samana. |   |
| Palveluiden saavutettavuus digitaalisessa muodossa paranee                                                                                                                                                                                      | Finnassa julkaistujen objektien määrä                                                       | 17 753 objektia (2024)                              | 21 000 objektia                                                                                                               | Kulttuuripalvelut / Museopalvelut   | Toteutuu odotetusti                |  |

# Kulttuuri- ja liikuntapalvelut (2/2)

| Toiminnallinen tavoite                                                                     | Toiminnallinen mittari                                                               | Lähtötaso                       | Tavoitetaso                                     | Palvelualue/vastuutaho                                        | Toteutunut 30.9.                                                                                                                                                     | Tila                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------|-------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Lisätään ja monipuolistetaan lapsille ja nuorille suunnattuja kulttuurisisältöjä           | 1. Kaikkien yksiköiden tapahtumatoiminta lapsille ja nuorille (kävijämäärät)         | 1. 14 530 (2024)                | 1. 18 000                                       | Kulttuurin palvelualue                                        | 1.kulttuuripalvelut 9734 kirjasto 3331                                                                                                                               |    |
|                                                                                            | 2. Kaikkien yksiköiden kulttuurikasvatustoiminta lapsille ja nuorille (kävijämäärät) | 2. 36 552 (2024)                | 2. 37 000                                       |                                                               | 2. kulttuuripalvelut 11 967                                                                                                                                          |                                                                                       |
| Aalto2-museokeskus saavuttaa kävijämäärätavoitteensa                                       | A2:n kävijämäärä                                                                     | Kävijämäärä vuoden 2025 lopussa | 55 000                                          | Kulttuuripalvelut/ Keski-Suomen museo Alvar Aalto -museo      | Kävijämäärä syyskuun loppuun mennessä 35 259                                                                                                                         |    |
| Edistetään Lyseokorttelin kulttuurikeskuksen suunnittelua yhteistyössä Tilapalvelun kanssa | Hankkeen edistyminen                                                                 | Päätös hankkeen toteuttamisesta | Konseptityö ja sisältösuunnittelu käynnistetään | Kulttuuripalvelut/ kirjasto, museopalvelut, Kansalaisopisto   |                                                                                                                                                                      |    |
| Jyväskylän taidelaitokset ovat mukana Taidetestaajat-toiminnassa                           | 1. Sinfonia tavoittaa 8-luokkalaiset taidetestaajat Keski-Suomen alueelta            | 1. 1 127                        | 1. 1 200                                        | Kulttuuripalvelut: Sinfonia, Kaupunginteatteri, Museopalvelut | Toteutunut Sinfonian osalta, ja tavoite tulee ylittymään lokakuussa, kun lukuvuoden 2026-27 projekti toteutuu jo tämän vuoden puolella. Toteutunut teatterin osalta. |   |
|                                                                                            | 2. Teatteri tavoittaa Jyväskylän 8-luokkalaiset taidetestaajat                       | 2. 1 360                        | 2. 1 360                                        |                                                               | Taidetestaajat kävivät keväällä 2026 katsomassa Seitsemän veljestä esityksen. Toteutui osittain, yksi näytös peruuntui.                                              |  |
|                                                                                            | 3. Taidemuseo tavoittaa 8-luokkalaisia laajasti Keski-Suomen alueelta                | 3. 724                          | 3. 1 200                                        |                                                               | Taidemuseon osalta toteuu osittain, osallistujien määrä jonkin verran alhaisempi. Pääsääntöisesti vierailut toteutuvat syksyn 2026 aikana                            |  |

# Kaupunkirakennepalvelut (1/2)

| Toiminnallinen tavoite                                                        | Toiminnallinen mittari                            | Lähtötaso                                                                   | Tavoitetaso                                                            | Palvelualue/vastuutaho | Toteutunut 30.9.                                                                                                                                                                                                                                                  | Tila                                                                                  |
|-------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------|------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Kankaan alueen vetovoimaisuuden vahvistaminen ja virkistyskäytön edistäminen. | Tourujoen kunnostus                               | Joen vesi johdettavissa uuteen uomaan.                                      | Urakka on valmis.                                                      | Kadut ja puistot       | Käytävien kaiteiden asennus ja maanleikkaukset sekä vihertyöt ovat valmiina. Viimeisiä kivi- ja sähkötöitä, sekä vanhojen betonirakenteiden puhdistusta ja kunnostusta tehdään. Kankaankadun rakentamien on käynnissä. Tulvakanavaa ei ole vielä otettu käyttöön. |    |
| Saavutettavuuden parantaminen VT4:n investointihankkeilla                     | Palokanorsi-hankkeen toteutus                     | Katusuunnitelmat valmiit ja suunnittelusopimus on allekirjoitettu.          | Rakentamissuunnitelma on valmis ja toteuttamissopimus allekirjoitettu. | Kadut ja puistot       | Rakentamissuunnittelu edennyt aikataulun mukaisesti runsaista lisäselvityksistä/tarkasteluista huolimatta. Toteuttamissopimuksen luonnos on tullut kommentoille.                                                                                                  |    |
| Linkki tulevaisuuteen -ohjelman uusiminen                                     | Linkki tulevaisuuteen -ohjelman valmistelutilanne | Valmistelu on käynnissä.                                                    | Uusi ohjelma on hyväksytty seudun kunnanvaltuustossa.                  | Kaupunkisuunnittelu    | Ohjelma on valmistunut hyväksymiskäsittelyyn                                                                                                                                                                                                                      |   |
| Yleiskaavan uudistaminen                                                      | Yleiskaavan uudistamisen valmistelutilanne        | Yleiskaavan luonnos 2 on ollut nähtävillä ja ehdotusvaihetta valmistellaan. | Yleiskaavaehdotus on asetettu nähtäville.                              | Kaupunkisuunnittelu    | Yleiskaavaehdotus valmistuu joulukuuhun mennessä.                                                                                                                                                                                                                 |  |

# Kaupunkirakennepalvelut (2/2)

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                                                     | Toiminnallinen mittari                                                                | Lähtötaso                                                           | Tavoitetaso                                                                                                                                                      | Palvelualue/vastuutaho                    | Toteutunut 30.9.                                    | Tila                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|-----------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Resurssiviisas Jyväskylä - ohjelman päivittäminen                                                                                                          | Ohjelman valmistelutilanne                                                            | Valmistelu on käynnissä.                                            | Ohjelma on hyväksytty kaupunginvaltuustossa.                                                                                                                     | Rakentaminen ja ympäristö/resurssiviisaus | Ohjelma hyväksytty kaupunginvaltuustossa 24.8.2026. |    |
| Tonttiliittymien auras mahdollistetaan niille henkilöille, joiden kotona asuminen hyvinvointialueen arvioimana vaarantuu auraamattomien liittymien vuoksi. | Uuden toimintamallin sopiminen ja käyttöönotto Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa. | Ei yhteistä toimintamallia Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa    | Uusi toimintamalli käytössä.                                                                                                                                     | Kadut ja puistot                          | Kilpailutus toteutettu.                             |  |
| Kaikkien tonttiliittymien aurauksen kriteerit huomioidaan talvikunnossapidon tulevan kilpailutuksen yhteydessä.                                            | Tonttiliittymien auras on huomioitu 10/2026 alkavan sopimuskauden kilpailutuksessa.   | Tämän hetken resurssit ei mahdollista kaikkien liittymien aurausta. | Kilpailutuksen tuloksena on saatu selville resurssit ja kustannukset, jonka pohjalta tarkastellaan mahdollisuudet liittymien auraukseen uudella sopimuskaudella. |                                           |                                                     |                                                                                       |

# Tilapalvelu-liikelaitos

| Toiminnallinen tavoite                                                                                                       | Toiminnallinen mittari                                         | Lähtötaso                                   | Tavoitetaso      | Palvelualue/vastuutaho  | Toteutunut 30.9.                                                                                                                                                                                                                                                           | Tila                                                                                  |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------|------------------|-------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Luovutaan öljylämmityskohteista joko luopumalla kohteesta tai korvaamalla öljylämmitys kestävämmällä lämmitysmuodolla        | öljylämmityskohteiden määrä (kpl)                              | 4 kpl (vuoden lopun 2025 ennakoitu tilanne) | 3 kpl 1/vuosi    | Tilapalvelu-liikelaitos | Tavoite toteutuu. Syyskuun 2026 lopussa fossiilisella öljyllä lämmitettäviä kohteita ovat Oravasaaren koulu ja Muuratsalon pkk. Kuohun paloasema ja Korpilahden vanhainkoti siirtyivät SOTE-kiinteistöjen yhtiöittämisen yhteydessä Education Facilities Oy:n omistukseen. |    |
| Toimitilojen vajaakäyttö pienenee                                                                                            | tyhjen tilojen suhde kaikkiin hallinnassa oleviin tiloihin (%) | 8,3 % (2024 toteuma)                        | 6,0 %            | Tilapalvelu-liikelaitos | Tavoite toteutuu. Syyskuussa 2026 vajaakäyttöaste on 6,0 %. Ennuste vuoden lopun tilanteesta on 5,51 % mikäli Lyseon vanhan osan peruskorjaus käynnistyy 2026.                                                                                                             |    |
| Sisäilmasto-ongelmien vuoksi käytössä olevat väistötilat                                                                     | sisäilmasto-ongelmien vuoksi käytössä olevat väistötilat (m2)  | 0 m <sup>2</sup> (2024 toteuma)             | 0 m <sup>2</sup> | Tilapalvelu-liikelaitos | Tavoite toteutuu. Sisäilmaongelmien takia ei ole tiloja poissa käytöstä eikä väistötiloille tarvetta.                                                                                                                                                                      |    |
| JETS:iin liittyvä tavoite: kaudella 2026-2035 tehostetaan 10 % vuotuisesta energiankäytöstä + välitavoite 6 % vuodelle 2030. | Kokonaisenergian ominaiskulutus kWh/m3                         | 46,2 kWh/m3 (2024 toteuma)                  | 45,3 kWh/m3      | Tilapalvelu-liikelaitos | Tavoite toteutuu: vuoden 2026 ennuste kokonaisenergian ominaiskulutukselle on 45,3 kWh/m3. JETS toimintasuunnitelma on valmis.                                                                                                                                             |  |

A photograph of four children sitting on a concrete ledge outdoors. From left to right: a boy in a teal shirt and a black helmet with green spikes; a girl in a light grey shirt and a white helmet; a boy in a white t-shirt and a black helmet holding a light blue skateboard; and a girl in a green shirt and a black helmet holding a pink scooter. They are all smiling. The background shows trees and a building. A large green graphic with a white border is overlaid on the left side of the image, containing the text 'Sisäinen valvonta ja riskienhallinta' in white. The ground is paved with blue and black stripes.

# Sisäinen valvonta ja riskienhallinta

## Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuranta ja toteutumisen arviointi

Toimialat ja liikelaitos ovat tunnistaneeet riskejä sekä seuranneet riskien kehittymistä päivittämällä riskienhallinnan työkalua ja peilaamalla vuoden aikana toteutettuja hallintakeinoja suunniteltuihin hallintakeinoihin. Koko kaupunkitasoisesti merkittävimmiksi riskeiksi arvioitiin talousarvion laadintavaiheessa viisi riskiä, joihin toimialojen on tullut suunnitella hallintatoimenpiteitä. Ajantasaisista tilannetta on käsitelty liikelaitoksen ja toimialojen johtoryhmissä.

## Hallintakeinojen ja toimenpiteiden toteutuminen 1-9/2026

- 1. Talouden suhdannevaihtelut ja tulo-rahastukseen liittyvät epävarmuustekijät voivat vaarantaa kaupungin palvelutasoa, kehittämistä ja tuloksellisuuden parantamista**  
Työttömyys on pysynyt korkealla tasolla ja sen myötä myös kunnan maksuosuus työttömyystuista on ylittämässä talousarviossa olevan arvion vuodelle 2026. Samaan aikaan riskienhallintakeinoiksi suunnitellut Jyväskylä rekrytuki, palkkatuki ja nuorten rekrytuki näyttävät onnistuneen hyvin.  
Tontinmyynti ei ole vilkastunut ja myyntivoittotavoitteesta tullaan jäämään n. 5,0 milj. Euroa. Monetrin ja sisäisen tarkastuksen kanssa yhteistyössä tehty tarkastus sivistyksen laskutusjärjestelmiin. Hallitusohjelmaa varten edunvalvontaohjelma valmis.
- 2. Epäselvä ja puutteellinen yhteistyö hyvinvointialueen kanssa kuormittaa kaupungin palveluita ja voi aiheuttaa inhimillisiä, toiminnallisia, juridisia ja taloudellisia riskejä**  
Neuvottelut hyvinvointialueen kanssa Vertti –toimintojen osalta ovat vielä kesken. Riski merkittävä, että myyntituotot arvioitu liian isoiksi talousarvioon 2026. Perusopetuksen ennakoidut talousarvion alitukset pienentävät riskiä, mutta eivät välttämättä kata sitä kokonaan.  
Strateginen yhteistyösopimus on allekirjoitettu HVA:n ja Keski-Suomen kuntien kanssa, yhdyspintatyön toimeenpano aloitettu
- 3. Puutteet sopimussuhteissa ja sopimusten hallinnassa voivat suurentaa kaupungin talouden ja toiminnan riskejä**  
Sopimushallinnan koulutusta valmistellaan ja sopimushallinnan ohje on päivityksessä.
- 4. Turvallisuusympäristön haasteet ovat kasvaneet ja riskienhallinta vaikeutunut**  
Jatkuvuussuunnittelutyö käynnissä koko kaupungissa ja syksyn valmiusharjoituksiin on valmistauduttu ja osallistuttu laajasti.  
ICT-infraa nykyaikaistettu tietoliikenteen osalta kevään aikana palveluiden ulkoistukseen perustuen. Kapasiteettipalvelut uudistetaan syyskaudella.  
Työn vaarojen ja riskien arviointi -työn tukea on tehostettu, mm. ohjaukseen lisätty resursointia. Kasvatuksellisten toimien, kurinpitokeinojen ja turvaamistoimien suunnitelman käyttöönotto kouluissa osana turvallisen oppimisympäristön kehittämistä.
- 5. Henkilöstön kuormittuminen tai puutteet osaamisessa voivat vaarantaa toiminnan saumattoman jatkuvuuden, kehittämisen ja tuloksellisuuden**  
Esihenkilöiden pakollinen koulutusohjelma jatkuu. Henkilöstötyön linjaukset on valmisteltu. Tarkoituksena on, että ne ovat kaupunginhallituksen iltakoulussa 19.10.2026 ja etenevät sen jälkeen päätöksentekoon kaupunginhallitukseen. Vuodelle 2026 koulutussuunnitelmaa on toteutettu. Vuoden 2027 tavoitteista on käyty alustavat lähete keskustelut johtoryhmien kanssa. Tällä hetkellä PROTO-hankkeessa on valmisteltu prosessikehittämisen toimintamallia sekä kuntapilottien toteutusta kaupungin toimintaprosessien kehittämisen tueksi.  
Henkilöstölle ja avainhenkilöille on järjestetty valmennuksia osaamisen vahvistamiseksi. Vuoden 2027 aikana toimintamallia testataan ja arvioidaan kuntapiloteissa, jatkokehitetään organisaatiokohtaista mallia ja tehdään juurrutussuunnitelma osana hankkeen toteutusta.

## Mahdolliset muut merkittävät riskit tai tapahtumat 1-9/2026

Päällekkäiset kustannukset SAP:sta ja uusista HR/Talousjärjestelmistä jatkunevat pitkälle ensi vuoteen.

Omatoimikirjastojen häiriöt ovat lisääntyneet kirjastopalveluissa ja niihin hankitaan ulkopuolinen valvonta

## Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuranta ja toteutumisen arviointi

Konsernihallinnon johtoryhmä on käsitellyt sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelmaa kokouksessaan 13.10.2026 ja palvelualueet / yksiköt ovat päivittäneet vastuullaan olevien toimenpiteiden tilannetta Reiskaan.

## Hallintakeinojen ja toimenpiteiden toteutuminen 1-9/2026

**Sopimushallinta:** Koulutus on valmistelussa lakipalveluissa ja odottaa sopimusohjeen päivittämistä

**Turvallisuus:** 2026 on harjoiteltu merkittävän paljon ja harjoittelua on tuettu. Jatkuvuussuunnitelmat ovat vähintään työn alla kaikilla palvelualueilla. Kaupunki-, palvelualue- ja yksikkökohtaisia tukitoimia sekä koulutuksia on toteutettu ennakoiden ja tarpeen mukaan (HR) Toimialojen johtoryhmiin ja tiimeihin on jalkauduttu, esim. työllisyyspalvelut, nuorisopalvelut, kasvun ja oppimisen turvallisuustyöryhmä, sivistyksen valmiusryhmä (RiTu)

**Henkilöstö:** Henkilöstötyön linjaukset on valmisteltu. Tarkoituksena on, että ne ovat kaupunginhallituksen iltakoulussa 19.10.2026 ja etenevät sen jälkeen päätöksentekoon kaupunginhallitukseen. Vuodelle 2026 koulutussuunnitelmaa on toteutettu. Vuoden 2027 tavoitteista on käyty alustavat lähetekeskustelut johtoryhmien kanssa. Tällä hetkellä PROTO-hankkeessa on valmisteltu prosessikehittämisen toimintamallia sekä kuntapilottien toteutusta kaupungin toimintaprosessien kehittämisen tueksi. Henkilöstölle ja avainhenkilöille on järjestetty valmennuksia osaamisen vahvistamiseksi. Vuoden 2027 aikana toimintamallia testataan ja arvioidaan kuntapiloteissa, jatkokehitetään organisaatiokohtaista mallia ja tehdään juurrutussuunnitelma osana hankkeen toteutusta.

**Talous:** Edistetty ja valmisteltu EU hankevalmisteluja erityisesti turvallisuuden teemassa uusina rahoitushakumuotoina KAPP ja Horisontti Eurooppa - ohjelma. Yhteensä kahdeksan hankehakua, joista 1 myönteinen, 1 kielteinen, 4 arvioitavana ja 2 kartoituksessa ja valmistelussa. Hallitusohjelmaa varten edunvalvontaohjelma valmis. Monetran ja sisäisen tarkastuksen kanssa yhteistyössä tehty tarkastus sivistyksen laskutusjärjestelmiin.

## Mahdolliset muut merkittävät riskit tai tapahtumat 1-9/2026

Päällekkäiset kustannukset SAP:sta ja uusista HR/Talousjärjestelmistä jatkunevat pitkälle ensi vuoteen

# Elinkeino- ja työllisyyspalvelut

## Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuranta ja toteutumisen arviointi

Elinkeino- ja työllisyyspalveluiden toimialalla sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteitä on toteutettu suunnitellusti ja tunnistettuihin riskeihin on pyritty reagoimaan aktiivisesti. Toimialan johtoryhmä on tunnistanut ja seurannut riskien kehittymistä päivittämällä riskienhallinnan Reiska-järjestelmää.

## Hallintakeinojen ja toimenpiteiden toteutuminen 1-9/2026

Toimintaa seurataan säännöllisesti ja ongelmia ratkotaan aktiivisesti osana päivittäistä työtä.

Edelleen korkealla jatkuva työttömyys pitää kaupungille tulevaa kunnan maksuosuus työttömyystuista -maksua korkealla tasolla.

## Mahdolliset muut merkittävät riskit tai tapahtumat 1-9/2026

- Työttömyys on pysynyt korkealla tasolla ja sen myötä myös kunnan maksuosuus työttömyystuista on ylittämässä talousarviossa olevan arvion vuodelle 2026.
- Toimiala on muuttanut Työntaloon melkein kokonaisuudessaan, Työllisyyspalveluiden rekry- ja urapalvelut-palveluyksikkö jatkaa toistaiseksi vielä toimintaansa Asemankulmalla.
- Työntalossa toimii palveluyhteistyö Kelan ja HVA:n kanssa. Palveluyhteistyötä kehitetään jatkuvasti yhdessä.

# Kasvun ja oppimisen palvelut

## Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuranta ja toteutumisen arviointi

### Hallintakeinojen ja toimenpiteiden toteutuminen 1-9/2026

#### ■ Kylän Kattaus

- Jatketaan edullisempien ja korvaavien tuotteiden valintaa ruokalistalle, elintarviketilausten tarkentamista ja ruokahävikin vähentämistä. Talouden suhdannevaihtelut, inflaatio, energian hinta ja sota Euroopassa sekä Lähi-idässä aiheuttaa elintarvike- ja polttoainekustannusten nousua ja voi vaikuttaa myös elintarvikkeiden saatavuuteen.

### Mahdolliset muut merkittävät riskit tai tapahtumat 1-9/2026

#### ■ Kylän Kattaus

- Erityisruokavalioiden lisääntyminen näkyy myös erityisruokavaliiovirheissä. Virheet erityisruokavalioiden käsittelyssä ovat hieman lisääntyneet edellisvuoteen verrattuna. Virheiden syiden tarkemman selvityksen jälkeen arvioidaan ohjeiden päivittämisen ja lisäkoulutuksen tarve. Asia käydään läpi varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kanssa.

# Kulttuuri- ja liikuntapalvelut

## Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuranta ja toteutumisen arviointi

### Hallintakeinojen ja toimenpiteiden toteutuminen 1-9/2026

- Kirjasto on käynnistänyt omatoimikirjastojen etävalvonnan ulkoistetun palvelun suunnittelun ja hankinnan.

### Mahdolliset muut merkittävät riskit tai tapahtumat 1-9/2026

- Liikuntapalveluiden toimintaan kohdistuu riski hallinnon tehtävien lisääntyneistä sairauspoissaoloista. Pitkittyneet tai samanaikaiset poissaolot voivat mahdollisesti vaarantaa hallinnollisten prosessien sujuvuuden, aiheuttaa mahdollisia viiveitä valmistelu- ja raportointitehtävissä sekä lisätä jäljelle jäävän henkilöstön työkuormaa.
- Nykyisessä tilanteessa liikuntapalvelujen rakennuttamisen resurssi on hankkeiden määrään ja vaativuuteen suhteutettuna pieni ja riskienhallinnan näkökulmasta haavoittuvainen. Rakennuttamisen hankkeiden hallinta vaatii laajaa ja erikoistunutta osaamista. Investointiohjelman suunnittelun ja toteuttamisen tulisi perustua päätettyyn liikuntapaikkojen palveluverkkoon sekä palveluverkkoon perustuviin ja kohdekohtaisiin tarveselvityksiin.
- Omatoimikirjastojen häiriöt ovat lisääntyneet kirjastopalveluissa.

## **Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuranta ja toteutumisen arviointi**

Toimialan riskit vaikuttavat ennalta arvioidun kaltaisilta. Hallintakeinoja käytetty suunnitelman mukaisesti. Huomioitavaa, että hallintakeinoina on osin tilanteen seuranta, sillä resurssia esimerkiksi korjausvelan hoitoon ei ole. Loppuvuoden aikana tulee panostaa henkilöstön kuormittuneisuuden selvittämiseen.

## **Hallintakeinojen ja toimenpiteiden toteutuminen 1-9/2026**

Normaali tilannekuva (talouden, henkilöstön ja toiminnan) seuranta johtoryhmässä.

Varautumisen osalta poikkeuksellisen suuri panostus harjoitteluun. PAPU26 ja LVV26 harjoituksissa parannettu merkittävästi valmiuksia poikkeusoloissa toimimiseen ja toiminnan jatkuvuuden mahdollistamiseen.

## **Mahdolliset muut merkittävät riskit tai tapahtumat 1-9/2026**

Raportointikaudella ei merkittäviä poikkeamahavaintoja.

# Tilapalvelu-liikelaitos

## Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuranta ja toteutumisen arviointi

- Tilapalvelun johtoryhmä tekee riskiarvioinnin sekä käsittelee ja raportoi arvioinnin neljännesvuokatsausten, sekä talousarvion laatimisen ja tilinpäätöksen yhteydessä. Merkittäviksi riskeiksi on tunnistettu seuraavat:
  - Kiinteistöjen sisäilmastoriski
  - Kiinteistöjen vajaakäyttö
  - Palvelutilojen kapasiteetin riittävyys
  - Investointihankkeiden priorisoinnin ja toteutuksen epäonnistuminen

## Hallintakeinojen ja toimenpiteiden toteutuminen 1-9/2026

- Kiinteistön sisäilmastoriskiä hallitaan ohjaamalla sisäilmailmoitukset kaupungin sisäilmastoprosessin mukaiseen toimintatapaan. Suunnitelman mukaiset ja ennakoivat kuntoarviot on tehty PTS:n mukaisiin kohteisiin, sisäilmariskiä tai siihen liittyvää taloudellista riskiä ei ole ennakoimattomasti toteutunut.
- Kiinteistöjen vajaakäytön riski nähdään pysyvän hallinnassa vuonna 2026, sillä tyhjiä rakennusten purkamisia on toteutunut merkittävä määrä ja meneillään (Cygnaeuksen väistökeittiö, Jokelan päiväkot, Lohikosken väistön purku, Puuppolan hoivasairaalan loppupurut sekä kilpailutuksessa oleva Kuohun koulun asuinrakennus). Lisäksi Salmirannan rakennusten tyhjiä tiloja on otettu käyttöön Tavarat Kiertoon toimintaan.
- Palvelutilojen tarpeesta on tehty jatkuvaa tarkastelua tilakapasiteetin riittävyyden varmistamiseksi sekä käyty vuoropuhelua palvelualueiden kanssa toiminnan vaatimista muutoksista. Keskustan ja läntisen alueen kasvun ja oppimisen palveluverkkosuunnittelu etenee rinnan Norssiselvityksen kanssa. Palveluverkkosuunnittelulla hallitaan palvelutilojen kapasiteetin riittävyyttä.

## Mahdolliset muut merkittävät riskit tai tapahtumat 1-9/2026

- Yksityisen varhaiskasvatuksen ja esiopetuksen toimintaedellytysten toteutumisen vaikutukset kaupungin oman varhaiskasvatuksen laajuuteen ja tilatarpeeseen.



Tytäryhteisöjen  
neljännesvuosikatsaus  
3/2026

# TYTÄRYHTEISÖJEN TULOSENNUSTE

## Kaupunkikonsernin kannalta merkittävien tytäryhteisöjen tulostaulu TPE 2026

| Yhteisön nimi<br>1 000 euroa        | Omistus-<br>osuus | Liike-<br>vaihto | Liikev.<br>muutos | Tulos         | Laina-<br>kanta | Lainojen<br>muutos | Henki-<br>löstö | Osingot      | Korko-<br>tuloutus | Voitto-<br>varat |
|-------------------------------------|-------------------|------------------|-------------------|---------------|-----------------|--------------------|-----------------|--------------|--------------------|------------------|
| Alva-yhtiöt Oy (kons)               | 100,0 %           | 223 326          | 35 925            | 15 708        | 455 730         | -9 852             | 240             | 6 000        | 6 491              | 73 952           |
| Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy (kons) | 100,0 %           | 57 490           | -533              | 4 264         | 192 830         | -10 196            | 41              | 400          |                    | 1 123            |
| Mustankorkea Oy                     | 80,0 %            | 19 100           | -3 193            | 1 900         | 0               | 0                  | 46              | 2 600        |                    | 9 456            |
| Jyvä-Parkki Oy (kons)               | 100,0 %           | 10 167           | -1 623            | 1 460         | 33 092          | -2 232             | 11              | 0            |                    | 19 140           |
| Jykyä Oy (kons)                     | 84,9 %            | 13 103           | 1 622             | 5 565         | 47 344          | -146               | 5               | 600          |                    | 22 484           |
| Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy     | 87,0 %            | 8 750            | 211               | 0             | 28 933          | 3 532              | 14              | 0            |                    | -1               |
| Education Facilities Oy (kons)      | 100,0 %           | 4 672            | 1 050             | 1 091         | 22 552          | -1 135             | 1               | 0            |                    | 4 989            |
| <b>YHTEENSÄ</b>                     |                   | <b>336 608</b>   | <b>33 459</b>     | <b>29 988</b> | <b>780 481</b>  | <b>-20 029</b>     | <b>358</b>      | <b>9 600</b> | <b>6 491</b>       | <b>131 144</b>   |

Omistusosuus = Kaupungin suora ja välillinen omistusosuus 31.3.2026

Tulos = Konsernin tilikauden tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja

Voittovarot = Emoyhtiön osingonjakokelpoinen vapaa oma pääoma

- Yhtiöiden yhteenlasketun liikevaihdon ennustetaan kasvavan vuoden 2025 tilinpäätöksiin nähden 33,5 miljoonalla eurolla. Liikevaihdon arvioidaan kasvavan eniten Alvalla (35,9 miljoonaa euroa). Mustankorkean liikevaihto laskee eniten, -3,2 miljoonaa euroa.
- Yhtiöiden yhteenlaskettu tulos arvioidaan olevan 30,0 miljoonaa euroa, joten yhtiöt vahvistavat merkittävästi kaupunkikonsernin tulosta. Kaikkien yhtiöiden tuloseennusteet ovat kohentuneet 1-3 2026 osavuositarkastuksissa raportoituihin tuloseennusteisiin verrattuna.
- Yhtiöiden lainakanta laskee TP 2025 verrattuna -20,0 miljoonalla eurolla. Lainakanta arvioidaan laskevan JVA:lla -10,2 miljoonaa euroa lyhennysohjelmien mukaisten ja ylimääräisten lainalyhennysten johdosta. Jyväskylän Seudun Puhdistamolla lainakanta kasvaa 3,5 miljoonaa euroa Nenäinniemen energiatehokkuuden parantamiseen liittyvän investointihankkeen myötä.
- Jyväskylän Ammattikorkeakoulu Oy ei kuulu enää enemmistöosuuden myynnin jälkeen kaupunkikonserniin. Jyväskylän Jäähalli Oy:n liiketoiminta on päättynyt ja yhtiön juridinen lopettaminen selvitystilamenettelyn kautta on meneillään. Jyväskylän Yritystehdas Oy:lle ja Jyväskylän Hippoksen Kiinteistöhallinto Oy:lle aletaan asettaa valtuustoon nähden sitovia toiminnallisia ja taloudellisia tavoitteita vuoden 2027 talousarviosta alkaen.

# Tytäryhteisöjen toiminnalliset tavoitteet

Tavoitteen tilan merkintä:

- tulee toteutumaan
- tulee toteutumaan osittain
- ei tule toteutumaan
- toteutumista ei voida arvioida



# Tytäryhteisöt (1/9)

| Yhtiö          | Tavoite                                                                              | Mittarit                                                           | Lähtötaso                                                                            | Tavoitetaso 2026                                                                                | Toteuma 30.9.                                                                          | Tila                                                                                  |
|----------------|--------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Alva-yhtiöt Oy | Kaukolämmön hinta ei merkittävästi poikkea kymmenen suurimman kaupungin keskiarvosta | Kaukolämmön hinta verrattuna verrokkikaupunkien hintaan            | Viimeisimmässä hintavertailussa vertailuryhmän toiseksi edullisin.                   | Kaukolämmön hinta ei merkittävästi poikkea kymmenen suurimman kaupungin keskiarvosta            | Viimeisimmässä hintavertailussa vertailuryhmän toiseksi edullisin.                     |    |
|                | Hiilineutraali energiantuotanto                                                      | Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi luodun tiekartan toimenpiteet  | JSP lämpöpumppulaitteist on investointihanke etenee projektisuunnitelman mukaisesti. | Ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi luodun tiekartan toimenpiteet suunnitelman mukaisesti       | Laitos on ollut koekäytössä ja vastaan-otettu.                                         |    |
|                | Pääoman tuotto hyvällä tasolla                                                       | Sijoitetun pääoman tuotto -%                                       | Vuonna 2024: 2,4%                                                                    | 2,0 %                                                                                           | Tulos on reilusti budjettia edellä.                                                    |   |
|                | Kysyntäjouaston lisääminen                                                           | Toimenpiteet kysyntäjouaston lisäämiseksi kaupungin kiinteistöihin | Kysyntäjouaston pilottikohteet suunnittelussa kaupungin Tilapalvelun kanssa          | Toimenpiteet kysyntäjouaston lisäämiseksi kaupungin Tilapalvelun ja JVA:n kiinteistöihin 10 kpl | Keskusteluja on käyty Alvan ja Tilapalvelun välillä ja pilottikohteita on suunniteltu. |  |

# Tytäryhteisöt (2/9)

| Yhtiö          | Tavoite                                                                                                                                                                                   | Mittarit                                                                        | Lähtötaso                                                                                                      | Tavoitetaso 2026                                                                                   | Toteuma 30.9.                                                           | Tila                                                                                  |
|----------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Alva-yhtiöt Oy | Yhtiön toimittamien vesi- ja energiapalveluiden toimitusvarmuus hyvällä valtakunnallisella tasolla                                                                                        | Vesi- ja energiapalveluiden toimitusvarmuus suhteessa valtakunnalliseen tasoon. | Vesi- ja energiapalveluiden toimitusvarmuus on ollut vuoden 2025 aikana vähintään valtakunnallista keskitasoa. | Yhtiön toimittamien vesi- ja energiapalveluiden toimitusvarmuus hyvällä valtakunnallisella tasolla | Tilastot saadaan kerran vuodessa. Alkuvuonna ei merkittäviä poikkeamia. |    |
|                | Automaation ja tekoälyn hyödyntäminen toiminnan tehostamiseksi.                                                                                                                           |                                                                                 |                                                                                                                | Automaation ja tekoälyn hyödyntäminen jokapäiväisessä toiminnassa.                                 | Toteutukset etenevät.                                                   |    |
|                | Yhtiön tulee Kauppakadun peruskorjauksen jatkosuunnittelussa kiinnittää erityistä huomiota siihen, että kävelykadun katulämmitys pystytään toteuttamaan kustannus- ja energiatehokkaasti. |                                                                                 |                                                                                                                |                                                                                                    |                                                                         |  |

# Tytäryhteisöt (3/9)

| Yhtiö                        | Tavoite                            | Mittarit                                                                          | Lähtötaso                                      | Tavoitetaso 2026 | Toteuma 30.9.                 | Tila                                                                                  |
|------------------------------|------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------|------------------|-------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Jyväskylän Vuokra-asunnot Oy | Asuntojen käyttöaste on korkea     | Käyttöaste, %                                                                     | Ennuste 2025: 94,0 %.                          | 93,0 %           | Toteuma 1-9/2026 yht. 94,82 % |    |
|                              | Asukastyytyväisyys hyvällä tasolla | Asukastyytyväisyys, yleisarvosana asteikolla 1-6                                  | Ennuste 2025: 4,0/6,0                          | 4,0              | Ei toteumatietoa 1-9 2026     |    |
|                              | Kohtuuhintainen asuminen           | Vuokrataso suhteessa Jyväskylän vapaarahoitteisten vuokra-asuntojen keskivuokriin | Ennuste 2025: JVA:n vuokrahyöty 18 % alaisempi | 18% alaisempi    | Ei toteumatietoa 1-9/2026     |  |

# Tytäryhteisöt (4/9)

| Yhtiö           | Tavoite                                                                                | Mittarit                                                                                    | Lähtötaso                                                        | Tavoitetaso 2026                         | Toteuma 30.9.                                    | Tila                                                                                  |
|-----------------|----------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------|------------------------------------------|--------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Mustankorkea Oy | Yhtiön tulee hoitaa omistajakuntiansa jätehuollon palvelutehtävät kustannustehokkaasti | Kiinteistöliiton indeksitalovertailussa jätehuollon kustannukset verrattuna muihin kuntiin. | 11.9.2025 julkaistu vertailu: Jyväskylä sijalla 8                | 10 edullisimman joukossa                 | 9.9.2026 julkaistu vertailu: Jyväskylä sijalla 8 |    |
|                 | Asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla                                                    | NPS-palautemittari                                                                          | Tammikuu-syyskuu 2025: NPS 72,8                                  | ≥ 70                                     | Tammi-elokuun NPS 74,0                           |    |
|                 | Yhtiön taloudellinen kannattavuus vakaa                                                | Liikevoitto / eur                                                                           | Ennuste 2025: n. 2,0 M€ (tytäryhtiön myyntivoitto oikaistu pois) | ≥ 1,0 M€ (vuoden 2026 budjetin mukainen) | Tammi-elokuun liikevoitto n. 2,1 M€              |  |

# Tytäryhteisöt (5/9)

| Yhtiö          | Tavoite                                                                | Mittarit                   | Lähtötaso                                                                                                                                                               | Tavoitetaso 2026                                                                                                                   | Toteuma 30.9.                                                                                                                                  | Tila                                                                                  |
|----------------|------------------------------------------------------------------------|----------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Jyvä-Parkki Oy | Yhtiö on aktiivisesti mukana kaupungin kehittämishankkeissa            | Kehittämishankkeiden määrä | Hippos ja Lyseokorttelin pysäköintiratkaisut suunnittelussa. P-Hippos siirtymässä toteutukseen.                                                                         | Yhtiö edistää aktiivisesti Lyseokorttelin ja P-Torin pysäköintiratkaisujen suunnittelua ja kehittämistä.                           | P-Torin peruskorjausvaihto-ehtojen kartoitus ja kuntoarvion päivittäminen on käynnistynyt                                                      |    |
|                | Yhtiön taloudellinen kannattavuus säilyy hyvänä                        | Tilikauden tulos           | Ennuste 2025: 2,8 M€                                                                                                                                                    | 1,1 M€                                                                                                                             | Hiljaisen tammikuun jälkeen pysäköintimäärät on kääntyneet kasvuun                                                                             |    |
|                | Resurssiviisaus toimenpiteet                                           | Tehdyt toimenpiteet        | Ennuste 2025: tehty sähkölatauspisteitä 6 kpl                                                                                                                           | Pyöräpysäköinnin lisääminen pysäköintitaloissa, 10 uutta paikkaa. Siirtyminen fossiilivapaan sähkön käyttöön<br>Valaisinten vaihto | Pyöräpysäköinnin olosuhteita parannettu: paikkoja lisätty 10 kpl ja vaihdettu uusiin 10 kpl. Valaisinten vaihto energiatehokkaisiin käynnissä. |    |
|                | Yhtiö osallistuu kaupunkikeskustan vetovoimaa tukeviin toimenpiteisiin | Tehdyt toimenpiteet        | Sopimus pysäköintikapasiteetin lisääminen P-Paraatissa. Tapahtumatoiminnan tukeminen (mm. Valon kaupunki ja Muotipäivät). P-Bussiparkin toteuttaminen turistibusseille. | 3 kpl keskustan vetovoimaa tukevaa toimenpidettä                                                                                   | Yhteistyökumppanuudet kesän tapahtumissa, Kalevan Kisat ja Muotipäivät. Joulutorin yhteistyö-kumppanuus.                                       |  |

# Tytäryhteisöt (6/9)

| Yhtiö    | Tavoite                                                             | Mittarit                                          | Lähtötaso                             | Tavoitetaso 2026     | Toteuma 30.9.                                            | Tila                                                                                  |
|----------|---------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------|---------------------------------------|----------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Jykia Oy | Yhtiö kehittää elinkeinopoliittisesti tärkeitä kumppanuushankkeita. | Vireillä olevien kumppanuushankkeiden määrä (kpl) | Ennuste 2025: 2 kumppanuushanketta    | 2 kumppanuushanketta | Toteutunut 2 puolustusteollisuuden hanketta.             |    |
|          | Kohteiden vajaakäytön minimointi                                    | Vajaakäyttöaste -%                                | Ennuste 2025: <2,0 %                  | <2,0 %               | Vajaakäyttö <2,0 %                                       |    |
|          | Asiakastyytyväisyys hyvällä tasolla                                 | Asiakastyytyväisyys, yleisarvosana asteikolla 1-5 | Vuonna 2025 kysely toteutettu 10/2025 | Arvosana > 3,5       | Toteutumista ei voi arvioida, kysely toteutetaan 11/2026 |    |
|          | Yhtiö on taloudellisesti kannattava                                 | Tilikauden tulos/eur                              | Ennuste 2025: 3,1 M€                  | 2,3 M€               | Ennuste 4,5 M€                                           |  |

# Tytäryhteisöt (7/9)

| Yhtiö                           | Tavoite                                                                                                                                                    | Mittarit                                                            | Lähtötaso                                                                                                                                            | Tavoitetaso 2026                                                                                                                                                                                | Toteuma 30.9.                                                                                   | Tila                                                                                  |
|---------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy | Jäteveden käsittelyn yksikkökustannukset ovat kohtuullisella tasolla vertailukaupunkien joukossa, kuten jatkossa esim. Tampereen keskuspuhdistamon kanssa. | Jäteveden käsittelyn yksikkökustannukset (Nenäinniemen puhdistamo). | Toteuma 2024: 0,57 €/m3                                                                                                                              | Kustannustason nousun johdosta (käyttö- ja pääomakustannukset) tavoitetaso on 0,61 €/m3. Taso on edelleen kilpailukykyinen verrattuna suurten kaupunkien puhdistamoihin.                        | Toteutunee                                                                                      |    |
|                                 | Yhtiö käsittelee puhdistamoille johdetut jätevedet voimassa olevien ympäristölupaehtojen mukaisesti.                                                       | Jätevesien käsittely ympäristölupaehtojen mukaisesti                | Toteuma 2024: Toteutui Nenäinniemen puhdistamolla.<br><br>Korpilahden vanhalla puhdistamolla kaikkia ympäristöluvan tavoitteita ei aivan saavutettu. | Toteutuu Nenäinniemen puhdistamolla.<br><br>Tavoitellaan Korpilahden puhdistamolla mahdollisimman hyvää käsittelytulosta. Vuonna 1974 rakennettu puhdistamo ei vastaa tämän päivän vaatimuksia. | Toteutuu Nenäinniemen puhdistamolla.<br><br>Toteutunee osittain myös Korpilahden puhdistamolla. |  |

# Tytäryhteisöt (8/9)

| Yhtiö                           | Tavoite                                                                                           | Mittarit                                                                                         | Lähtötaso                                                                                                       | Tavoitetaso 2026                                                                                                                          | Toteuma 30.9.                                                                                                                                                                                                                                                                                         | Tila                                                                                  |
|---------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Jyväskylän Seudun Puhdistamo Oy | Yhtiö käyttää hiilijalanjäljen laskentaraportteja toiminnan suunnittelussa ja tavoiteasetannassa. | Hiilijalanjäljen vuosittainen muutos.                                                            | Lähtötasona hiilijalanjälki vuonna 2024                                                                         | Hiilijalanjälki pienempi kuin 2024.<br><br>Puhdistamon hiilijalanjäljestä n. 70 % aiheutuu altaista il-maan pääsevistä typpioksiduulista. | Puhdistamon mahdollisuudet pienentää hiilijalanjälkeä alkavat olla hyvin rajalliset. Jotta hiilijalanjälkeä pystyisi entisestään pienentämään tulisi meidän saada typpioksiduulipäästöjä alemmaksi. Tavoitteen toteutuminen selviää keväällä 2027, kun vuoden 2026 hiilijalanjälkiraportti valmistuu. |    |
|                                 | Energiankulutuksen seuranta ja säästötavoitteet.                                                  | Nenäinniemen puhdistamon kokonaisenergia-kulutus.                                                | Vuoden 2021 kokonaisenergia-kulutus                                                                             | Tavoitteena vähentää Nenäinniemen puhdistamon energiankulutusta vuosittain 1 %                                                            | Tavoite on muokattu ostettavan sähköenergian kulutusta koskevaksi ja tällöin se toteutuu.                                                                                                                                                                                                             |    |
|                                 | Alvan lämpöpumppulaitoksen käyttöönotto sekä käytön jatkuvuus.                                    | Onnistunut lämpöpumppulaitoksen käynnistys ja operointiin liittyvän yhteistyön vakiinnuttaminen. | Nenäinniemen puhdistamon ja lämpöpumppulaitoksen rajapintojen toteutus on valmis yhteistä käyttöönottoa varten. | JSP:n tavoite tuottaa keskeytyksettä laatuvaatimukset täyttävää käsiteltyä jätevettä lämpöpumppulaitoksen käyttöön.                       | Tavoite toteutuu                                                                                                                                                                                                                                                                                      |  |

# Tytäryhteisöt (9/9)

| Yhtiö                   | Tavoite                                                    | Mittarit                                               | Lähtötaso                                                                    | Tavoitetaso 2026                              | Toteuma 30.9.                                                                                | Tila                                                                                  |
|-------------------------|------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|
| Education Facilities Oy | VPT Siiven omistuksesta luovutaan vaiheittain              | Toimistorakennuksen vuokrasopimusten tilanne           | Toimistorakennuksen vuokrasopimuksista yksi päättymässä vuoden 2025 lopussa. | Toimistorakennuksen vuokrasopimuksia uusittu. | Yksi jatkosopimus tehty vuoden 2027 loppuun saakka. Toiseen tilaan vuokralaishaku käynnissä. |    |
|                         | VPT Siiven toimistorakennuksen tilojen vuokrausaste korkea | VPT Siiven toimistorakennuksen tilojen vuokra-aste - % | Ennuste 2025: 100 %                                                          | 100 %                                         | 100 %                                                                                        |    |
|                         | EF:n ja VPT Siiven taloudellinen kannattavuus vakaa        | Yhteenlaskettu konsernin tulos/eur (ennen tp-siirtoja) | Ennuste 2025: 151.702 euroa                                                  | >500.000 euroa                                | Tuloksen ennustetaan olevan ennustetta parempi                                               |  |



**Tytäryhteisöjen  
sisäinen valvonta  
ja riskienhallinta  
3/2026**

## Sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan suunnitelman seuranta ja toteutumisen arviointi

- Tytäryhtiöissä sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan toimenpiteitä on toteutettu riskienhallintasuunnitelmien mukaisesti ja tunnistettuihin riskeihin on reagoitu tarpeen mukaan. Tytäryhteisöillä on meneillään mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan kehitysprojekteja, johdon katselmuksia sekä toimintojen auditointeja.
- Riskienhallinta perustuu sekä vuosikellon mukaiseen riskien kokonaistarkasteluun että toimintaan sisällytettyihin prosesseihin kuuluvaan jokapäiväiseen riskitarkasteluun. Keskeiset sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan tavoitteet on pääosin saavutettu ja menettelyt sekä toimintaperiaatteet ovat olleet riittäviä.

## Hallintakeinojen ja toimenpiteiden toteutuminen 1-9/2026

- Riskienhallinta ja siihen liittyvät toimenpiteet ovat kehittyneet pääosin suunnitelmien mukaan. Riskienhallinta toimenpiteitä on tehty mm. kiinteistöihin, rahoitukseen ja IT:n turvallisuuteen liittyen sekä suunniteltu edelleen toimenpiteitä. Vuokralaisten liiketoiminnan kehittymistä seurataan aktiivisesti. Meneillään olevien lainsäädäntöhankkeiden valmistelua ja mahdollisia vaikutuksia liiketoimintaan seurataan ja arvioidaan aktiivisesti.

## Mahdolliset muut merkittävät riskit tai tapahtumat 1-9/2026

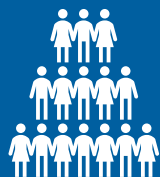
- Erityisiä yhtiöiden toimintaa uhkaavia merkittäviä riskejä ei ole realisoitunut.

An aerial photograph of Jyväskylä, Finland, showing a dense urban area with various buildings, a large lake, and a bridge. A large, light blue, abstract shape is overlaid on the left side of the image, containing the title text.

# Väestö ja työllisyys

# Jyväskylän väestökatsaus

Ennakkotiedot elokuu 2026



**149 979**

VÄKILUKU 31.8.2026



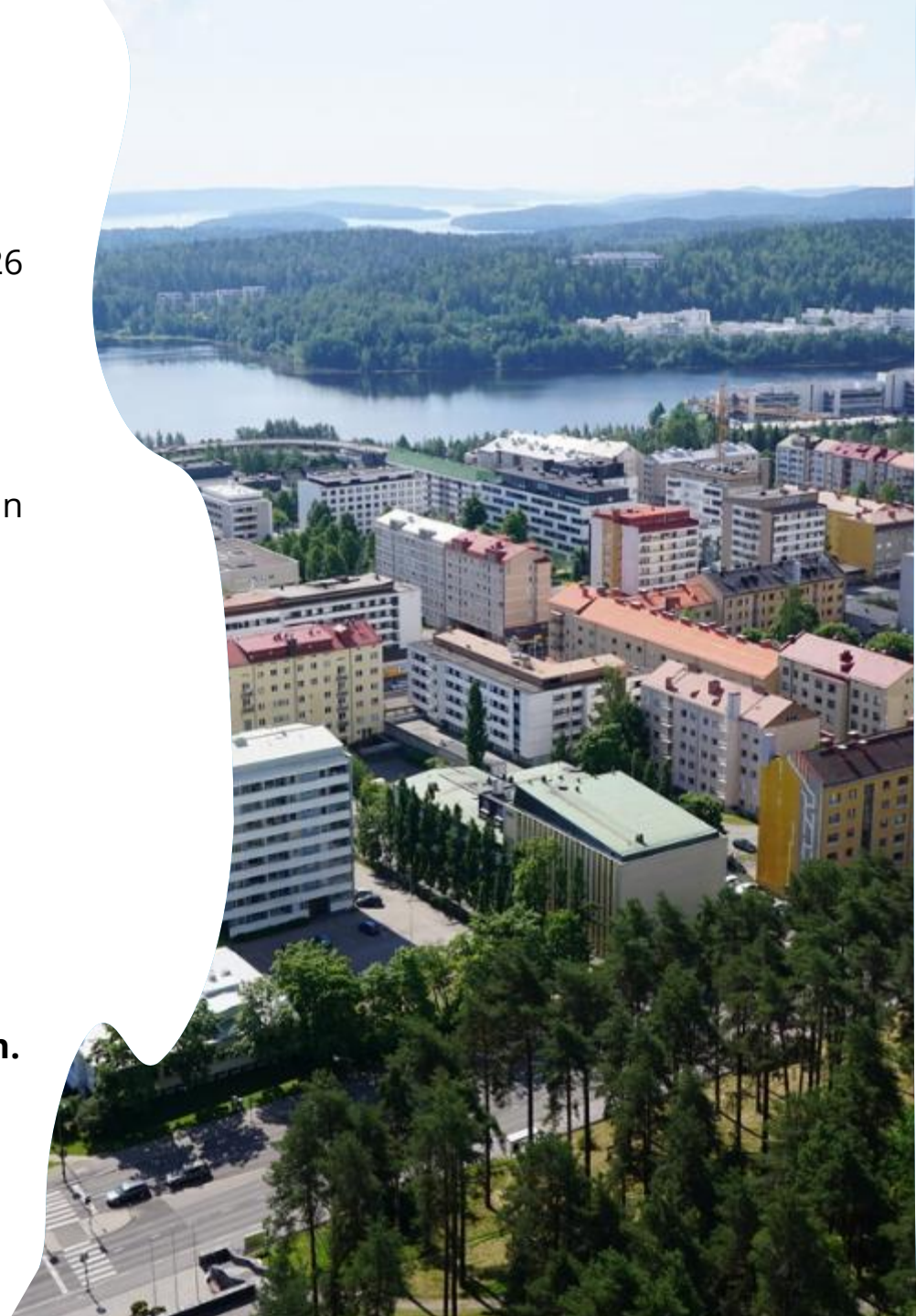
**84**

MUUTOS 1-8/2026



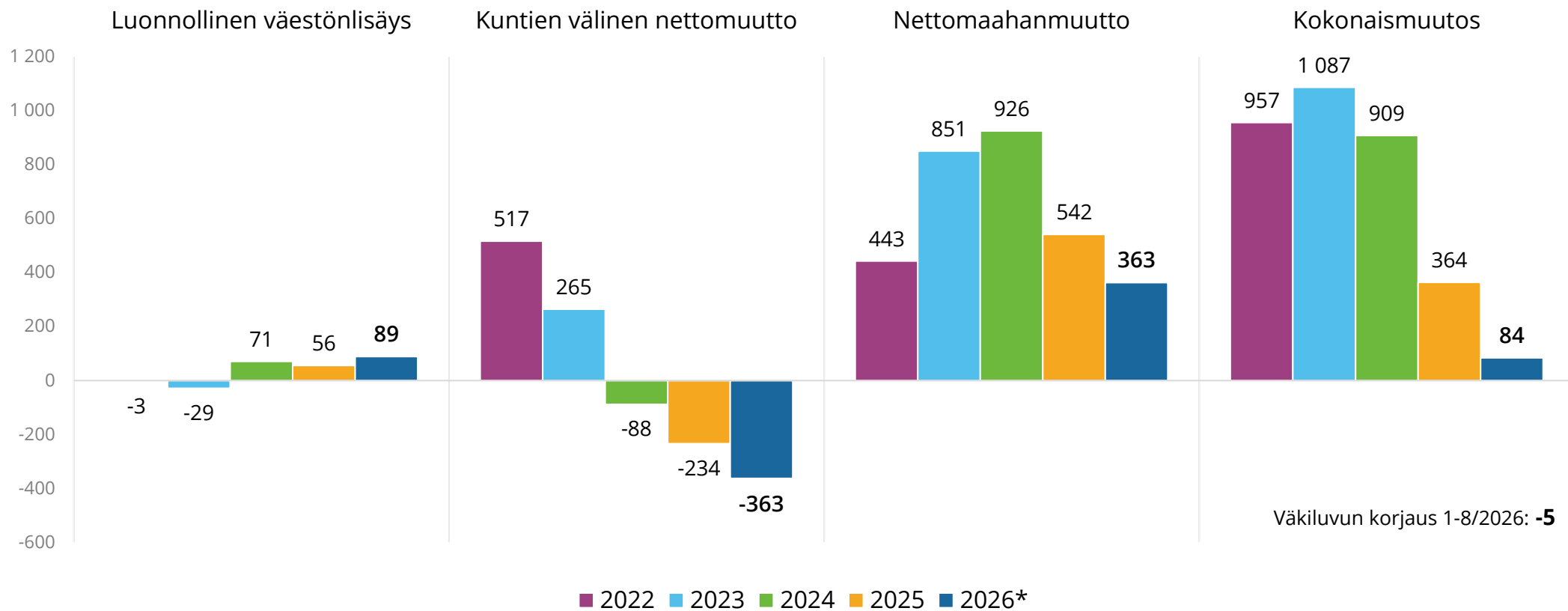
# Yhteenveto väestönmuutoksista 1-8/2026

- Tilastokeskuksen ennakkotietojen mukaan Jyväskylän väkiluku oli elokuun 2026 lopussa **149 979**. Asukasmäärä kasvoi **84 henkilöllä** verrattuna vuoden 2025 loppuun.
- Väestönkehitystä tarkastelujaksolla tukivat nettomaahanmuutto (+363) ja luonnollinen väestönlisäys (+89). Kuntien välinen muuttotappio (-363) kuitenkin hidasti väestönkasvua. Lisäksi väkiluvun tilastokorjaus oli -5 henkilöä.
- Jyväskylän seudun väkiluku kasvoi yhteensä 52 henkilöllä. Seutukunnan kunnista väestö lisääntyi Muuramessa (+55), Uuraisilla (+11) ja Petäjävedellä (+2). Maakunnan väestömäärä puolestaan väheni 905 henkilöllä.
- 15 suurimman kaupungin vertailussa väkiluku kasvoi suhteellisesti eniten Turussa, Helsingissä, Espoossa ja Tampereella. Jyväskylän suhteellinen väestönkasvu jäi 0,1 prosenttiin alkuvuoden suuren kuntien välisen muuttotappion vuoksi. Elokuussa muuttoliikkeen suunta kuitenkin kääntyi, ja Jyväskylä sai kuntien välisestä muuttoliikkeestä **1 043 henkilön muuttovoiton**. Elokuun muuttovoittoa selittää erityisesti opiskelijoiden saapuminen kaupunkiin lukuvuoden alkaessa.

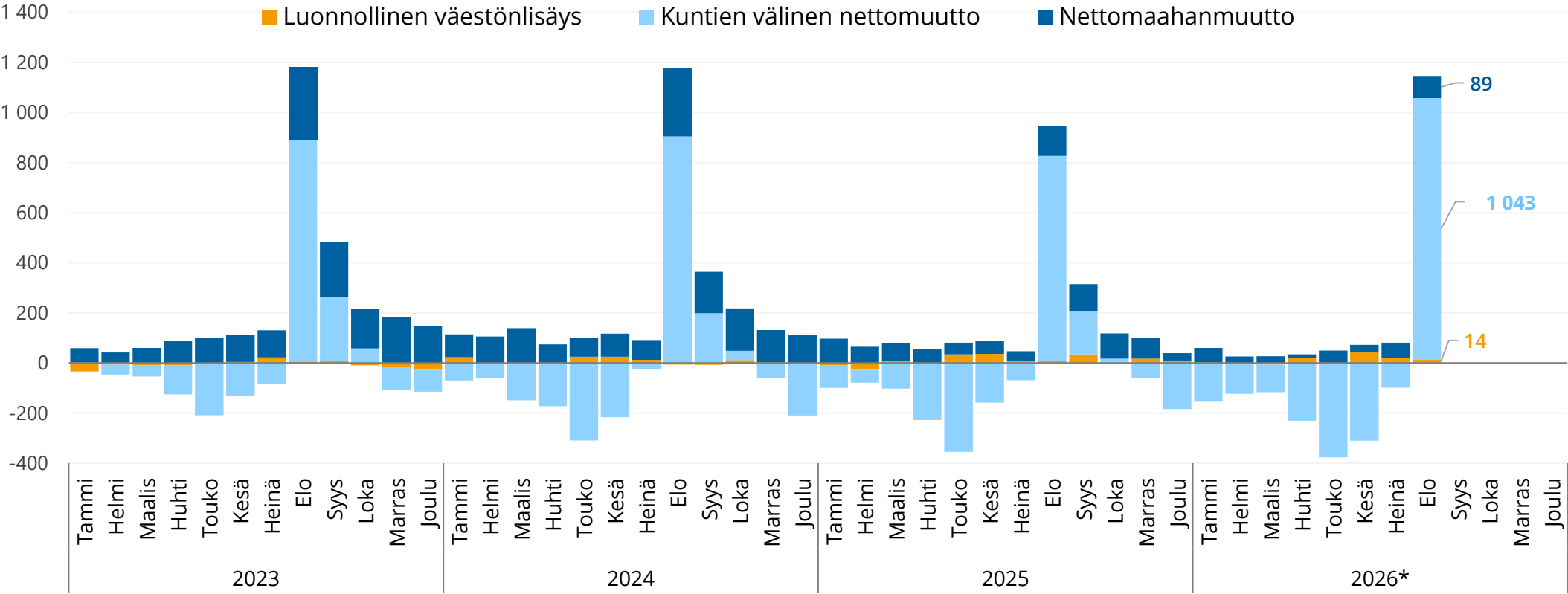


# Jyväskylän väestönmuutoksen osatekijät 2022-2026

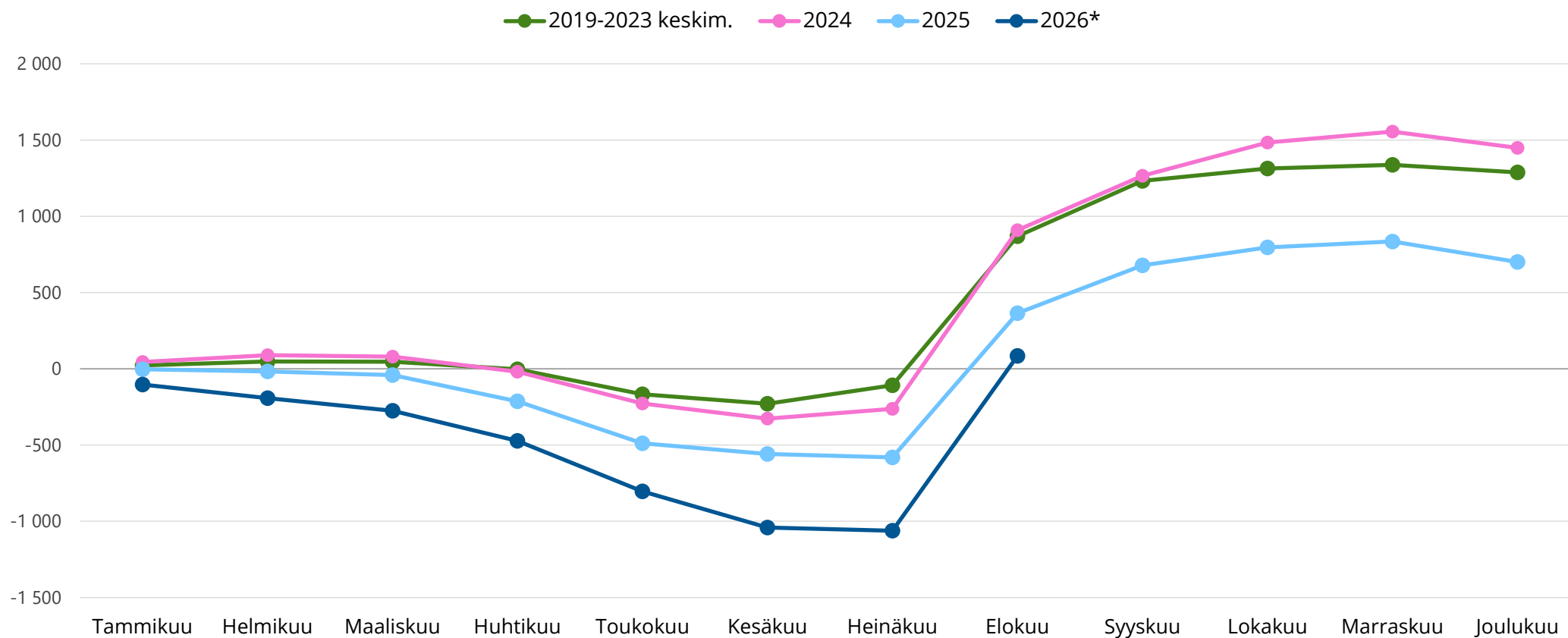
Tammi-elokuu



# Jyväskylän väestönmuutokset kuukausittain 2023-2026

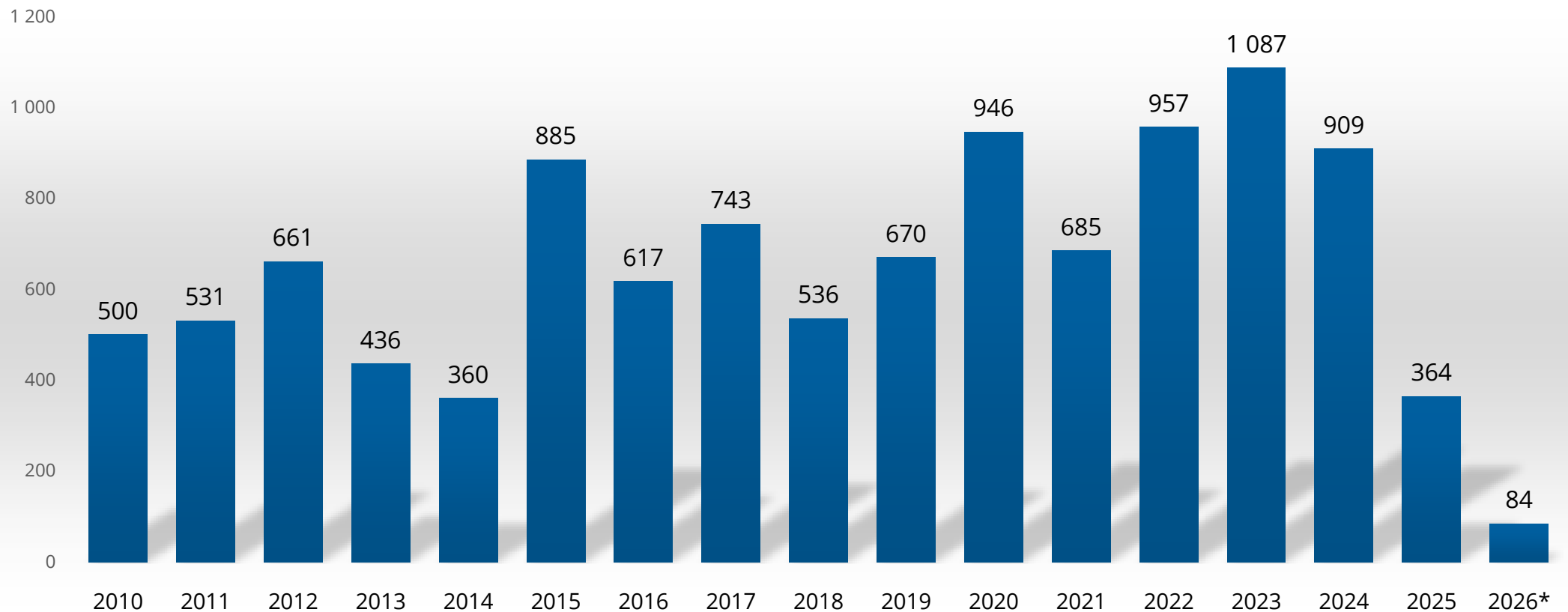


# Väestönmuutosten kumulatiivinen kehitys Jyväskylässä kuukausittain 2019-2026



# Jyväskylän väestön kokonaismuutos 2010-2026

Tammi-elokuu

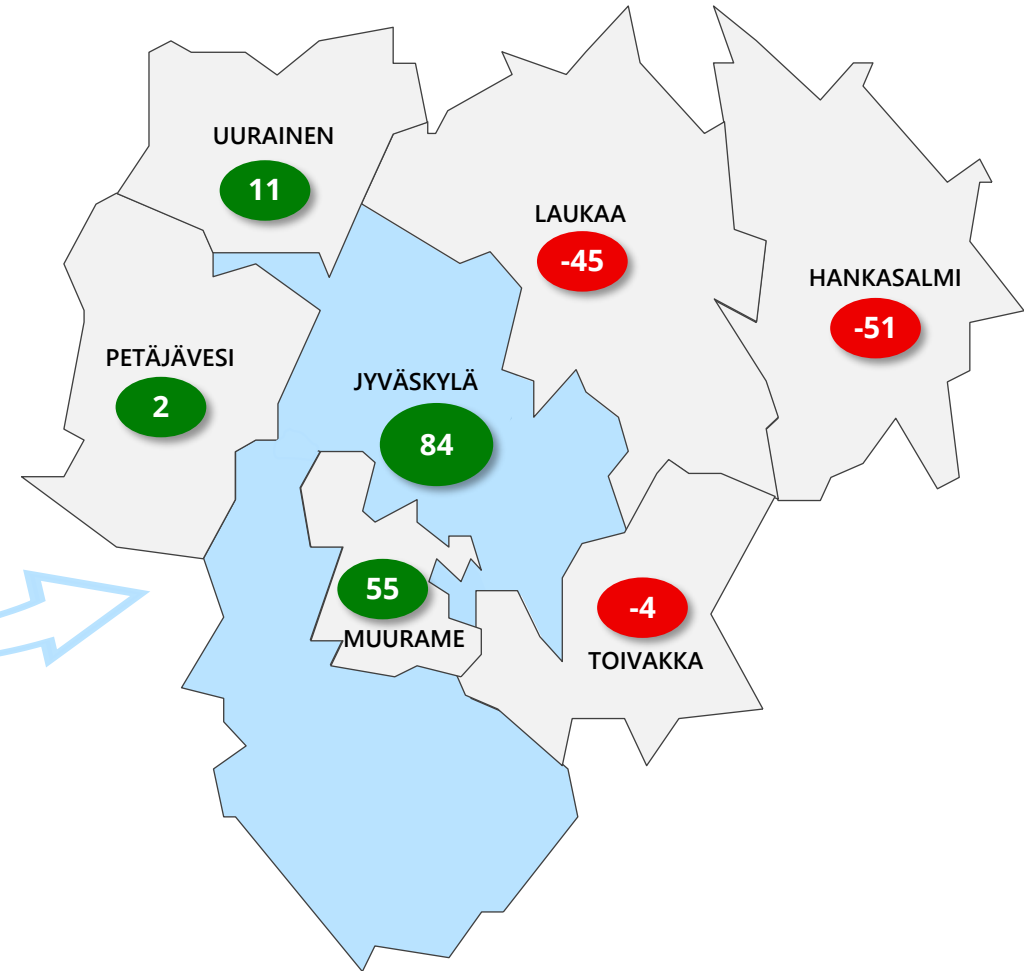
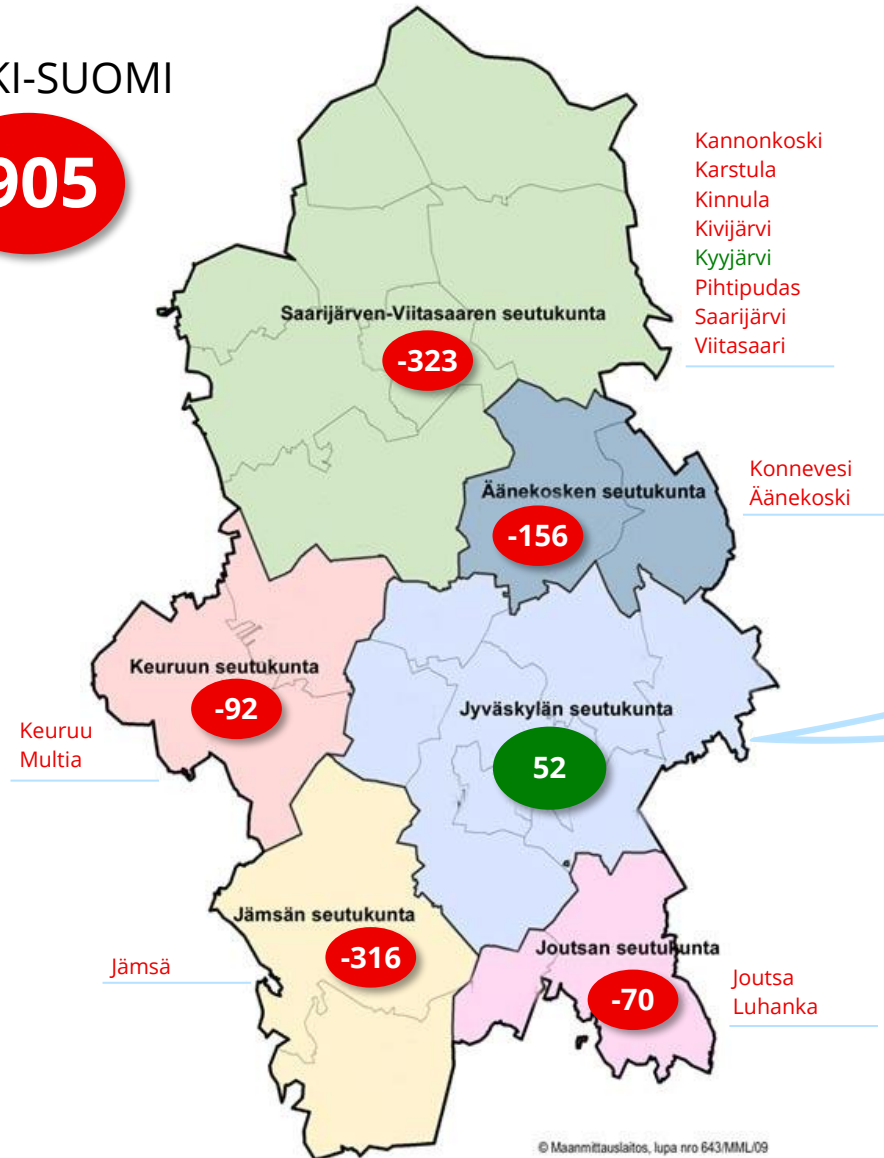


# Keski-Suomen ja Jyväskylän seutukunnan kuntien väestön kokonaismuutos 2026

Tammi-elokuu

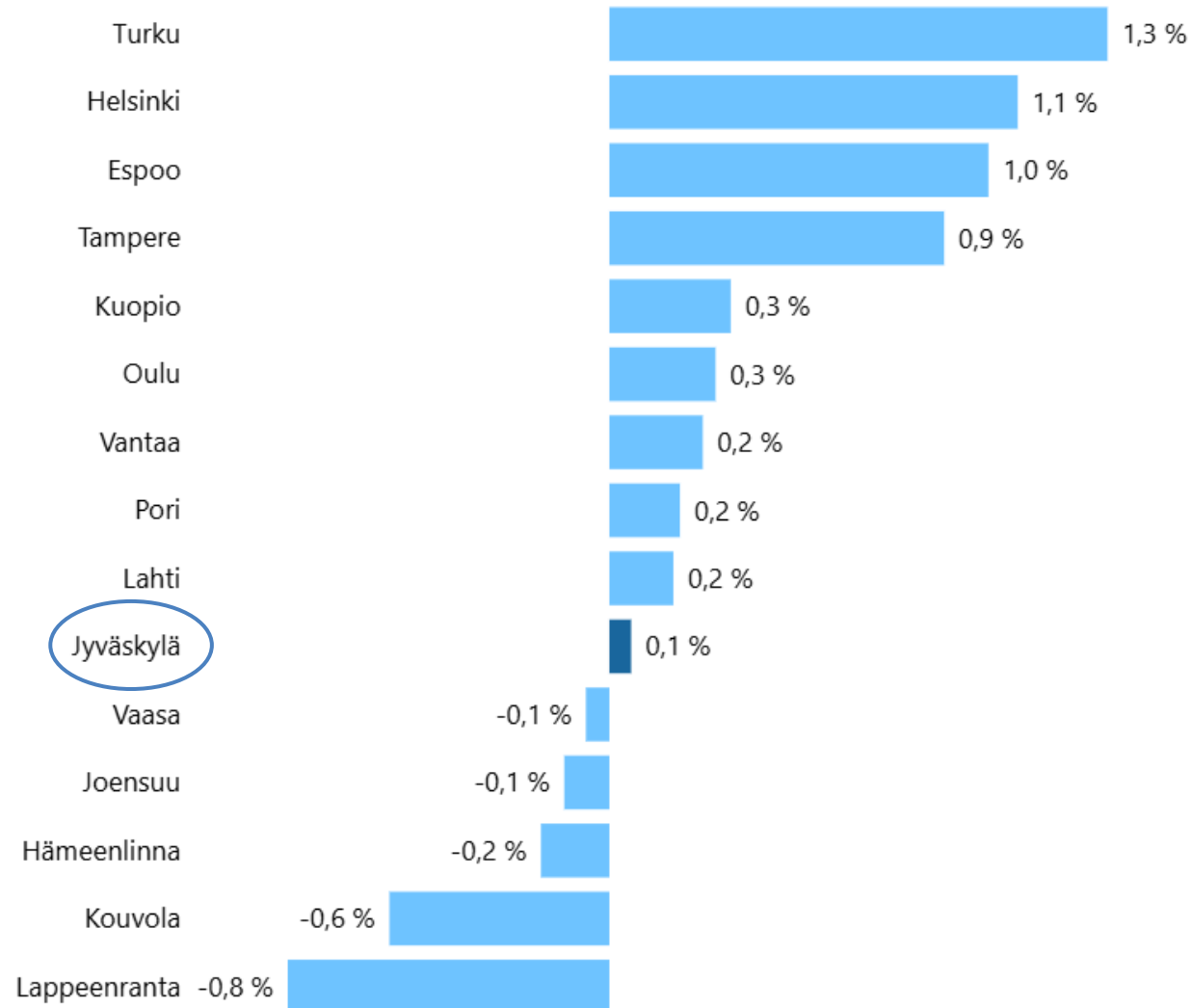
KESKI-SUOMI

-905



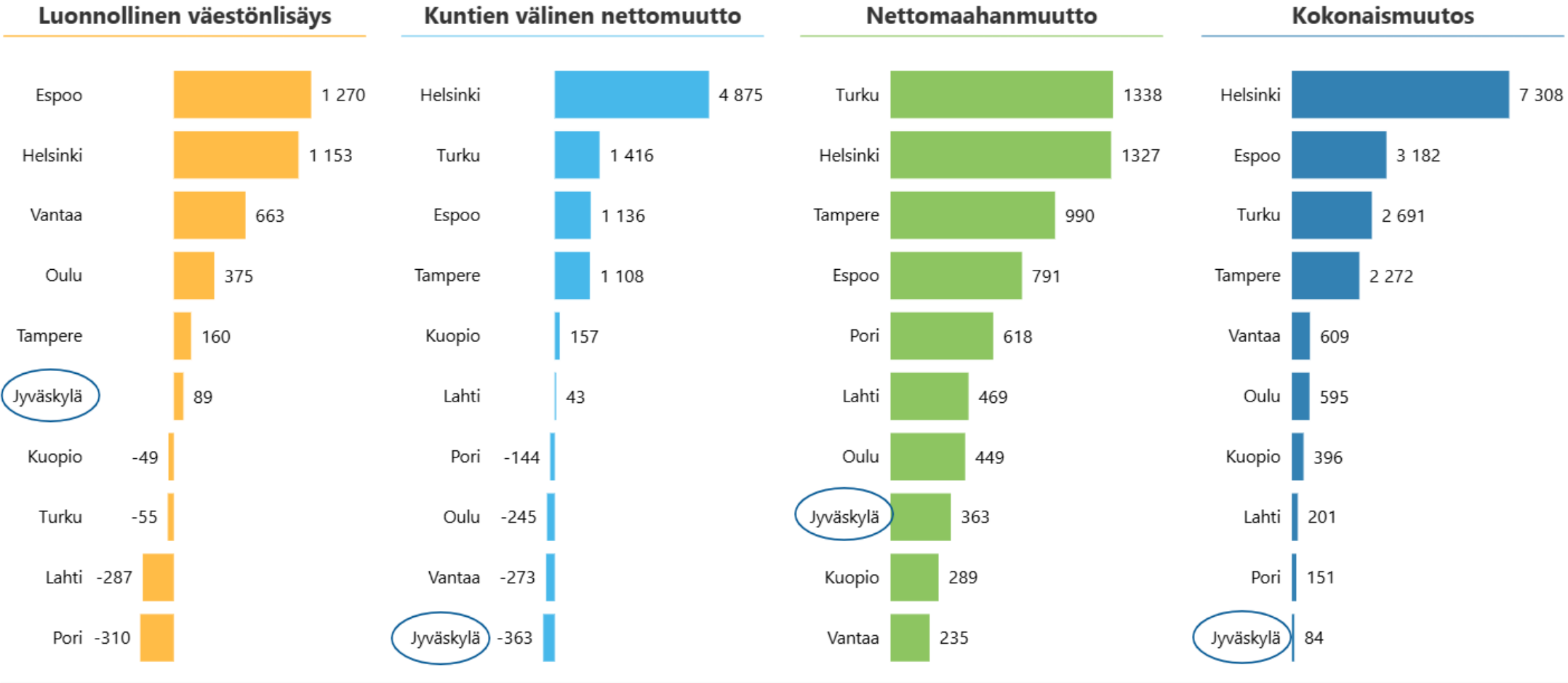
# 15 suurimman kaupungin suhteellinen väkiluvun kehitys 2026, %

Vuoden 2025 lopun  
väkilukuun verrattuna.



# Väestönmuutokset 10 suurimmassa kaupungissa 2026

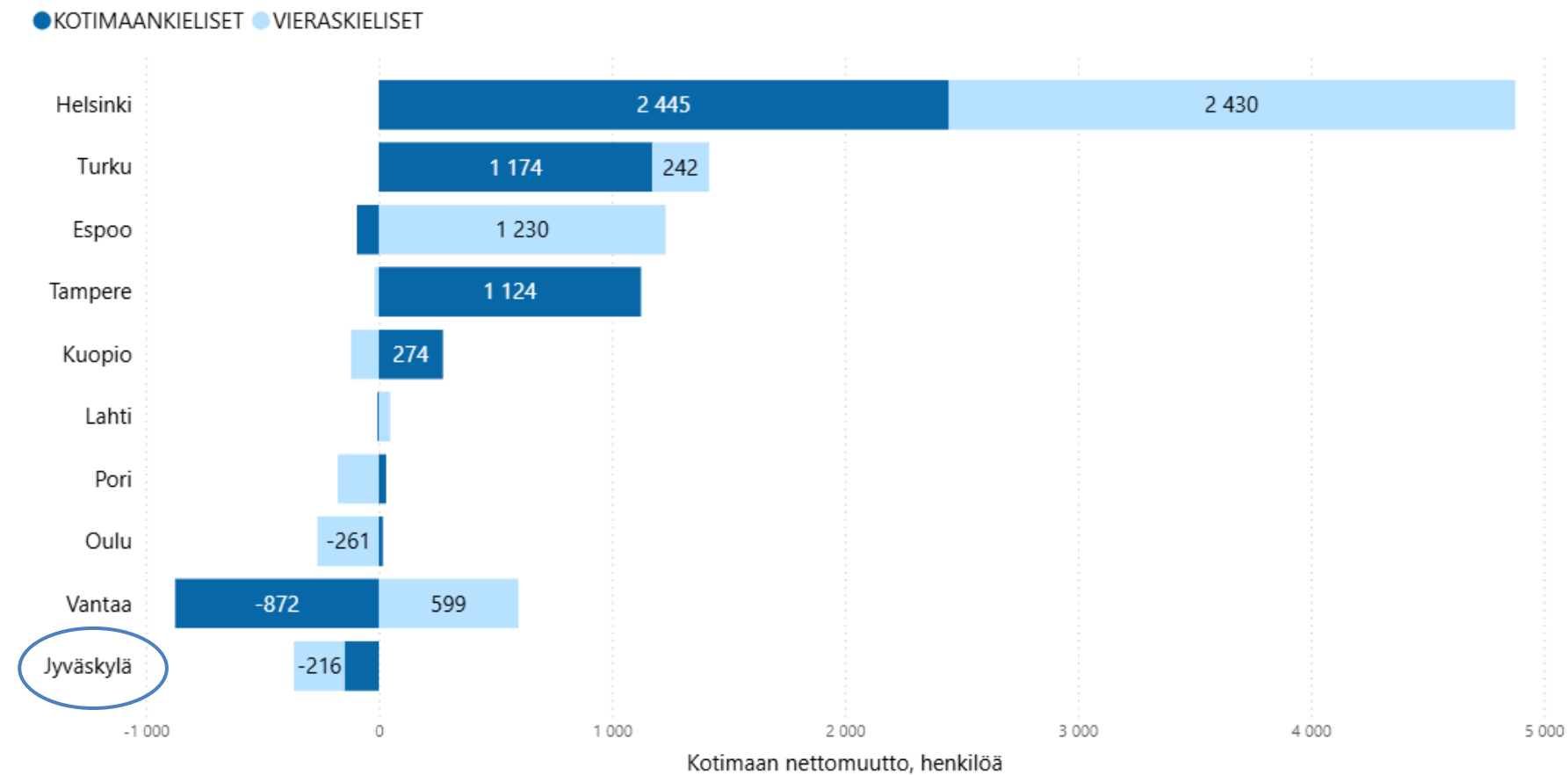
Tammi-elokuu



# Kuntien välinen nettomuutto kielen mukaan 2026

10 suurinta kaupunkia

## Tammi-elokuu

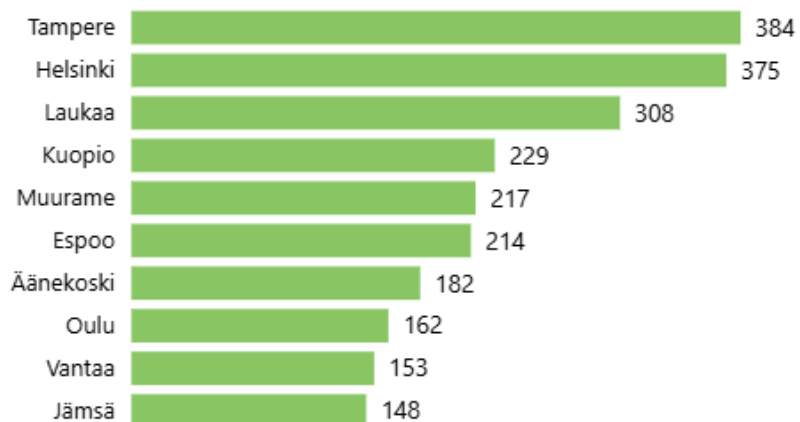


Lähde: Tilastokeskus/Kuntien ennakkotiedot

# Jyväskylän muuttoliikkeen suunnat 2026

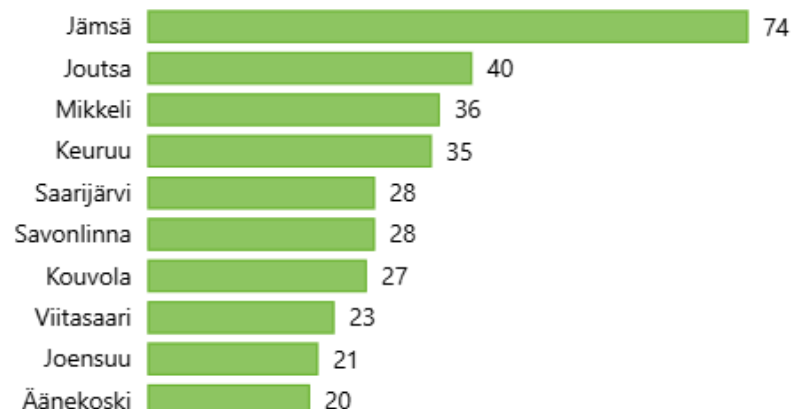
## Mistä tullaan, minne lähdetään ja nettomuuton top-alueet

Tulomuutto Jyväskylään (TOP 10)



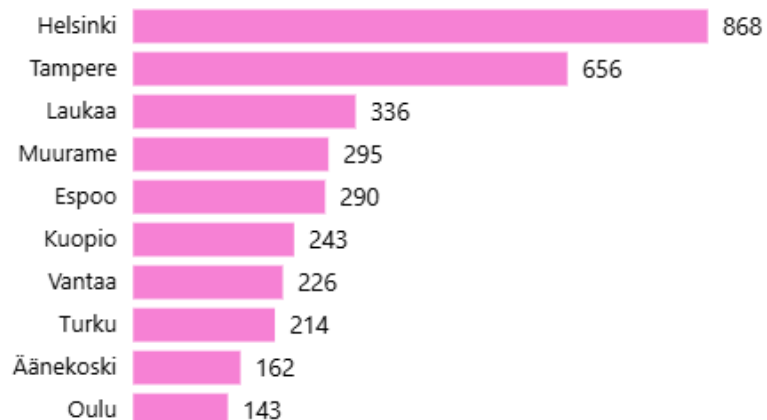
Tulomuuttajien määrä Jyväskylään

Jyväskylän muuttovoitto TOP 10



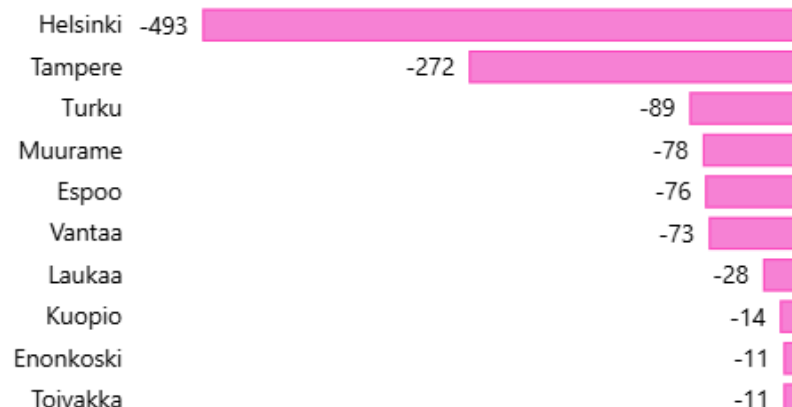
Nettomuuton määrä Jyväskylään

Lähtömuutto Jyväskylästä (TOP 10)



Lähtömuuttajien määrä Jyväskylästä

Jyväskylän muuttotappio TOP 10



Nettomuuton määrä Jyväskylästä

Tulomuutto - lähtömuutto =  
Nettomuutto

**Yhteensä 1-8/2026**

Tulomuutto **5 629**

Lähtömuutto **5 992**

Nettomuutto **-363**

Nettomuutto oli negatiivinen sekä **kotimaankielisten (-147)** että **vieraskielisten (-216)** osalta.

Luvut koskevat kotimaan muuttoliikettä.

Lähde: Tilastokeskus/Kuntien ennakkotiedot

# Tiedot Ja määritelmät

Vuoden 2026 tiedot ovat ennakkotietoja, aiempien vuosien tiedot lopullisia väestötietoja.

Vuonna 2026 väestönlisäys sisältää myös väkiluvun korjauksen.

- **Luonnollinen väestönlisäys** = elävänä syntyneiden ja kuolleiden erotus.
- **Kuntien välinen nettomuutto** = kuntien välisen tulomuuton ja kuntien välisen lähtömuuton erotus.
- **Nettomaahanmuutto** = maahanmuuton ja maastamuuton erotus.
- **Väestönlisäys** = luonnollisen väestönlisäyksen, kuntien välisen nettomuuton ja nettomaahanmuuton summa.
- **Kokonaismuutos** = luonnollisen väestönlisäyksen, kokonaisnettomuuton ja mahdollisen väkiluvun korjauksen summa.
- **Väkiluvun korjaus** koostuu pääosin jälkikäteen tehdyistä korjauksista muuttoilmoituksiin liittyen.

Lähde: Tilastokeskus, Väestötilastopalvelu: Väestönmuutosten kuukausitiedot, Kuntien ennakkotiedot  
*Tietojen kaupallinen käyttö tai tietojen luovuttaminen kaupalliseen käyttöön on kielletty.*

## Tulevat julkaisut – väestön ennakkotilasto 2026

- To 22.10.2026 – syyskuun tiedot
- Ti 24.11.2026 – lokakuun tiedot
- Ti 22.12.2026 – marraskuun tiedot

An aerial photograph of Jyväskylä, Finland, showing a large lake (Jyväsjärvi) in the background, surrounded by dense green forests. In the foreground, there are several multi-story apartment buildings with red and yellow roofs, interspersed with trees. A large, dark blue, wavy graphic element is overlaid on the left side of the image, containing the title and source information.

# Jyväskylän työllisyyskatsaus

Lähde: Työnvälitystilasto (KEHA-keskus)  
Tilastokeskuksen tietokanta

## Työttömyysaste % 15,6 ↑

Työttömien työnhakijoiden %-osuus työvoimasta oli 1,2 prosenttiyksikköä korkeampi kuin vastaavaan aikaan viime vuonna.

Jyväskylän seudulla työttömyysaste oli 14,6 prosenttia, Keski-Suomessa 14,6 prosenttia ja koko maassa 12,0 prosenttia.

## Yli 50-v. työttömiä 2 962 ↑

Yli 50-vuotiaita oli työttöminä 186 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten. Suhteellinen muutos oli +6,7 prosenttia.

## Työttömiä työnhakijoita 11 577 ↑

Työttömiä työnhakijoita (ml. kokoaikaisesti lomautetut) oli 991 henkilöä enemmän kuin vuosi sitten. Suhteellinen muutos oli +9,4 prosenttia.

Työttömistä työnhakijoista kokoaikaisesti lomautettuja oli 335, mikä on 27 enemmän kuin vuosi sitten.

## Alle 25-v. työttömiä 1 897 ↑

Nuorisotyöttömiä oli vuoden 2025 vastaavaan aikaan verrattuna 172 enemmän. Suhteellinen muutos oli +10,0 prosenttia.

Nuorisotyöttömien osuus kaikista työttömistä työnhakijoista oli 16,4 prosenttia.

## Pitkäaikaistyöttömiä 4 958 ↑

Pitkäaikaistyöttömiä, eli yhtäjaksoisesti vuoden työttömänä olleita, oli vuoden 2025 vastaavaan aikaan verrattuna 473 enemmän. Suhteellinen muutos oli +10,5 prosenttia.

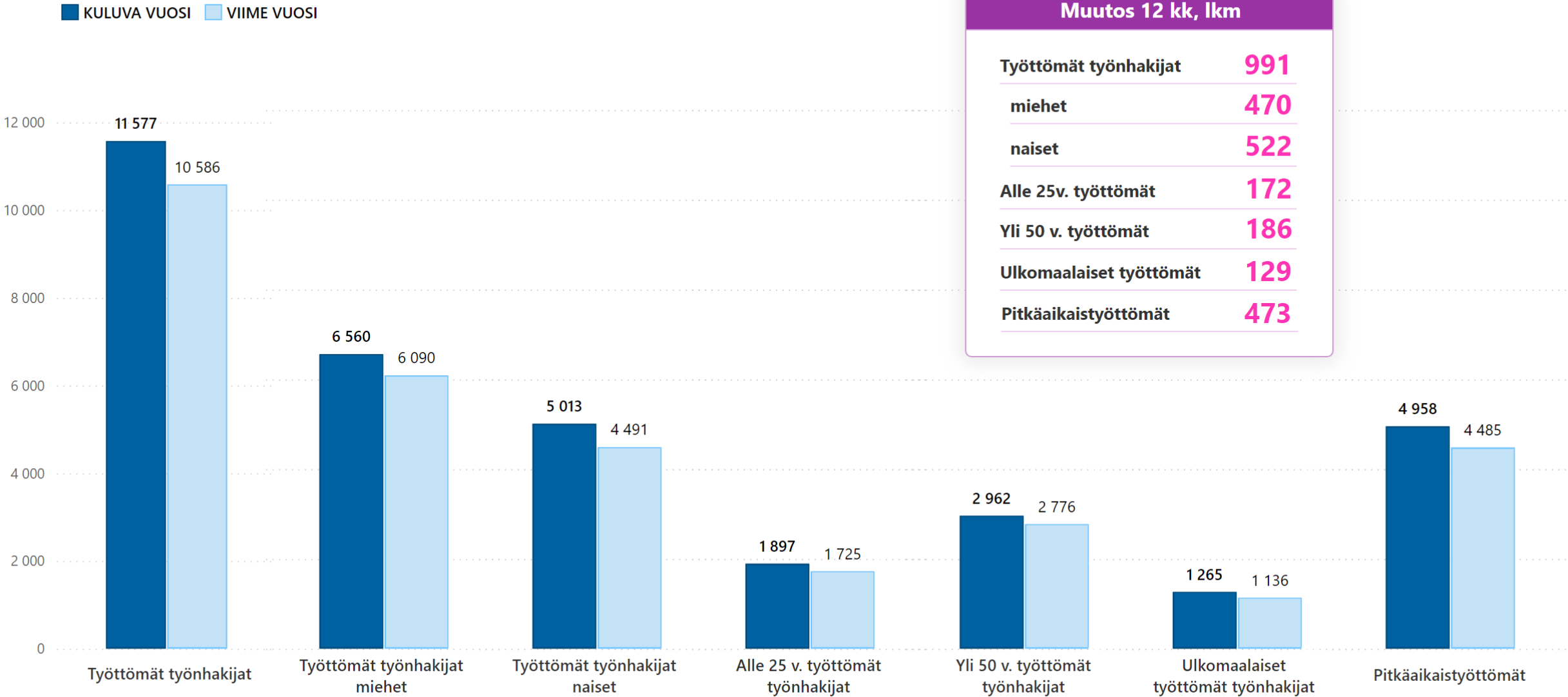
Pitkäaikaistyöttömien osuus kaikista työttömistä työnhakijoista oli 42,8 prosenttia.

## Avoimia työpaikkoja 404 ↓

Työpaikkoja oli avoimena kuukauden lopussa 66 vähemmän kuin vuosi sitten.

Nuoli kuvaa muutoksen suuntaa.  
Vertailuajankohtana käytetään edellisen vuoden vastaavaa ajankohtaa.

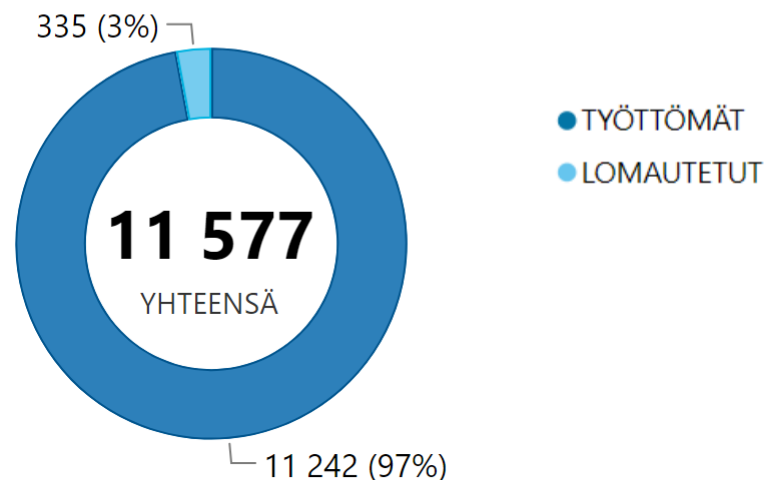
KEHA-keskuksen Työnvälitystilastossa työttömyyden määritelmänä on, ettei henkilöllä ole työsuhdetta eikä hän työllisty yritystoiminnassa. Lisäksi Työnvälitystilastossa kokoaikaisesti lomautetut luetaan työttömiin, mutta päätoimisia opiskelijoita ei.



| Muutos 12 kk, lkm       |     |
|-------------------------|-----|
| Työttömät työnhakijat   | 991 |
| miehet                  | 470 |
| naiset                  | 522 |
| Alle 25v. työttömät     | 172 |
| Yli 50 v. työttömät     | 186 |
| Ulkomaalaiset työttömät | 129 |
| Pitkäaikaistyöttömät    | 473 |

Työttömiin työnhakijoihin lasketaan työttömät ja kokoaikaisesti lomautetut

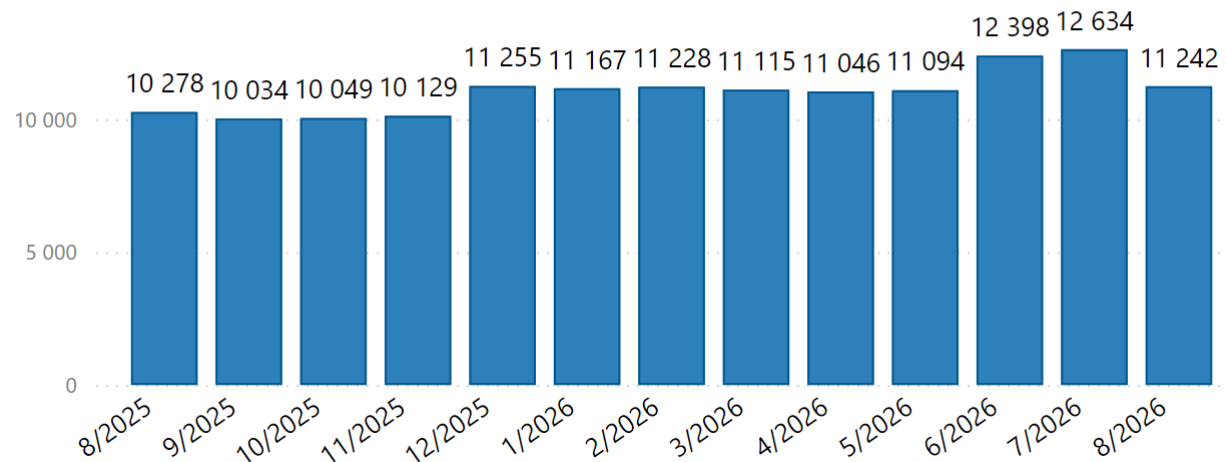
## Työttömät työnhakijat – elokuu 2026



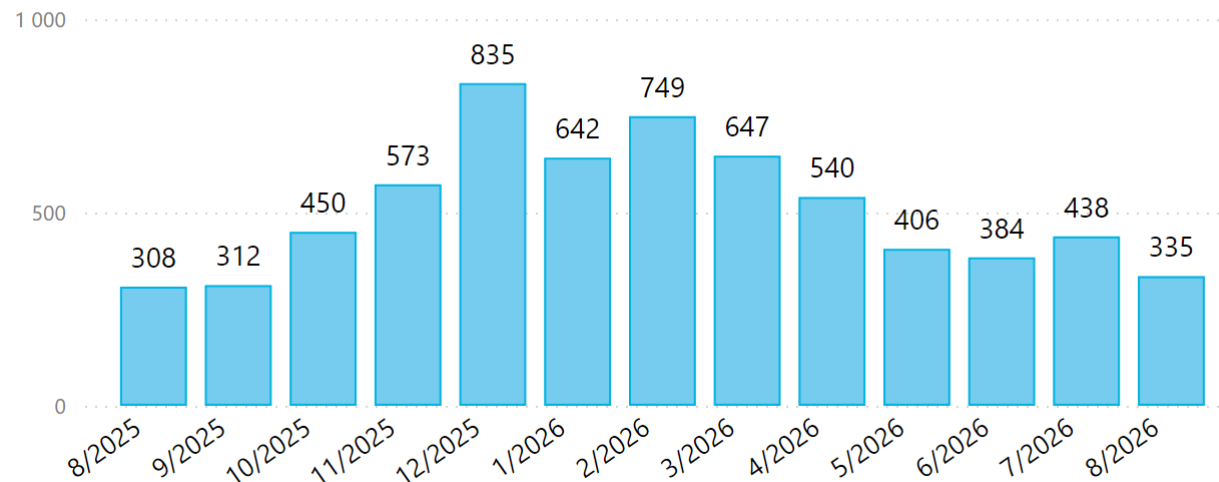
## Työttömien työnhakijoiden määrän muutos 12 kk



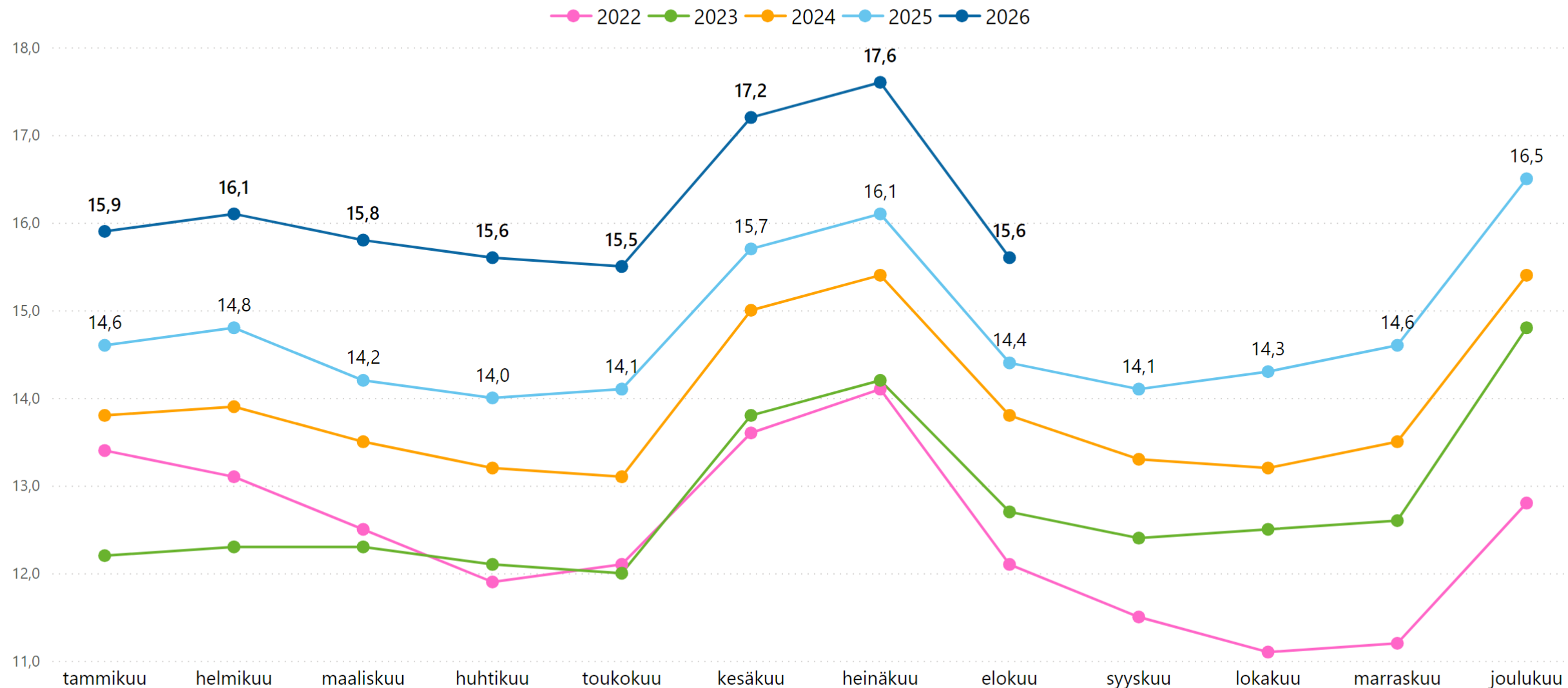
## Työttömät ilman lomautettuja



## Kokoaikaisesti lomautetut



# Jyväskylän työttömyysaste kuukausittain 2022-2026, %



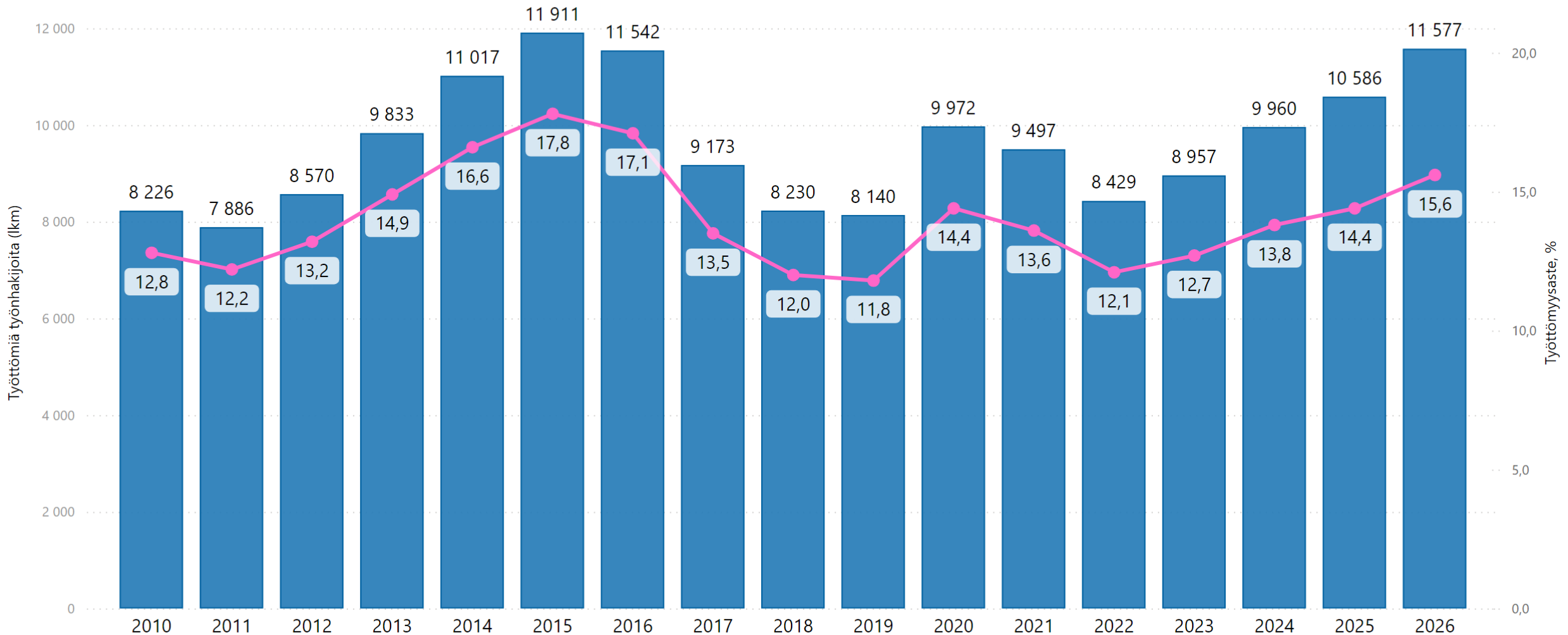
# Työttömät työnhakijat ja työttömyysaste 2010-2026

Tarkasteltava kuukausi:

elokuu

JYVÄSKYLÄ 

● Työttömät työnhakijat ● Työttömyysaste, %

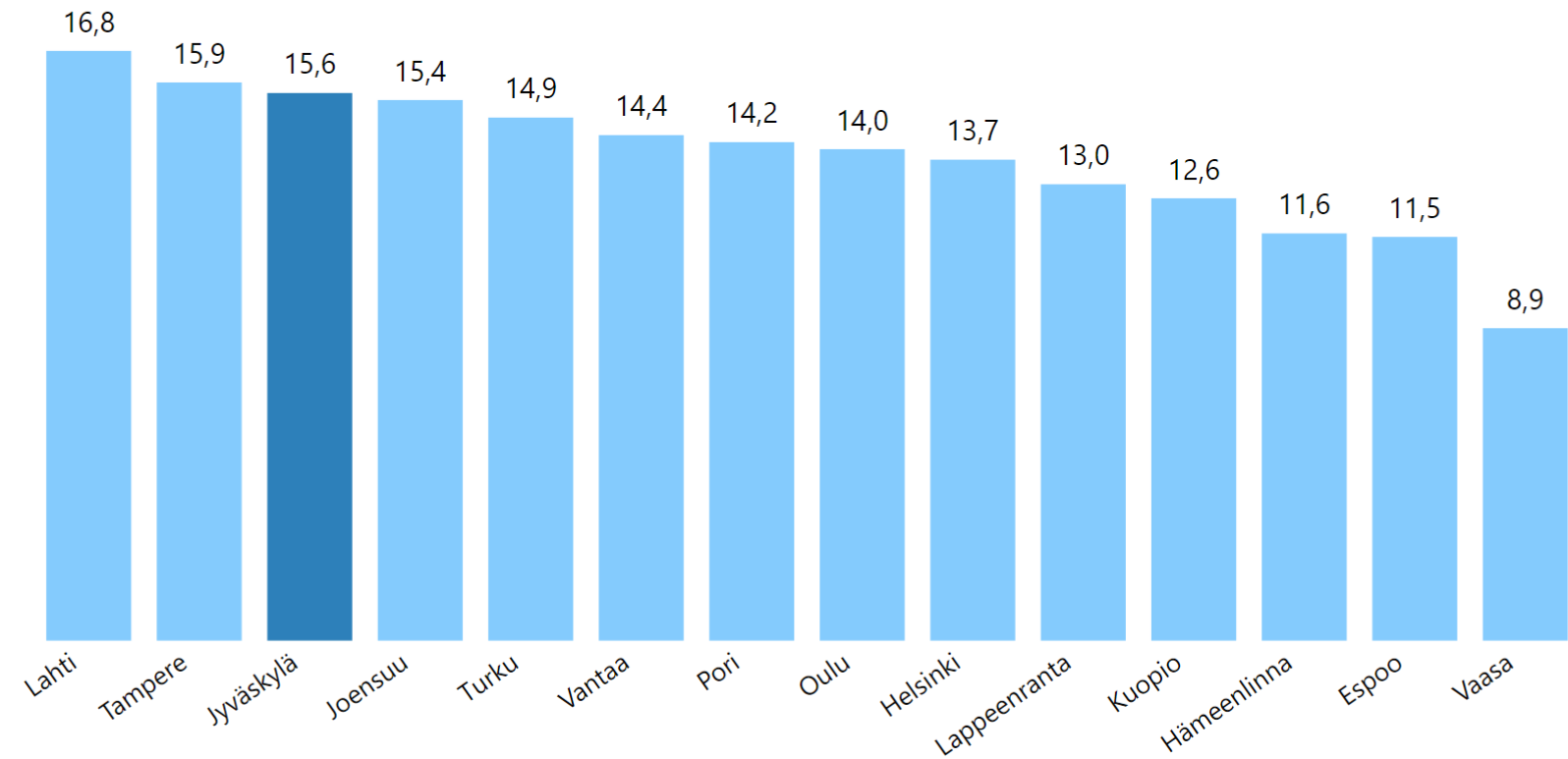


KOKO MAA

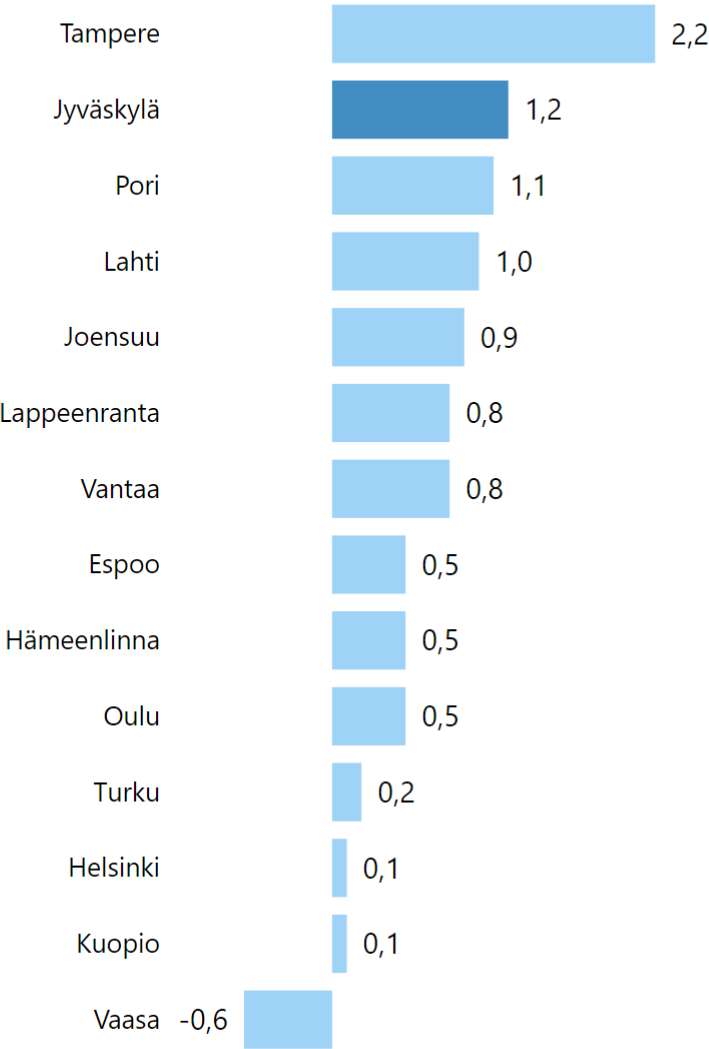
12,0

Ed. vuosi: 11,5 (+0,5)

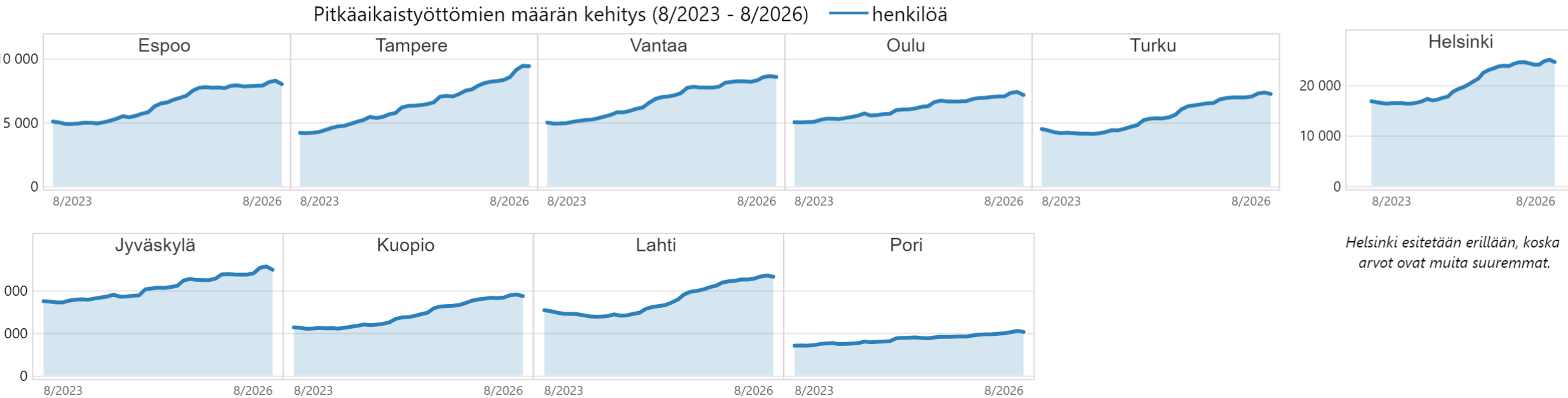
Työttömyysaste (%)



Muutos 12 kk, %-yksikköä



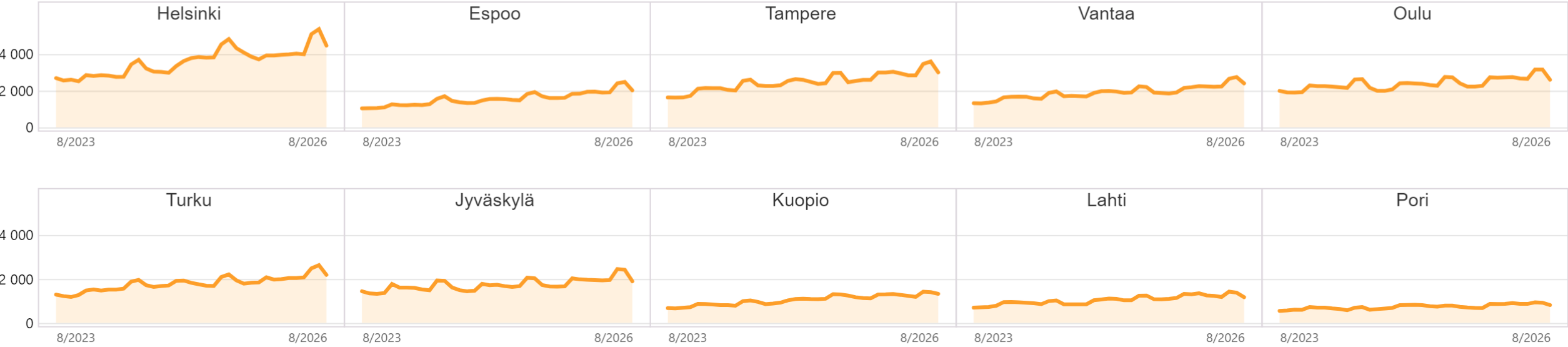
# Pitkäaikaistyöttömyys suurissa kaupungeissa



Pitkäaikaistyöttömien suhteellinen muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, %

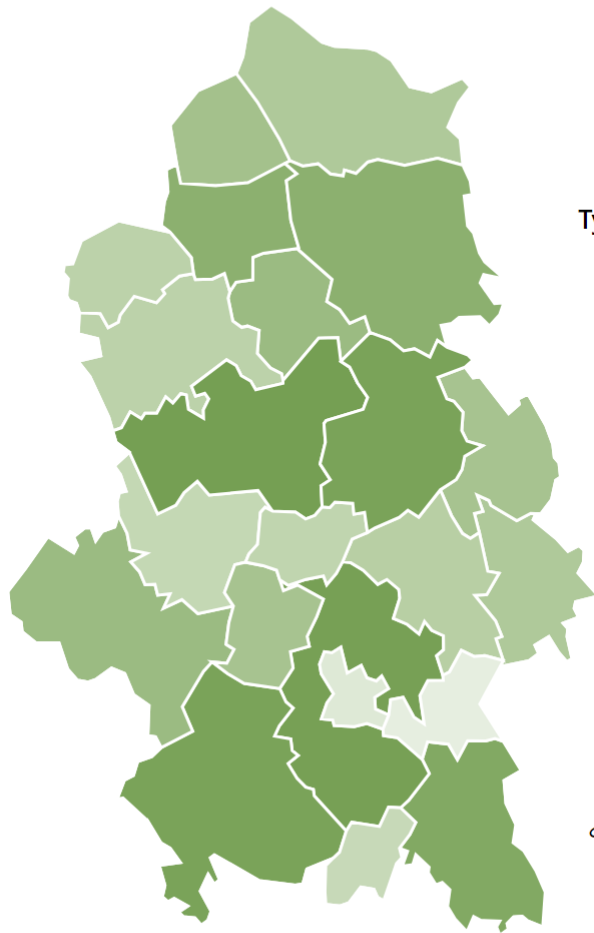
| kk/vuosi | Helsinki | Espoo | Tampere | Vantaa | Oulu | Turku | Jyväskylä | Kuopio | Lahti | Pori |
|----------|----------|-------|---------|--------|------|-------|-----------|--------|-------|------|
| 8/2026   | 5,4      | 2,9   | 33,8    | 10,7   | 7,6  | 14,2  | 10,5      | 14,5   | 16,9  | 12,8 |
| 7/2026   | 8,9      | 7,2   | 33,3    | 10,8   | 10,1 | 17,2  | 12,9      | 17,3   | 19,2  | 14,8 |
| 6/2026   | 10,3     | 9,0   | 29,9    | 10,8   | 10,9 | 20,5  | 13,3      | 19,3   | 22,1  | 13,5 |
| 5/2026   | 13,1     | 11,4  | 30,2    | 13,9   | 12,3 | 25,5  | 14,0      | 24,1   | 27,5  | 13,5 |
| 4/2026   | 16,1     | 13,6  | 29,4    | 14,7   | 13,1 | 28,9  | 14,0      | 26,0   | 31,5  | 11,5 |
| 3/2026   | 21,0     | 15,7  | 29,6    | 16,7   | 14,9 | 30,9  | 15,3      | 30,2   | 36,5  | 8,5  |

Alle 25-v. työttömien työnhakijoiden määrän kehitys (8/2023 - 8/2026) — henkilöä



Alle 25-v. työttömien työnhakijoiden suhteellinen muutos edellisen vuoden vastaavaan ajankohtaan, %

| kk/vuosi | Helsinki | Espoo | Tampere | Vantaa | Oulu | Turku | Jyväskylä | Kuopio | Lahti | Pori |
|----------|----------|-------|---------|--------|------|-------|-----------|--------|-------|------|
| 8/2026   | 3,2      | 19,4  | 21,9    | 26,3   | 8,1  | 12,8  | 10,0      | 6,2    | 8,6   | 11,0 |
| 7/2026   | 11,2     | 28,7  | 20,8    | 24,8   | 15,4 | 18,8  | 19,0      | 8,3    | 10,4  | 16,3 |
| 6/2026   | 12,4     | 31,8  | 16,6    | 18,7   | 14,6 | 18,9  | 19,1      | 8,7    | 15,1  | 18,1 |
| 5/2026   | 4,5      | 29,4  | 18,0    | 17,2   | 16,5 | 23,3  | 16,6      | 7,9    | 14,6  | 16,7 |
| 4/2026   | 5,8      | 26,8  | 19,9    | 18,0   | 15,4 | 20,4  | 18,3      | 13,8   | 19,6  | 14,0 |
| 3/2026   | 3,6      | 26,2  | 18,4    | 14,1   | 15,6 | 16,3  | 16,4      | 17,3   | 14,4  | 11,0 |



## KESKI-SUOMI

**14,6**

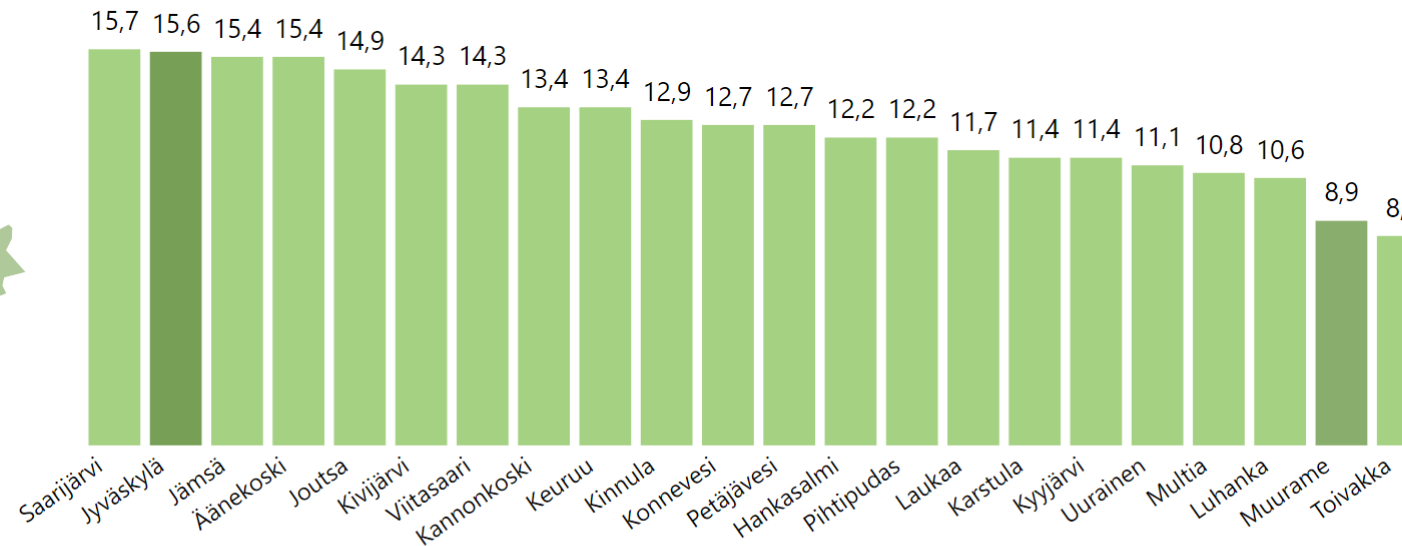
Ed. vuosi: 13,4 (+1,2)

## JYVÄSKYLÄN SEUTUKUNTA

**14,6**

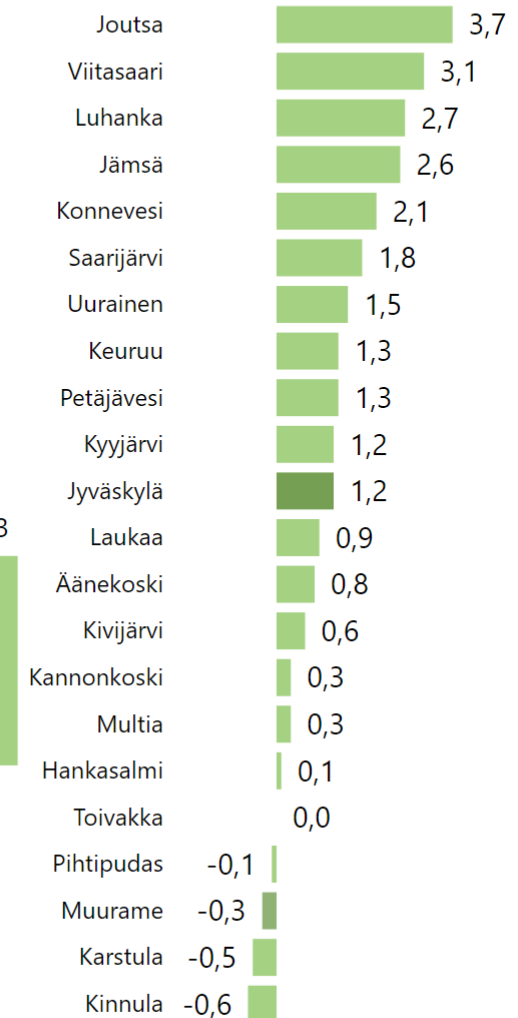
Ed. vuosi: 13,6 (+1,0)

Työttömyysaste (%)

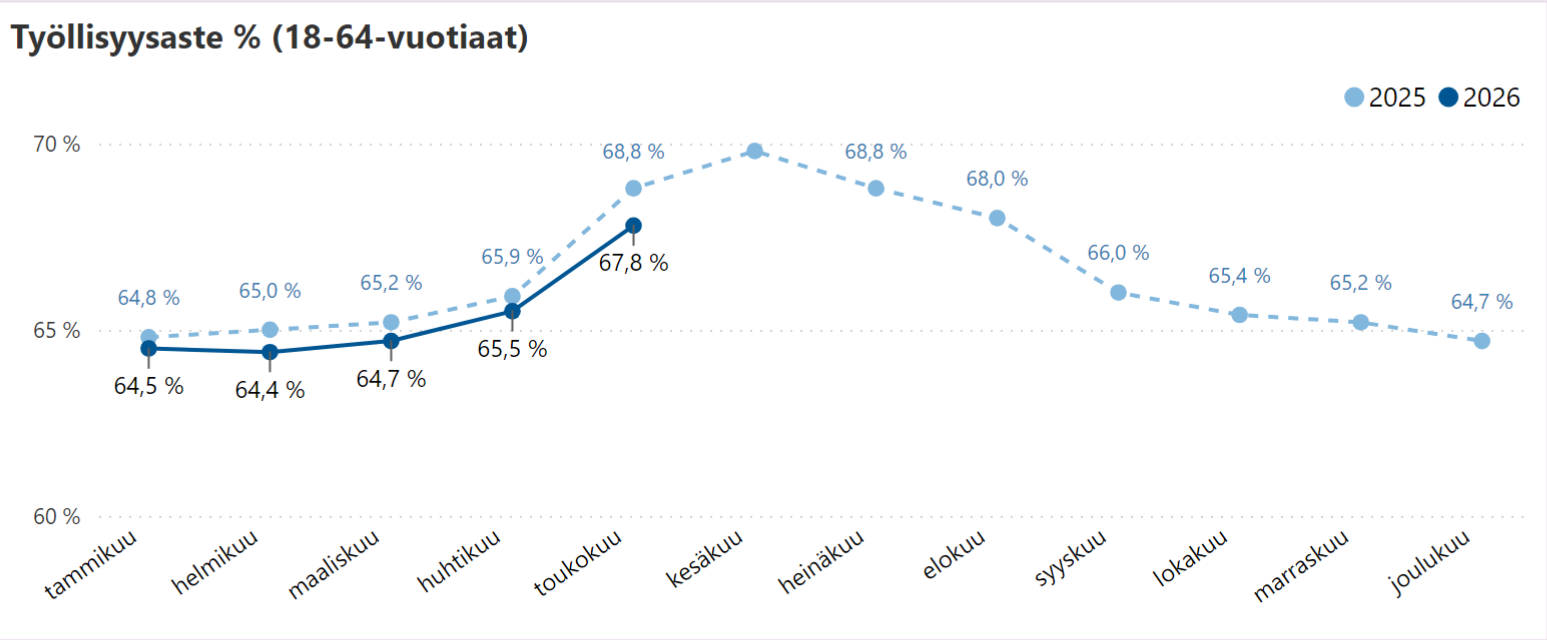


Keski-Suomessa oli elokuun lopussa yhteensä **18 563** työtöntä työnhakijaa.  
**1 630 (9,6 %)** enemmän kuin vuotta aikaisemmin.

## Muutos 12 kk, %-yksikköä



Lähde: Tilastokeskus/Kuntien ennakkotiedot  
Tiedot päivitetään kuukausittain kolmen kuukauden viiveellä



### Toukokuu 2026

|                  |                      |                              |
|------------------|----------------------|------------------------------|
| Työllisyysaste   | Työlliset (18-64 v.) | Työikäinen väestö (18-64 v.) |
| 67,8 %<br>↓ -1,0 | 63 565<br>↓ -1 024   | 93 760<br>↓ -87              |

### Työllisyysaste vertailussa – 10 suurinta kaupunkia

Tiedon ajankohta 5/2026, muutos edellisvuoteen

| Alue      | Työllisyysaste % | Muutos %-yks. |
|-----------|------------------|---------------|
| Pori      | 71,4             | ▼ -0,2        |
| Espoo     | 71,2             | ▼ -0,8        |
| Oulu      | 70,8             | ▼ -0,4        |
| Kuopio    | 70,7             | ▼ -0,9        |
| Helsinki  | 70,3             | ▼ -0,6        |
| Vantaa    | 69,8             | ▼ -0,9        |
| Tampere   | 69,4             | ▼ -0,7        |
| Turku     | 68,6             | ▼ -0,6        |
| Lahti     | 68,1             | ▼ -1,4        |
| Jyväskylä | 67,8             | ▼ -1,0        |

Työllisyysaste kuvaa, kuinka suuri osa ikäryhmän väestöstä on työllisiä.  
Kausivaihtelun vuoksi lukua verrataan edellisvuoden vastaavaan ajankohtaan.